

รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการปฏิรูปการเกษตร
ในคณะกรรมการปฏิรูปการเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การท่องเที่ยวและบริการ

สภาปฏิรูปแห่งชาติ

ครั้งที่ ๑๓

วันอังคารที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๗

ณ ห้องประชุมคณะอนุกรรมการ หมายเลข ๒๑๙ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๔๐ นาฬิกา

ประธาน (นายอุทัย สอนหลักทรัพย์) : ผมคิดว่าได้เวลาแล้วนะครับ ขอเปิดประชุมคณะอนุกรรมการปฏิรูปการเกษตร ครั้งที่ ๑๓ ก่อนอื่นผมต้องขอขอบคุณผู้ที่มาให้ข้อมูล ซึ่งเชิญทั้งสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย แล้วก็มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพราะว่าครั้งแรกเราได้เชิญผู้มาให้ข้อมูลไปส่วนหนึ่งแล้ว คราวนี้ก็เลยเชิญผู้ที่ยังต้องการเพิ่มเติมข้อมูล ซึ่งผมอยากจะกราบเรียนว่า สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คือท่านนิพนธ์ เพ็ญจันทร์ ผอ. สำนักกิจการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และท่านที่ ๒ คือท่านยงยศ สำราญสุข นักวิเคราะห์นโยบายและแผน อำนวยการ ส่วนทางสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย คือ คุณณรงค์ ตรรณวิวิท ผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย อีกท่านหนึ่งคือนายก๊ก ดอนสำราญ ประธานกรรมการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ส่วนทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์คือ รองศาสตราจารย์จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ ซึ่งท่านผู้นี้ก็ทำงานกับผมมาตั้งแต่อยู่สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มาให้ข้อมูลต่อ ตอนนี้ได้เข้าไปถึงปฏิรูปแล้ว ก็อยากจะเรียนว่าคณะอนุกรรมการปฏิรูปการเกษตรเราจะปฏิรูปเกษตรทุกด้าน ซึ่งผมเองคงทำไม่หมดหรอกครับ เพราะว่ามันเยอะเหลือเกินเกษตร อะไร ๆ มาลงเกษตรหมดนะครับ แต่ว่าก็จะเอาบางส่วนโดยเฉพาะสหกรณ์ถือเป็นเรื่องสำคัญ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงห่วงใยมากเรื่องสหกรณ์ และทางสภาก็มีดำริขึ้นมาเลยว่าต้องเอาสหกรณ์ แต่ผมทำสหกรณ์ด้านการเกษตร เศรษฐกิจ ๒ เศรษฐกิจ ๑ ก็ทำด้านออมทรัพย์ คนละด้านกัน ผมเรียนว่าคราวนี้ที่เราเคยทำไว้ทั้งหลายอาจจะมารวมอยู่ที่นี้แล้วก็เข้าสู่การปฏิรูปทั้งระบบ เพราะว่ารัฐบาลจะเอาเรื่องของเราทั้งหมดที่รวบรวมมานี้ปฏิรูป ดังนั้นโอกาสอันนี้ถึงสูงพอสมควร เพราะว่ามันเข้าไปสู่สภาปฏิรูปแห่งชาติ ผมกราบเรียนว่าคงได้ประโยชน์ ไม่ใช่ทำทิ้งเปล่า

อย่างน้อย ๆ เราก็สามารถที่จะเอามาสู่สภาพปฏิรูปแห่งชาติได้ ที่ผมยังอยากได้คืออยากได้กฎหมายด้วย เพราะทุกอันเราให้แนบไปด้วยกฎหมาย ขณะนี้เราก็ได้กฎหมายมันสำปะหลังแล้ว ประมงเราได้มาแล้ว แล้วก็ยังมีเรื่องของสวัสดิการเกษตรกรก็ได้แล้ว ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เขาทำอยู่ด้วยกันกับคุณพรศิลป์ แล้วก็ทางพีช GM เราก็ได้แล้ว GM นี้ต้องเรียนเสียก่อน เป็นทางเลือกของเกษตรกรนะครับ เราอย่าไปนึกว่า GM เอามาทำการค้าหรืออะไร เป็นทางเลือก เขาจะเอาก็ได้ ไม่เอาก็ได้ แต่ผมว่าเมื่อลาว พม่า เขมรเขาทำ แล้วเราไม่ทำ เราจะล่าหลังเขาที่ผมไม่เห็นด้วย ผมทำตั้งแต่อยู่สภาพที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จนกระทั่งมาถึงจุดนี้ผมก็พยายามจะทำ ก็ถูกต่อต้านแหละ แต่ว่าผมคิดว่ามันเป็นทางเลือกที่คนจนเราควรเลือก หรือไม่เลือกเราก็ไม่ได้ว่า รัฐบาลไปตัดสินใจเอาเอง เพราะฉะนั้นผมอยากจะทำกราบเรียนว่าสิ่งที่เราทำไปนั้นเราทำเพื่อการปฏิรูปทั้งระบบ ถ้าเราไม่มีกฎหมายเข้าไปด้วย เราก็คงจะไม่ได้ปฏิรูปกันอย่างจริงจัง เราควรจะทำอย่างอื่นไปด้วย แล้วก็ทางรัฐบาลเขาก็ต้องมาดูว่าเราเอากฎหมายอะไรแนบไปเพื่อจะแก้ไขปัญหาอะไรครับ ผมอยากจะทำกราบเรียนว่าทางคณะอนุกรรมการปฏิรูปการเกษตรก็มีความตั้งใจที่จะทำให้ทุกอย่าง แต่ว่ามันคงไม่ได้ทุกอย่าง แต่ว่าเราก็ยกตัวอย่างว่าสหกรณ์เป็นสหกรณ์ที่เราควรจะต้องทำโดยตรงเลย ผมจึงต้องเชิญมาหลายครั้งหน่อย ตามธรรมดาเราเชิญไม่หลายครั้ง แต่สหกรณ์นี้เราต้องเชิญอีก ไม่ได้หยุดอยู่แค่นี้

ก่อนอื่นผมต้องขอกราบขอบพระคุณผู้ที่มาชี้แจงทุกท่านที่มาให้ข้อมูลทางด้านวิชาการนะครับ คือประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติได้มอบหมายให้ประธานคณะกรรมการปฏิรูปเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง นายสมชัย ฤชุพันธุ์ และประธานคณะกรรมการปฏิรูปการเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การท่องเที่ยวและบริการ นายเกริกไกร จีระแพทย์ เป็นตัวแทนสภาปฏิรูปแห่งชาติเข้าร่วมสัมมนา เรื่องข้อเสนอเชิงนโยบายในการปฏิรูปแห่งประเทศไทย จัดขึ้นในวันพุธที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ห้องประชุมรัชนี้แจ่มจรัส ศูนย์การประชุมรัชนี้แจ่มจรัส สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ประธานคณะกรรมการปฏิรูปได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการปฏิรูปส่งผู้แทนเข้าร่วมและกำหนดเวลา เดียวเราคงจะนั่งติดกันอีกทีนะครับ แต่ตอนนี้เรามาพูดถึงเรื่องการพิจารณาวิเคราะห์จัดทำแนวและข้อเสนอแนะการแก้ไขและการปฏิรูประบบสหกรณ์ ชั้นแรกผมอยากจะให้ข้อมูลก่อนก็คือทางสภาพที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ขอเชิญคุณนิพนธ์ครับ

นายนิพนธ์ เพ็ญจันทร์ (ผู้อำนวยการสำนักกิจการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) : กราบเรียนท่านประธานและท่านอนุกรรมการทุกท่านครับ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยคณะทำงานการเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำความเห็นและข้อเสนอแนะเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ชื่อเรื่องการพัฒนาการตลาดสินค้าเกษตรโดยระบบสหกรณ์ ซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับข้อเสนอผมขออนุญาตท่านประธานให้คุณยงยศซึ่งทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการคณะทำงานการเกษตรและสหกรณ์นำเสนอต่อไปครับ

ประธาน : คุณยงยศครับ

นายยงยศ สาราณสุข (นักวิเคราะห์นโยบายและแผน อำนวยการ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) : ขออนุญาตท่านประธาน ท่านอนุกรรมการ และผู้ร่วมประชุมทุกท่านนะครับ สำหรับในเรื่องของความเห็นและข้อเสนอแนะซึ่งสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้มีการดำเนินการศึกษา แล้วก็ได้นำเสนอต่อท่านนายกรัฐมนตรีไปเมื่อเดือนกันยายนปี ๒๕๕๖ จะมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทางคณะอนุกรรมการได้ขอความอนุเคราะห์มาเพื่อที่จะพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับการปฏิรูประบบสหกรณ์การเกษตร ซึ่งเรื่องนี้จะใกล้เคียงที่สุดโดยที่ผมขออนุญาตนำเสนอเอกสารที่ใช้ประกอบการพิจารณา เป็นเอกสารหนังสือครุฑของสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๐๐๑/๑๕๐๙ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน จะเป็นรายละเอียดของตัวความเห็นและข้อเสนอแนะ พร้อมทั้งมีผลการพิจารณากลับกรองของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลังจากที่เราส่งไปยังท่านนายกรัฐมนตรี และมอบหมายให้หน่วยงานคือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก็จะเห็นประเด็นการหารือในรายละเอียด และจะเป็นประโยชน์ต่อการนำมาพิจารณาของท่านอนุกรรมการเป็นอย่างดีซึ่งในรายละเอียดผมขออนุญาตสรุปให้ท่านอนุกรรมการได้ทราบดังตารางที่ทำเป็นหน้าเดียวจะสะดวกในการรับฟังแล้วก็กระชับนะครับ นำมาซึ่งเป้าหมายของการนำเสนอความเห็นและข้อเสนอแนะเรื่องดังกล่าวนี้เพื่อให้ภาคการเกษตรของไทยคงความสามารถในการเป็นภาคการผลิตที่สำคัญของประเทศ และเป็นฐานทางเศรษฐกิจของชุมชนและครัวเรือนเกษตรกรโดยมีสหกรณ์เป็นสถาบันเกษตรกรที่เข้มแข็ง กระบวนการสหกรณ์สามารถดำเนินงานได้คล่องตัวมีประสิทธิภาพสามารถนำระบบสหกรณ์มาพัฒนาการตลาดสินค้าเกษตรยกระดับรายได้ให้กับสมาชิกสหกรณ์และครัวเรือนเกษตรกร ซึ่งจากการศึกษาโดยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคม

แห่งชาติจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการรับฟังความคิดเห็นของภาคส่วนสหกรณ์
แล้วก็มี การลงพื้นที่ศึกษาข้อเท็จจริงของภาคสหกรณ์การเกษตร สรุปสาระสำคัญดังนี้

ส่วนที่เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้สหกรณ์มีความเข้มแข็ง แล้วก็อำนวยความสะดวก
ดำเนินการทางด้านธุรกิจการเกษตรให้กับทางสมาชิกก็เมืองค์ประกอบสำคัญ
ประกอบด้วย สหกรณ์นี้เกิดมาจากการรวมตัวอย่างตั้งใจจริงของสมาชิก สหกรณ์ที่เข้มแข็ง
มักจะเริ่มจากผู้นำที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เสียสละ แล้วก็มีการสร้างทีม เพื่อที่จะดำเนินการ
ร่วมกันต่อไป สมาชิกสหกรณ์ยึดถือระเบียบและข้อปฏิบัติของสหกรณ์อย่างเคร่งครัด แล้วก็
มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการบริหารผ่านทางตัวแทน สมาชิกรวมตัวช่วยเหลือกัน มีการถ่ายทอด
องค์ความรู้ระหว่างกัน สมาชิกสหกรณ์ได้มีการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพจากกระบวนการผลิต
ตามมาตรฐานสหกรณ์ซึ่งได้ร่วมกันวางมาตรฐานไว้ แต่ในขณะที่เดียวกันก็มีข้อจำกัดซึ่งจะทำให้
การดำเนินการของกระบวนการสหกรณ์ในภาคการเกษตรอาจจะมี ความล่าช้าหรือขัดข้อง
ซึ่งก็พอจะสรุปได้ก็คือว่าอาจจะด้วยกฎหมายในเรื่องของการดำรงตำแหน่งที่ไม่ต่อเนื่อง
ของกรรมการ ซึ่งสหกรณ์ภาคการเกษตรจำเป็นต้องอาศัยทักษะความชำนาญและประสบการณ์
ของกรรมการ ในเรื่องของการรวบรวมผลผลิต ในเรื่องของการแปรรูป ในเรื่องของการดูแลผลผลิต
แล้วก็ถ่ายทอดความรู้ให้กับสมาชิกสหกรณ์ จะมากกว่าสหกรณ์ลักษณะอื่นนะครับ แล้วก็ที่สำคัญ
ถัดมาก็คือว่านโยบายของรัฐบาลอาจจะไม่ต่อเนื่องนักและไม่สนับสนุนสหกรณ์อย่างเป็นรูปธรรม
ปัญหาเรื่องของการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของสหกรณ์ แล้วก็ที่ขาดไม่ได้ที่เป็นข้อจำกัดสำคัญก็คือ
สำหรับภาคการเกษตรแล้วสภาพภูมิอากาศ การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศจะมีผลต่อ
ปริมาณและผลผลิต ตลอดจนคุณภาพของผลผลิตของสินค้าสหกรณ์ด้วยเช่นกัน ปัญหาเรื่อง
ความผันผวนของราคาสินค้าเกษตร แล้วก็อีกจุดหนึ่งที่น่าจะเป็นข้อจำกัดสำคัญก็คือว่าสหกรณ์
ยังมีการดำเนินการในลักษณะต่างคนต่างทำนะครับ

จากการศึกษาของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติก็เลยเป็นที่มาของ
ข้อเสนอแนะของสภา เพื่อที่จะเป็นการเสริมพลังขับเคลื่อนของภาคสหกรณ์การเกษตร แล้วก็ลด
ข้อจำกัด ได้มีการนำเสนอความเห็นไว้ทั้งหมด ๑๒ ข้อดังตารางในข้อ ๔ นะครับ

๑. อยากจะให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติสหกรณ์ในเรื่องของวาระการดำรง
ตำแหน่งของกรรมการสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์สามารถใช้หลักการสหกรณ์บริหารกลุ่ม
ของตนเองได้ตามที่เห็นสมควร ซึ่งในที่นี้ถ้าขยายรายละเอียดก็หมายถึงว่าอยากให้สหกรณ์

ภาคการเกษตรมีโอกาสการใช้มิติของที่ประชุมใหญ่ในการอนุญาตหรืออนุมัติให้กรรมการที่มีการดำรงตำแหน่ง ๒ วาระแล้วสามารถลงรับสมัครได้อีก อันนี้จะเป็นข้อที่มีข้อสังเกตกันค่อนข้างเยอะนะครับ แต่อันนี้เป็นข้อเสนอที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็นแล้วก็ได้จากการวิเคราะห์

๒. จำเป็นต้องกำหนดนโยบายให้สหกรณ์ภาคการเกษตรและกระบวนการสหกรณ์เป็นกลไกหลักในการแก้ไขปัญหาความยากจนให้กับเกษตรกร ทดแทนการที่จะจัดตั้งกองทุนขึ้นใหม่ภายหลัง

๓. สนับสนุนเงินทุนให้กับสหกรณ์ภาคการเกษตรให้มีความเสมอภาคในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

๔. และ ๕. จะเป็นเรื่องของการจัดทำฐานข้อมูลของสินค้าสหกรณ์ทุกชนิดเพื่อที่จะให้ทราบถึงข้อมูลพื้นที่การผลิต ปริมาณการผลิต และคุณภาพผลผลิต เพื่อที่จะเป็นประโยชน์ในการนำมาทำการตลาดล่วงหน้า และในขณะเดียวกันเมื่อเรารู้แหล่งผลิต รู้เรื่องของปริมาณ รู้เรื่องของคุณภาพแล้ว ถ้าเรามีฐานข้อมูลเพื่อที่จะสนับสนุนในเรื่องของการต้องการสินค้าเกษตรเพื่อนำมาวางแผนและกระจายปริมาณการผลิตให้กับสหกรณ์ต่าง ๆ ตามศักยภาพการผลิต น่าจะเป็นผลดีทั้งผู้ที่ต้องการสินค้าและสร้างความสามารถในการผลิตสินค้าที่ตรงกับความต้องการของตลาดให้กับสหกรณ์และสมาชิกสหกรณ์

๖. สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มผลิตโดยใช้ปัจจัยการผลิตร่วมระหว่างสมาชิกสหกรณ์ ทั้งในด้านที่ดิน แรงงาน เครื่องมือ อุปกรณ์ เพื่อลดปัญหาขาดแคลนทั้งที่ดิน แรงงาน แล้วก็เงินจัดซื้อเครื่องทุ่นแรง อันนี้เป็นสิ่งที่พยายามผลักดันให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรมขึ้นมาให้ได้ครับ

๗. สนับสนุนให้กระบวนการสหกรณ์เป็นผู้ดำเนินการตลาดกลางสินค้าเกษตร โดยให้รัฐร่วมลงทุน และให้สหกรณ์เป็นผู้นำในการรวบรวมผลผลิต ทำหน้าที่ควบคุมจัดชั้นคุณภาพสินค้าและให้ความเป็นธรรมด้านราคา

๘. สนับสนุนการสร้างตราสินค้าสหกรณ์ให้เป็นเอกลักษณ์

๙. เพิ่มบทบาทให้สหกรณ์มีส่วนร่วมกับภาครัฐในมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรในทุกระดับ

๑๐. สนับสนุนเงินทุนในการปรับโครงสร้างการผลิตทางการเกษตรให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ภูมิอากาศ และความต้องการของตลาดผ่านช่องทางสหกรณ์โดยตรง

๑๑. สนับสนุนให้มีศูนย์กระจายสินค้าเกษตรโดยระบบสหกรณ์ไปตามตลาดที่เหมาะสมทุกระดับ

๑๒. คือสิ่งที่อยากให้เกิดขึ้น แล้วก็พยายามผลักดันให้เกิดขึ้นได้อย่างจริงจังก็คือว่า ส่งเสริมและสนับสนุนให้เครือข่ายสหกรณ์ช่วยเหลือเกื้อกูลและส่งเสริมการดำเนินการระหว่างกัน โดยไม่แยกประเภท ซึ่งในข้อ ๑๒ นี้จากการรับฟังความคิดเห็นมีทั้งกลุ่มสหกรณ์ที่มีการรวมกลุ่มกัน เพื่อที่จะเกื้อกูลระหว่างกันในสหกรณ์แต่ละประเภทซึ่งเป็นต้นแบบที่น่าสนใจนะครับ

จากการที่ทางสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้นำเสนอความเห็น และข้อเสนอแนะนี้ไปยังท่านนายกรัฐมนตรี และได้มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไป พิจารณากลับกรองร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะมีประเด็นรายละเอียดปรากฏอยู่ในตารางของ ตัวเอกสารครุฑนะครับ ซึ่งตัวนี้จะมีทั้งส่วนที่สนับสนุนและเพิ่มเติมขึ้นมาว่าสิ่งที่ทางสภาที่ปรึกษา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอไปแล้วนั้นมีประเด็นที่สอดคล้อง เป็นประโยชน์ และนำไปสู่ การพิจารณาหลายประการด้วยกัน ซึ่งขออนุญาตนำเสนอในที่ประชุมทราบครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ผมอยากจะเรียนถามคุณองยศนิดหนึ่งครับว่าความเห็นของรัฐบาล ผมไม่ได้ตามนะครับว่าเขาเห็นอย่างไร แล้วก็ดำเนินการอย่างไรต่อไปครับ

นายองยศ สาราณสุข : ในส่วนที่ท่านประธานเรียนถามนะครับ สิ่งที่รัฐบาลเห็น หลังจากที่มีการกลับกรองแล้ว โดยส่วนใหญ่จะเห็นด้วยกับสิ่งที่ทางสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติได้เสนอไป ถ้าเป็นเอกสารแล้วจะอยู่ในตัวหนังสือครุฑ ๒ หน้าสุดท้าย ก็คือ อย่างเช่นในเรื่องของการดำรงตำแหน่งของกรรมการสหกรณ์ทางการเกษตร ก็มีความเห็น ว่า สำหรับสหกรณ์ภาคการเกษตรควรจะดำเนินการให้มีการปรับแก้ว่าสามารถดำเนินการเกิน ๒ วาระ ติดต่อกันได้ แต่ว่าสหกรณ์นอกภาคการเกษตรขอให้เป็นไปตามเดิม

ส่วนในเรื่องอื่น ๆ ในเรื่องของการกำหนดนโยบายให้สหกรณ์ภาคการเกษตร และกระบวนการสหกรณ์เป็นกลไกหลักในการแก้ไขปัญหาความยากจนนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก็เห็นสอดคล้องนะครับ ส่วนใหญ่แล้วข้อเสนอที่เสนอไปเห็นด้วยทั้ง ๑๒ ข้อ แล้วก็มีส่วนหนึ่งที่เป็น ประเด็นสำคัญก็คือในเรื่องของการจัดทำฐานข้อมูลในการพิจารณาครั้งนั้นก็มีความเห็นร่วมกัน ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารว่า

ควรจะมีการจัดทำ MOU ร่วมกันเพื่อที่จะจัดทำฐานข้อมูลตัวนี้ แล้วก็ขับเคลื่อนไปให้เกิดประโยชน์ที่สูงสุดครับ ส่วนข้ออื่นก็ค่อนข้างจะสอดคล้องทั้งหมด ก็เป็นดังที่นำเรียนครับ

ประธาน : ถ้าสอดคล้องแต่ทางรัฐบาลไม่ได้ทำอะไรมันก็คงจะเหมือนเดิมใช้ไหมครับ เพราะว่าไม่กระดิก รัฐบาลก็ครับ ๆ รับทราบแล้วอย่างนี้ เป็นเกิน ๒ สมัยได้ มาตรา ๔๙ หรือมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๐ ใช้ไหม คือไม่ได้แก้พระราชบัญญัตินี้หรือไม่ได้แก้พระราชบัญญัติสหกรณ์ก็คงจะไม่ได้ประโยชน์อะไรเลย ดังนั้นเราจะทำอย่างไรละ เราช่วยกันคิดนิดหนึ่งว่าเราจะต้องแก้ให้ได้ เพราะว่าทางปฏิรูปนี้เขาปล่อยให้เรามีโอกาส ท่านจุฑาทิพย์ครับ เพราะว่าท่านก็ไปทำกับผมเหนื่อยเลย ผมเองก็ไปนั่งฟังท่านนานพอสมควรตลอดเลย เกือบปีที่ทำงานกันมาเมื่อเราได้เสนอไปตามข้อคิดเห็นที่เราไปหาข้อมูลมาทั่วประเทศแล้ว แต่ทางรัฐบาลก็ไม่ได้ขยับเขยื้อนใช้ไหม เขยื้อนไหม เพราะคำตอบนี้ผมถือว่าไม่ได้ขยับเขยื้อนนะครับ ถ้าขยับเขยื้อนต้องแก้พระราชบัญญัติ คุณไม่แก้พระราชบัญญัติแล้วคุณจะไปทำงานได้อย่างไร เพราะคู่มือมันไม่มีหัวใจมันอยู่ที่มาตรา ๕๐ ใช้ไหม ตรงนั้นที่เราจะขอว่าเป็นต่อเนื่องกัน ๒ สมัยไม่ได้ แต่คุณคิดใหม่ว่า ๒ สมัยนี้ เหมือนกับคนเป็นผู้จัดการบริษัทให้เป็น ๔ ปีแล้วก็ปลดออกไป หาผู้จัดการใหม่ก็นับหนึ่งใหม่ แล้วก็พอจะรู้ ๆ แล้วปลดออกอีก แล้วก็นับหนึ่งใหม่อีก ผมไม่เห็นด้วยนะครับอย่างนี้ แต่ว่าเราไม่เห็นด้วยเราจะทำอย่างไร เราช่วยกันคิดแล้วเราก็นำเสนอคราวนี้ เขาไม่เชื่อกว่านี้ประเทศชาติก็ไม่ต้องทำแล้ว หมายความว่าป่วยการ ใครจะไปทำคงไม่ประสบความสำเร็จ เพราะคราวนี้เขาโยนมาให้เราทำปฏิรูปทั้งกฎหมายด้วย ดอกเตอร์วดี ปิ่นประทีป ท่านก็ประสานงานอยู่กับทางสภา ดังนั้นผมว่าถ้าเราทำไม่เป็นรูปธรรมแล้วก็เราไม่นั้น ท่านอื่นมีความเห็นอย่างไรครับ มีไหมครับ เพราะผมอยากให้เห็นความคิดเห็นตรงนี้ คือผมว่าถ้าทำไปแล้วก็ทำแล้ว เสนอแล้ว แต่ตอบสนองไม่มี รับทราบแล้วอยู่ที่โต๊ะโน่น อยู่ใต้แฟ้มโน่นหรืออยู่ในตู้โน่น มันก็ไม่มีประโยชน์อะไรเลย เราทำเหนื่อยเสียเปล่า โดยเฉพาะผมรู้สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเหนื่อยมากทำเรื่องนี้ ท่านจุฑาทิพย์เราเหนื่อยกันมากนะครับ แต่ผมไม่เห็นคำตอบที่มันเด่นชัดเท่าที่ควร แต่คราวนี้ถ้าเราทำไปอีกครั้งหนึ่งเราจะหาวิธีอย่างไรให้ทางรัฐบาล แต่รัฐบาลเขา รับทราบแล้วให้เรามาปฏิรูปนี้ มันก็เป็นโอกาสดีเหมือนกันนะครับ ท่านใดมีความคิดเห็นอย่างไร เชิญคุณพรศิลป์ครับ

นายพรศิลป์ พัชรินทร์ตนะกุล : ขออนุญาตท่านประธานครับ ดูข้อสรุปใบนี้นิดหนึ่งได้ไหมครับที่ท่านอ่านเมื่อกี้ ก็รับทราบว่าข้อ ๑-๖ คงจะเป็นเรื่องที่ไม่ตรง เขียนกฎหมายไม่ได้ อันนี้

ผมรับทราบแล้ว อย่างต้องตั้งใจจริงอะไรแบบนี้ เสียสละอะไรแบบนี้ อันนี้มันก็เป็นทั่วไปนะครับ พวกสมาคม สภาหอการค้าก็จะเป็นแบบนี้หมด จุดอ่อนมันมี เพราะฉะนั้นเรายอมรับ รับทราบครับ อันนี้ก็ต้องไปหาวิธีการซึ่งใช้เวลาเนอะครับ ต้องมีเรื่องที่จะต้องทำเยอะ ให้ความรู้ให้อะไร แต่อันนี้ก็ถือว่ารับทราบ ข้อ ๖ ตรงนี้ไม่เกี่ยว ตรงนี้อาจจะเชื่อมโยงกับข้างหลัง เอาละ ผ่านนะครับ

อย่างข้อจำกัด ข้อ ๑ ผมว่าอันนี้เป็นข้อบังคับใช้ใหม่ครับ หรือเป็นกฎหมาย สมมติถ้าคิดว่าคนดีแล้วเขียนให้มันอยู่สั้น ๆ ก็ไม่ควรจะอย่างนั้นนะครับ แต่เขียนให้มันอยู่ตลอดชีวิตก็ไม่ใช่ ยกตัวอย่างว่าถ้าเป็นสมาคมหรือหอการค้ามันก็เป็นได้ ๒ ปีแล้วก็ต่อเนืองอีก ๒ ปี แล้วก็ไปแล้ว อยู่ไม่ได้ เก่งอย่างไรก็ต้องไป ถ้ากลับมาอีกทีก็อาจจะเว้นวรรค ๒ ปีแล้วกลับมาใหม่ อันนั้นโอเค อันนี้ผมว่าง่ายนะครับ ถ้าท่านคิดว่าอันนี้เป็นปัญหา

อันที่ ๒ ผมคิดว่าอันนี้สำคัญ สมมติคุณบอกว่ารัฐบาลมีนโยบายไม่ต่อเนือง ท่านประธานครับ ผมว่าอันนี้คงจะจับประเด็นได้ ก็เขียนลงไปในรัฐธรรมนูญเลย รัฐบาลต้องมีนโยบายสนับสนุน รัฐธรรมนูญฉบับเก่า ๆ ไม่มีหรือเปล่าเนอะครับ แต่ประเด็นสำคัญคือเวลา รัฐธรรมนูญฉบับเก่า ๆ ที่ผ่านมาอะไรที่เขียนอยู่ในรัฐธรรมนูญรัฐบาลไม่ปฏิบัติก็บังคับไม่ได้ เพราะฉะนั้นพูดตรงนี้นะครับ ผมอยากให้เห็นคนร่างรัฐธรรมนูญ บอกว่าถ้าต่อไปเขียนเป็นนโยบายก็ดีหรือให้ออกกฎหมายลูกอะไรก็ดี ถ้าไม่ออกภายในเวลาที่สมควรรัฐบาลนี้จะต้องลาออกหมดนะครับ มันต้องบังคับแบบนี้ครับ เพราะว่าปรากฏการณ์ของเราชัดเจนนะครับ รัฐธรรมนูญเขียนเยอะแยะเลยไม่ทำเลย แล้วทำอะไรก็ได้ อันนี้ก็เสนอเลยครับ อันนี้ผมเห็นด้วยนะครับ ถ้าหากว่าท่านคิดว่ารัฐบาลไม่สนับสนุนหรือเขียนไว้แต่ก็เป็นกระดาษอย่างนี้ อันนี้ก็เสนอท่านประธานได้ให้แข็งแรงหน่อยนะครับ

ข้อ ๔ ผมคิดว่าเรื่องนี้คงจะต้องมีความเชื่อมโยงกัน ผมพูดสั้น ๆ นิดหนึ่ง อันนี้เป็นเรื่องเกษตรที่เกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศ อันนั้นก็ข้อจำกัด ไซ้ แต่ว่าเราต้องไปแก้ในเรื่องอื่น ซึ่งมันจะมี พ.ร.บ. หรืออะไรอื่น

ข้อ ๕ ความผันผวนนี้อยู่ที่การอุดหนุนสินค้าเกษตร ผมว่าจะต้องมี พ.ร.บ. สวัสดิการเกษตรอะไร ที่เมื่อกี้ท่านประธานพูดถึงแล้ว อันนี้ก็แก้ได้ มันเกี่ยวกับการอุดหนุนสินค้าเกษตรนะครับ

ข้อ ๖ ก็เป็นข้อจำกัด ก็เป็นที่เข้าใจกันได้

แต่ที่ขวามือนี้นี้ครับ ผมอยากเรียนถามนิดหนึ่งครับ ๑-๑๒ อันไหนบ้างที่แก้ไขจำกัด ๑-๖ ที่เขียนมา นอกจากที่ผมพูด ๑-๖ ไปแล้วเมื่อกี้เร็ว ๆ นี้ชี้หน้อยได้ใหม่ว่า ๑-๑๒ ที่ท่านเขียนไปแก้ไขจำกัดข้อไหน เชื่อมนิดหนึ่งได้ไหมครับ ขอถามนิดหนึ่งครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายยงยศ สาราณสุข : ขออนุญาตท่านประธานและท่านอนุกรรมการนะครับ ก็คือว่าฝั่งซ้ายมือของตารางจะเป็นผลจากการศึกษาว่าสหกรณ์ที่เข้มแข็งมีองค์ประกอบที่สำคัญประกอบด้วย ๑-๖ ดังที่ท่านอาจารย์พรศิลป์ได้สรุปเมื่อกี้แล้วครับ ส่วนสิ่งที่เราเห็นว่าเป็นข้อจำกัดก็ ๑-๖ เช่นกัน ที่ว่าเป็นข้อจำกัดที่ทำให้การขับเคลื่อนของสหกรณ์ภาคการเกษตรอาจจะไม่รวดเร็วทันก็มีข้อจำกัดดังที่กล่าวคือ ๑-๖ และเมื่อมาพิจารณาตารางทางขวามือข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจะเป็นลักษณะของเสริมพลังขับเคลื่อนที่จะเป็นส่วนที่จะกระตุ้นองค์ประกอบที่สำคัญในการที่ทำให้สหกรณ์เข้มแข็ง และในขณะเดียวกันก็จะเป็นการลดข้อจำกัดที่เป็นตัวบั้นยั้งหรือเป็นอุปสรรคนะครับ อย่างเช่นกรณีข้อเสนอในข้อ ๑ แก้ไขพระราชบัญญัติสหกรณ์นี้ก็คือให้มีการพิจารณาเรื่องของวาระการดำรงตำแหน่งก็จะแก้ไขข้อจำกัดในข้อ ๑ เช่นกันนะครับ จะโยงกันอยู่ แล้วก็ในเรื่องของกำหนดนโยบายให้สหกรณ์ภาคการเกษตรและกระบวนการสหกรณ์เป็นกลไกหลักก็จะสอดคล้องกับการลดข้อจำกัดในเรื่องของนโยบายของรัฐที่ไม่ต่อเนื่อง จะพยายามไล่ลำดับลงไปอย่างนี้ทีละข้อ ๆ เป็นสิ่งที่เชื่อมโยงกันครับ -----

แล้วก็สิ่งที่เสริมขึ้นมาในช่วงข้อที่ ๔ ลงมาจะเป็นเรื่องของ การนำไปสู่การวางแผนก็คือต้องมีการจัดทำฐานข้อมูลของสินค้าสหกรณ์ ในขณะที่เดียวกันก็ต้องมีการจัดทำฐานข้อมูลของความต้องการสินค้าสหกรณ์ด้วยเช่นเดียวกัน เพื่อที่จะเป็นการวางแผนล่วงหน้าในเรื่องของการผลิต แล้วก็กระจายการผลิตไปตามความสามารถที่เหมาะสมของสหกรณ์ที่มีความแตกต่างทางด้านสภาพภูมิประเทศ แล้วก็ความชำนาญของสมาชิกสหกรณ์ในแต่ละพื้นที่ ส่วนข้ออื่น ๆ นั้น ก็จะเป็นเรื่องของ การสนับสนุนเรื่องของการพัฒนาการตลาดสินค้าเกษตรโดยระบบสหกรณ์ ซึ่งจากการศึกษาจะพบว่าสหกรณ์ที่เข้มแข็งนี้จะมีการรวมกลุ่มกันอย่างเหนียวแน่น มีการมองเห็นปัญหาในกลุ่มของตัวเองว่าสหกรณ์ของตัวเองนั้นมีศักยภาพในการผลิตสินค้าอย่างไร และจะวางมาตรฐานการผลิตอย่างไรที่จะทำให้สินค้าของกลุ่มหรือของสหกรณ์นั้นเป็นมาตรฐานแล้วสุดท้ายในข้อที่ ๑๒ จะแก้หรือว่าลดข้อจำกัดในข้อสุดท้ายเช่นเดียวกันก็คือสหกรณ์ยังมีการดำเนินการว่าต่างคนต่างทำนี้ เราก็เสนอว่าส่งเสริมและสนับสนุนให้เครือข่ายสหกรณ์ช่วยเหลือเกื้อกูล ส่งเสริมการดำเนินการระหว่างกันโดยไม่แยกประเภท ซึ่งข้อที่ ๑๒ จากการศึกษาแล้วก็มี การรับฟังความคิดเห็นของภาคส่วนสหกรณ์การเกษตรที่ทางสภาที่ปรึกษาเคยเชิญมาร่วมรับฟังความคิดเห็นก็ปรากฏว่ามีตัวอย่างที่น่าสนใจก็คือว่ามีการเกื้อกูลกันระหว่างสหกรณ์ออมทรัพย์กับสหกรณ์การเกษตร เช่นสหกรณ์การเกษตรก็มีการสร้างความสัมพันธ์ สร้างความน่าเชื่อถือ กู้ยืมเงินจากสหกรณ์ออมทรัพย์ ในขณะที่เดียวกันสหกรณ์ออมทรัพย์ก็ให้กู้ยืม แต่ว่าอยู่บนพื้นฐานของความ เป็นไปได้ว่ากรรมการสหกรณ์มีการดำเนินการที่ต่อเนื่อง แล้วก็ผลประกอบการ อันนี้ซึ่งเป็นสิ่งที่ เขามีการสร้างเชื่อมโยงทั้งข้อมูล ทั้งการช่วยเหลือเกื้อกูลแล้วก็นำไปสู่การร่วมมือกัน อันนี้เป็นรูปแบบที่ทางสภาที่ปรึกษานำเสนอครับ

ประธาน : ผมเรียนนิดหนึ่งคุณพรศิลป์ เรากำลังเอารัฐธรรมนูญที่เราจะเสนอไปนี้ เดี่ยวซีรอกซ์แจกแล้วพวกเราช่วยคิดหน่อยว่าสหกรณ์ควรจะเสริมอะไร อย่างเมื่อกี้คุณศิริธานีเขา ทำไปแล้วต่อเนื่องอะไรนี้ แล้วก็โดยเฉพาะเราโชคดีมากที่ดอกเตอร์วณิ ปิ่นประทีป ทำงานเรื่องนี้ด้วย สามี่เขา ตัวเขาก็อยู่คุณะนั้น ดังนั้นเราโอกาสเชื่อมโยงง่ายที่จะเข้าไปสู่สภาใหญ่ อย่างนั้น พวกเรามาช่วยกันหน่อยว่าสหกรณ์เราต้องการอะไรในคำพูด เพราะคำพูดของในรัฐธรรมนูญคงพูด ได้สั้น ๆ อย่างเชื่อมโยงนี้ได้ แต่ว่าอย่างอื่นนี่คงยาก แต่ว่าผมเรียนว่าที่สภาที่ปรึกษาทำมาอย่างนี้ เป็นข้อคิดเห็นที่เสนอคณะรัฐมนตรี จะทำได้ ไม่ทำก็ได้ แต่เป็นข้อคิดเห็นเตือนคณะรัฐมนตรี

ว่าควรจะเป็นอย่างไร แต่รัฐมนตรีบางคนก็ไม่เอาด้วย ส่วนมากไม่เอามากกว่าเอาที่แล้วก็แล้วกันว่าอย่างนี้ ดีกว่า เว้นเรื่องยางเอาเกือบทุกเรื่อง เพราะว่าผมดันอยู่ สภาที่ปรึกษาฯ ส่งไปแล้วเขาปล่อย ผมนี่ตามติด มันต้องเกาะติด ผมถึงบอกว่าสภาที่ปรึกษาน่าจะตั้งคณะติดตามงานให้มันเกาะติด กล้าหน่อยคนที่ทำงานอย่างนี้ ถ้าไม่ว่าปรามให้มาก ๆ นี่มันก็คงจะไม่เดิน อย่างนั้นผมบอกว่า คุณพรศิลป์ใจเย็นนิดหนึ่งเดี๋ยวจะซีรอกซ์แล้ว ซีรอกซ์แล้วให้พวกเราช่วยแก้ ขอเชิญดอกเตอร์ ธนิต ครับ

เลขานุการ (ดอกเตอร์ ธนิต โสรัตน์) : ผมเป็นคำถามนะครับ ในฐานะเป็น เลขานุการต้องจัดทำเอกสารต่าง ๆ คำถามช่วยจดด้วยเพราะว่าจะถามทีเดียว ก็เอาจาก ข้อเสนอแนะ ภาพรวมก็ดีเพราะว่าก็เคยเป็นสมาชิกสภาที่ปรึกษาด้วย ขอให้ระมัดระวังเรื่องแก่ พ.ร.บ. สหกรณ์ เพราะวก่อนหน้านี้เคยมีการประชุมอย่างนี้มาสักครั้ง ๒ ครั้งแล้ว ก็มีความเห็นที่ แตกต่างกันว่าวาระของการเป็นกรรมการสหกรณ์นี้ตกลงควรจะ Forever อยู่ตลาดกาลเลย หรือเปล่า หรือว่าแค่ ๒ ปี ๒ วาระ ๒ ปีคุณ ๒ ก็ขอให้ระมัดระวัง เพราะวาระสหกรณ์ไม่ใช่บริษัท ไม่ใช่ของส่วนตัว เพราะฉะนั้นถ้าดูเหมือนว่าให้อยู่ในวาระไม่เกิน ๒ วาระติดต่อกัน แต่ว่าจะไป แก้วว่าวันแต่ที่ประชุมใหญ่ จะเห็นเป็นอย่างอื่น ตรงนี้สำคัญมากเพราะว่าเกิดการครบจำได้ แล้วก็ กลายเป็นการผูกขาดสหกรณ์ ก็จะทำให้สหกรณ์นั้นไม่เติบโต ก็ขอให้ระมัดระวังด้วยตรงนี้ว่า ถ้าจะแก้กฎหมายในทำนองนี้มันก็มีช่องโหว่พอสมควร

อีกเรื่องหนึ่งที่อยากจะถามนี้ก็คือว่าข้อ ๔.๒ ในหน้า ๑๐ ที่บอกว่าจะให้ กระบวนการสหกรณ์เป็นกลไกหลักแก้ปัญหาความยากจน แล้วก็ทดแทนการจัดตั้งกองทุนขึ้นใหม่ อันนี้เดี๋ยวขอขยายความด้วยว่ากองทุนขึ้นใหม่นี้ ความเห็นของท่านนี่คืออะไร แล้วในข้อ ๔.๔ นี้ หมายความว่าในเรื่องของการทำฐานข้อมูลการผลิตนี้ หมายความว่าต้องการฐานข้อมูลของ สหกรณ์ทุกประเภทที่มีให้เชื่อมโยงกันใช่ไหม คราวนี้ผมไม่แน่ใจว่าสหกรณ์ก็ทำธุรกิจกันแล้วก็ ถ้าจำไม่ผิดก็ตั้ง ๗,๐๐๐ แห่ง หรืออย่างไรนี้ ไม่แน่ใจว่าในทางปฏิบัติเขาแข่งขันกันหรือเปล่า แล้วการเชื่อมโยงข้อมูลแบบนี้ไม่ทราบที่ท่านพิจารณาอย่างไรว่าเปิดเป็นข้อมูลเปิด หรืออย่างไร หรือว่าเป็นข้อมูลประเภทไหนที่จะเปิดได้ก็ขอช่วยแจ้งด้วย

แล้วก็ในเรื่องของ ๔.๕ เป็นเรื่องฐานข้อมูลอีก แล้วก็พูดถึงเรื่องการกระจายการผลิตให้กับสหกรณ์ต่าง ๆ อันนี้ขอขยายด้วยว่าท่านต้องการอะไร ข้อมูลในการกระจายการผลิตให้กับสหกรณ์ต่าง ๆ นี่หมายความว่าอย่างไร เป็น Outsource จ้างผลิตหรือว่าอะไร เพราะว่าเขียนอย่างนี้ก็อ่านไม่เข้าใจเหมือนกัน

แล้วก็อีกข้อหนึ่งเป็นข้อ ๔.๑๑ เป็นพูดถึงเรื่องการให้มีศูนย์กระจายสินค้าเกษตรไปตลาดที่เหมาะสมนี้ คราวนี้ ๔.๑๑ กับ ๔.๕ นี้มันมีความแตกต่างหรือเหมือนกันอย่างไร แล้วก็อีกข้อหนึ่งในนี้ไม่ได้แตะ เมื่อก็ไม่ได้แตะข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ไม่ได้แตะเรื่องยุทธศาสตร์ทาง ๕ ข้อ คราวนี้ก็มีคำถามว่ายุทธศาสตร์นี้ในความเห็นของท่านคืออยู่แล้วหรือจึงไม่ได้มีการพูดเลย แต่ว่าโดยความเห็นของผมนี้ยุทธศาสตร์ที่ ๓ นี้คือสหกรณ์ก็ต้องพูดกันตรง ๆ ส่วนใหญ่แล้วไม่แข็งแรง แต่ว่าในยุทธศาสตร์ที่ ๔ นี้เหมือนจะเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างการผลิตแล้วก็ของแต่ละสหกรณ์ร่วมกัน แต่ว่ามันขาดการเชื่อมโยงในเรื่องของ Cluster เป็น Value chain เช่นเป็น Value chain ของอาหารมันก็ต้องไปเชื่อมโยงกับเอกชน คือขาดตัวเอกชน เหมือนกับเชื่อมโยงกันเอง เหมือนกับว่าอ่อนกับอ่อนคุยกันมันก็ไม่เกิดขึ้น อันนี้เป็นคำถาม

ส่วนยุทธศาสตร์ที่ ๔ ท่านแตะเรื่องสร้างความเข้มแข็งของกระบวนการสหกรณ์ โดยที่ไม่พูดถึงขีดความสามารถในการแข่งขัน สหกรณ์ที่อ่อนแอหรือภาคเกษตรที่อ่อนแอเพราะว่าขีดความสามารถในการแข่งขันนี้ไม่มี เพราะมันต้องแข่งขันภายใน สหกรณ์ก็ต้องแข่งขันกับเอกชน แล้วก็ต้องแข่งขันกับภูมิภาคด้วย อันนี้ขอความเห็นหน่อยว่าทำไมไม่ได้แตะเรื่องใหญ่ ๆ โดยเฉพาะเรื่อง Competitiveness นี่เป็นเรื่องใหญ่ก็ถามนิดหนึ่ง เจตนาก็ต้องการกระจาย ไม่ได้มีอะไรจะชัก

นายยงยศ สาราณสุข : ขออนุญาตท่านประธาน ท่านคณะกรรมการน่ะครับ ก็ขออนุญาตนำเรียนท่านอาจารย์ธนิต ก็คือว่าในส่วนของการแก้ไขพระราชบัญญัติสหกรณ์นั้นจริง ๆ ข้อนี้ก่อนที่ทางสภาที่จะเสนอก่อนก็ได้มีการหารือ มีการอภิปรายกันค่อนข้างกว้างขวางก็เป็นสิ่งที่ตามที่อาจารย์ธนิตได้กังวลเช่นกัน ก็คือว่ามันเป็นลักษณะของผูกขาดหรือไม่อย่างไร แต่ว่าในการรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนที่เป็นสหกรณ์ภาคการเกษตรนี้เขาก็มีความเห็นว่าเป็นลักษณะนี้ถ้าไม่ได้เขียนว่า แต่เดิมจะเขียนว่าต้องดำรงตำแหน่งไม่เกิน ๒ วาระติดต่อกัน แต่จากการรับฟังความคิดเห็นพิจารณาเห็นว่าในเรื่องของสหกรณ์ภาคการเกษตรนั้นมันจะมีความสำคัญที่นอกเหนือจากการบริหารงบประมาณ นอกเหนือจากการบริหารสมาชิก มันจะมีเรื่องของความ

รอบด้านในเรื่องของการปฏิบัติการทางการเกษตร ในเรื่องของการรวบรวมผลผลิตซึ่งต้องใช้ทักษะ ความชำนาญ การประสานความเชื่อมโยงในเรื่องของการผลิตให้กับสมาชิกเกษตรกร การรวมซื้อ รวมขาย เลยกเป็นที่มาของการเสนอว่าความเป็นไปได้ถ้าปล่อยให้สมาชิกสหกรณ์สามารถใช้หลักการสหกรณ์บริหารกลุ่มของตนเองได้ตามที่เห็นสมควรก็คือน่าจะมีการเสนอให้มีการแก้ไขจากเดิมที่ต้องไม่เกิน ๒ วาระติดต่อกัน เป็น เว้นแต่ที่ประชุมใหญ่จะเห็นเป็นอย่างอื่น หมายถึงถ้าสหกรณ์นั้นมีความเข้มแข็งเขาก็สามารถที่จะใช้หลักการของกลุ่ม ก็คือพิจารณา ร่วมกันว่าในแต่ละปีเห็นว่าความจำเป็นที่จะขยายหรืออนุญาตให้สมาชิกซึ่งเคยดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้วนี้ลงทำหน้าที่ต่อ อันนี้เป็นมุมมองที่น่าเสนอ แล้วในส่วนข้อ ๔.๒ กรณีที่เรื่อง ของการจัดตั้งกองทุนขึ้นใหม่ก็คือหมายถึงในชั้นของการศึกษานี้พิจารณาเห็นว่าทุก ๆ ครั้ง เมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาลก็มักจะกำหนดนโยบายหรือการจัดตั้งกองทุนต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อที่จะ แก้ปัญหาเฉพาะด้านไป แต่ว่าในส่วนของคุณะทำงานการเกษตร แล้วก็สภาที่ปรึกษาจากการรับฟัง ความคิดเห็นพบว่าจริง ๆ แล้วสมาชิกสหกรณ์มีการกระจายตัวอยู่ทั่วประเทศไทย แล้วก็ค่อนข้าง หลากหลาย จึงสนับสนุนอยากจะให้ใช้กระบวนการสหกรณ์ โดยเฉพาะสหกรณ์ภาคการเกษตรนี้ เป็นกลไกหลักในการแก้ไขปัญหาความยากจนให้กับเกษตรกร แทนที่จะมีการจัดตั้งกองทุนขึ้นมา เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะในแต่ละรัฐบาล นี่คือรายละเอียดที่คุณะทำงานได้นำเสนอต่อสภาแล้วก็ เห็นชอบให้เสนอมาดังนี้

แล้วในข้อ ๔.๔ กับ ๔.๕ ในเรื่องของการจัดทำฐานข้อมูลนั้น เจตนาไม่ได้มีการ ที่จะเกิดปัญหาในเรื่องของ Conflict ทางการแข่งขันของสหกรณ์ แต่ว่าอยากจะให้เป็นการช่วย สหกรณ์ด้วยซ้ำไปว่าสหกรณ์แต่ละสหกรณ์เขามีสินค้าสหกรณ์อยู่แล้ว แต่มันไม่มีฐานข้อมูลที่ว่า ความเชี่ยวชาญหรือว่าสินค้าที่เขาผลิตเป็นมาตรฐานพร้อมที่จะนำเสนอต่อผู้บริโภคมันยังเป็น ถึงแม้จะมีฐานข้อมูลอยู่บ้างแต่มันกระจัดกระจาย อาจจะไม่เข้าถึงได้ยาก ถ้าเราเป็นการสร้าง ฐานข้อมูลที่ชัดเจน เปิดโอกาสให้มีการเข้าถึงระหว่างผู้ต้องการสินค้ากับผู้ที่มีศักยภาพในการผลิต สินค้า คล้าย ๆ กับ Matching ธุรกิจ ก็จะเป็นประโยชน์ในการทำการตลาดร่วมกันระหว่างผู้ผลิต แล้วก็ผู้ที่ต้องการสินค้า นี่ก็คือข้อ ๔.๔ และ ๔.๕ ที่ตอบคู่กันไป

ส่วนในข้อ ๔.๑๑ ที่เป็นเรื่องของการสนับสนุนให้มีศูนย์กระจายสินค้าเกษตรนี้ เป็นสิ่งที่ต่อยอดขึ้นมาจากความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรของสินค้าสหกรณ์ หลังจากที

สินค้าสหกรณ์มีคุณภาพ มีมาตรฐานแล้ว น่าจะมีการจัดให้มีศูนย์กระจายสินค้าโดยใช้ระบบสหกรณ์ อย่างเช่นตลาดกลางที่ทำยางก็ใช้ระบบสหกรณ์เป็นจุดที่น่าสนใจอีกเช่นกัน ก็เลยนำเสนอเพื่อที่จะให้มีการขยายแนวคิดนี้ออกไปในหลาย ๆ ภูมิภาคตามที่สหกรณ์มีความเข้มแข็ง นี่คือจุดประสงค์ของการนำเสนอ ขอขอบคุณครับ

สำหรับยุทธศาสตร์ ในที่ประชุมของคณะทำงานก็พิจารณาเห็นว่ายุทธศาสตร์มันมีรายละเอียดที่ค่อนข้างกว้างแล้วก็เห็นว่าสิ่งที่เราได้รับทราบเอกสาร จากเอกสารหน้าที่ ๙ กับหน้าที่ ๑๐ ที่ว่ามีการประกาศให้สหกรณ์เป็นวาระแห่งชาติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ แล้วนั้น ก็มียุทธศาสตร์ที่ค่อนข้างเป็นกรอบอยู่แล้ว เราเลยไม่ได้แตะในส่วนนี้ แต่ว่าสิ่งที่ทางสภาที่ปรึกษานำเสนอนี้เป็นเรื่องของการพยายามเสริมพลังขับเคลื่อนแล้วก็ช่วยจัดหรือลดปัญหาเท่าที่จะเป็นประโยชน์ นี่คือสิ่งที่เป็แนวคิดครับ

ประธาน : มีใครจะถามอะไรไหมครับ เชิญครับ

นายระวี รุ่งเรือง : กราบเรียนท่านประธาน ผม นายระวี รุ่งเรือง ในฐานะที่ปรึกษาอนุกรรมการ ผมจะเสนอแนวคิดเรื่องการแก้ พ.ร.บ. สหกรณ์เรื่องวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการ ผมอยากทราบว่าที่มาของคณะกรรมการ ณ ปัจจุบันนี้เลือกตั้งโดยสมาชิกหรือว่าเลือกตั้งโดยอ้อมโดยเลือกตัวแทนเข้ามา ถ้าเลือกตั้งโดยสมาชิกโดยทั้งหมด ผมคิดว่าการตัดวงจรในระบบผูกขาดในการดำรงตำแหน่งน่าจะดี แล้วก็คณะกรรมการคงจะให้ความสำคัญกับสมาชิกโดยรวม เพราะโดยทั่วไปแล้วที่ทราบมักจะเลือกตั้งโดยอ้อม อันนี้มันสามารถที่จะบล็อกคะแนนกันได้

แล้วก็ในอีกประเด็นหนึ่งก็คือเรื่องสหกรณ์การเกษตรนี้ส่วนใหญ่ปัจจุบันนี้มักจะมุ่งค้ากำไรมากกว่ามุ่งพัฒนาสมาชิก อันนี้ผมว่าเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับสมาชิก ปัจจุบันนี้ส่วนใหญ่สมาชิกจะเบื่อหน่าย เพราะว่า ๑. มีการทวงหนี้อย่างเดียว ส่วนใหญ่ไม่มุ่งเน้นว่าสมาชิกที่ใช้บริการของสหกรณ์แล้วส่วนใหญ่จะถูกฟ้อง อันนี้จะแก้ปัญหายังไง

และอีกประเด็นหนึ่งเรื่องตลาดกลาง ผมเห็นด้วย เพราะว่าปัจจุบันนี้จะได้ยินคำพูดอยู่เรื่อยๆว่าปลูกแล้วไม่รู้ไปขายใคร พ่อค้าอยากจะทำซื้อไปขายไม่รู้ไปซื้อที่ไหน เพราะฉะนั้นจะต้องทำเรื่องนี้ให้ชัดว่าทำเรื่องตลาด เหมือนคล้าย ๆ ตลาดกลางนัดพบระหว่างผู้ผลิต ผู้ขาย แล้วก็ผู้บริโภคครับ

ประธาน : เชิญครับ

ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตรย์ : กราบเรียนท่านประธานอุทัย
กระผม นายธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตรย์ อดีตอธิการคณบดี แล้วก็ยังเป็นศาสตราจารย์ ก็เคยพูด
ตรงนี้ วันนี้การนำเสนอของผู้ที่นำเสนอวันนี้ก็มีข้อมูลที่สำคัญแล้วก็เห็นชัดเจนอยู่หลายเรื่อง
ถ้าทุกท่านเปิดดูในเอกสารผมเห็นด้วยกับท่านธนิตที่บอกว่าสหกรณ์ถ้ามาปรับ พ.ร.บ. นี้คงจะไม่ใช้
ประเด็น เราพูดแต่ปลายทางกัน คูสิในตารางแผนภูมิ ๒๙ และ ๓๐ นี่คือเหตุ ถ้าในห้องนี้เป็น
ชาวพุทธทุกคนเราต้องแก้ที่เหตุ ท่านประธานคงเข้าใจดีว่าเหตุของเราคือการทุจริต การทุจริตนี้สูง
มากเลย ๓ ปีติดต่อกัน การแก้ พ.ร.บ. รวมทั้งการที่รัฐบาลไม่มีนโยบายชัดเจน นั่นคือเหตุใช้ไหม
เหตุแห่งปัญหาถ้าไม่แก้มันก็ไม่จบหรอกครับ ผมเห็นว่าจะเห็นว่าในหน้าแผนภูมิ ๓๐ การโกง
เรื่องเงินสดสูงมากเลย ขึ้นไปเกือบ ๘๐ เปอร์เซ็นต์จาก ๕๐ เปอร์เซ็นต์ เห็นไหมครับ มันเป็น
กระแสะอะไรไม่ทราบ อันนี้ถ้าหากว่าคิดจะแก้และทำความยั่งยืนสหกรณ์ การแก้ พ.ร.บ. ที่ท่านธนิต
พูดถึงนั้นและไม่เห็นด้วย ผมก็ไม่เห็นด้วย คืออย่าไปแตะตรงนั้น ๒ สมัย น่าจะพอ แล้วก็มาดูสิว่า
นโยบายของรัฐบาลแตะได้ไหม เหตุที่ ๒ ที่ควรที่จะแตะคือการทุจริต ขาด Good governance
นี่มันเป็นจริงหรือไม่ คือ Good governance บางคนยึดไว้ ๖ แบบ แต่บางคนยึด ๑๑ มีตั้งหลายตัว
เราจำกันได้ใช้ไหมว่าตรงนี้ถ้าเราจะแก้ Good governance ให้ดีขึ้น การทุจริตต่าง ๆ ก็หมดไป
ศีลข้อที่ ๔ นี้ไปไหน ถ้าเป็นชาวพุทธ ฉะนั้นการโกงในระบบสหกรณ์นี้ล้มเหลว ถ้าหากว่าสหกรณ์
ไม่ดี เมื่อกี้ท่านสมาชิกบางท่านก็พูดแล้วว่ามิสหกรณ์ตัวอย่างที่ดี ทำไมเขามีของดี ผมหมายถึง
สหกรณ์การเกษตร แต่ถ้าสหกรณ์ออมทรัพย์อีกเรื่องหนึ่ง สหกรณ์การเกษตรที่ดีก็มีตัวอย่าง ทำไม
ไม่ศึกษาดูว่าเขาดีเพราะอะไร เขาเสียหายเพราะอะไร การโกงการทุจริตนี้มันมาจากอะไร ส่วนเรื่อง
การ Competitive หรืออะไรก็แล้วแต่แต่ละสหกรณ์ อนาคตของการเกษตรนั้นมันเป็นเรื่อง
ปลายทางที่หลัง คนเราถ้าสุจริตมันก็จะดีขึ้น ผมว่าเรื่องนี้น่าจะสำคัญท่านประธานครับ เพราะเห็น
เด่นชัดมาก ขอบคุณมากครับ

ประธาน : ผมเรียนดอกเตอร์ ธรรมศักดิ์ ว่าเดี๋ยวเราคงทำงานกันต่อไป
เพราะวันนี้เราฟังข้อชี้แจงของแต่ละคนที่เขาไปทำงานมา เราก็อยากจะฟังเขาก่อน แล้วก็ส่วนการ
แก้ไขนี้เดี๋ยวเราคงจะใช้เวลาไม่ใช่วันเดียว คงหลายวันกว่าจะแก้ไขพระราชบัญญัติ หรือสหกรณ์
ให้มันเข้าสู่การปฏิรูป มันไม่ใช่เรื่องเล็ก มันเรื่องใหญ่มาก ดังนั้นผมว่าพวกเรานี้เดี๋ยวว่ากันอีกที
ตอนที่เรามา นั่ง Defend กัน แล้วก็นั่นกัน คุณยอมยงศมีอะไรตอบไหม ไม่มีนะ ถ้าไม่มีก็ขอท่านต่อไป
คุณจุฑาทิพย์ ภัทธราวัต ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์

รองศาสตราจารย์จุฑาทิพย์ ภัทราวาท : ขอบคุณท่านประธาน ท่านผู้ทรงเกียรติ ก่อนอื่นต้องเกริ่นอย่างนี้ เมื่อ ๒ สัปดาห์ที่แล้วดิฉันได้เข้ามาที่ สปช. คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบการเงิน ท่านรัชชชัยก็ได้ให้ข้อมูลไปแล้วเกี่ยวกับอนุกรรมการ มาอีกทีหนึ่งก็ได้รับหนังสือเชิญด่วนจากท่านอุทัย ให้ช่วยขอความอนุเคราะห์ยกร่างกรอบแนวทางการปฏิรูปการเกษตร ท่านเขียนในรายละเอียดว่าระบบสหกรณ์ แต่ดิฉันตีความแล้วก็ทำนอกกรอบมา ประเด็นอย่างนี้ ต้องกราบเรียนว่าสิ่งที่ดิฉันนำเสนอไม่ใช่เรื่องส่วนตัว แต่ผลการดำเนินงานวิจัยอย่างต่อเนื่องของพวกเราที่นั่งอยู่ในที่นี่มีหลายคน ทั้งชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์ สันนิบาต สภาที่ปรึกษา โขคติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ตั้งสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์เป็นหน่วยงานศูนย์กลางวิชาการ ซึ่งตั้งโดยพระราชบัญญัติ หลังจากมีพระราชบัญญัติสหกรณ์ ๒๕๔๒ ก็ให้มีหน่วยงานก้นหน้าก้นตา ทำวิจัย ไม่เกี่ยวกับการเมือง ฉะนั้นโขคดีที่ดิฉันเป็นผู้อำนวยการมาเข้า ๑๑ ปีแล้ว แล้วก็โขคดีกว่านั้นที่ดิฉันไม่ต้องไปรอของบใครทำวิจัย จึงมีความเป็นอิสระในความคิดแล้วก็สร้างภาคีทั่วประเทศในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ รวมทั้งขบวนการสันนิบาตก็มีส่วนร่วมกันด้วย ฉะนั้นสิ่งที่จะเสนอในที่นี้เป็นเรื่องของการต่อจิ๊กซอว์ทั้งหมดตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ เรามีกรอบการปฏิรูปการเกษตร ผันไว้ว่า ณ ปี ๒๕๕๙ ที่จะย่างเข้า ๑๐๐ ปี เรามี Vision ไว้ว่าคนในสังคมจะสามัคคีร่วมมือกันพัฒนาประเทศโดยใช้คุณค่าสหกรณ์ และหลักการสหกรณ์สากล และที่ดีที่สุดเราชวนกันมองโลกเป็นพลวัต ฉะนั้นสิ่งที่จะนำเสนอในที่นี้ที่ท่านเห็นกรอบนี้เป็นการไต่บันได ซึ่งข้อมูลทั้งหมดนี้อยู่ในเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ของ สกว. แล้วก็มีการประชุมชุดความรู้เยอะแยะ ต้องเรียนเชิญท่านอ่าน แล้วก็มีการสารคนสหกรณ์ แล้วก็มีส่วนประชาสัมพันธ์เยอะแยะไปหมด แล้วตอนนี้เราก็ทำงานร่วมกับหลายหน่วยงาน เช่นสันนิบาต ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์ แล้วก็กรมอนามัยเรื่องโครงการเด็กแก้มใส แล้วก็ ๑๐ ปีแล้วดิฉันไม่ได้ทำงานกับภาคการเมือง แล้วก็หน่วยงานรัฐเท่าไร เราลงไปทำงานกับขบวนการสหกรณ์ ลงไปที่ฐานรากก็ได้ไต่บันไดตรงนั้นมา ดิฉันขอกรอบจะขออนุญาตใช้เวลาสักหน่อย แต่คิดว่าน่าจะเป็นประโยชน์ที่ดิฉันใช้เวลา ๒ สัปดาห์ ก็ทิ้งงานอื่นทั้งหมดเลย ขอประเด็นแรกในสาระที่จะนำเสนอจะมี ๔-๕ ประเด็น

ประเด็นแรกจะพูดถึงเรื่องปัญหาภาคเกษตรไทยเป็นไฮไลท์เลยนะคะ ก็จะประมวลข้อสรุปทั้งหมดที่เป็นงานวิจัยของเรา ข้อ ๒ จะเสนอวัตถุประสงค์ของข้อเสนอแนวทางปฏิรูป

การเกษตรซึ่งทำเป็นปกขาวมาให้ ข้อที่ ๓ จะเป็นกรอบแนวคิดรวบยอดการปฏิรูปการเกษตร แล้วก็จะมีการออกแบบทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์การบ่งชี้ผลสัมฤทธิ์ ซึ่งเป็นเรื่องของ การต่อจิ๊กซอร์ทั้งระบบ แล้วก็พูดถึงแผนขับเคลื่อนการปฏิรูปการเกษตร ถ้าเราจะมีทศวรรษ แห่งการปฏิรูปการเกษตรไทย แล้วก็หลังจากนั้นจะเปิดอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ชวนดูภาพแรกท่านผู้มีเกียรติ ภาพแรกดิฉันจะวางภาพไว้เฉย ๆ เพราะทุกคนท่านทราบดีแล้ว สภาพแวดล้อม ตรงนี้ก็คือวิกฤติที่เราต้องเผชิญแต่ชวนมองว่าโลกมันเป็นพลวัตร เราคิดว่าวันนี้ทุกคน ก็คิดเหมือนเรา แล้วก็ต่างคนต่างมียุทธศาสตร์ ไม่ว่าจะปัญหาวิกฤติ ปัญหาวิกฤติพลังงานโลกร้อน อะไรต่าง ๆ แต่พวกเรานี้นักสหกรณ์เชื่อมั่นอยู่อย่างเดียวว่าคุณค่าสหกรณ์และหลักการสหกรณ์ สากลนี้จะทำให้คนมีจิตวิญญาณ พึ่งพาและร่วมมือกัน และถ้าเรามุ่งงานวิจัย มีนวัตกรรมเราก็จะ สามารถประยุกต์ใช้ เอาการวิจัยไปต่อจิ๊กซอร์ แล้วเราต้องชวนกันมองภาพใหญ่ไม่มองภาพเล็ก ภาพใหญ่ของประเทศเราตอนนี้เราต้องการยกระดับสมรรถนะการแข่งขันในทุกๆระดับ เราเป็น ประเทศที่ส่งออกเป็นอันดับ ๖ อันดับ ๗ แต่ประเด็นปัญหาของเราก็คือทำอย่างไรเราถึงจะ ยกระดับการผลิตสินค้าโดยเฉพาะอาหารพลังงานให้อยู่ในมาตรฐานสากล เพราะโลกมันเปลี่ยน ปัจจุบันนี้เรามองกันเรื่องของ Global value chain management อย่างที่เมื่อที่ท่านธิตพุด เอาไว้ ดิฉันก็จะผ่านรูปนี้ไป อีกรูปหนึ่งอันนี้เป็นกรอบแนวคิดที่ฝากเวทีไว้ว่าสิ่งที่ดิฉันกับทีมงาน ยกร่างมาเร็ว ๆ ใช้เวลาจำกัดนี้ เรามีตาข่ายกรองสถานการณ์ในเรื่องของนวัตกรรมเทคโนโลยี แล้วก็มองโลกที่เปลี่ยน ดิฉันมอง Tree economic model ว่าสหกรณ์ไม่ได้เป็นองค์การธุรกิจ รูปเดียวในเศรษฐกิจ สังคม ทุกประเทศทั่วโลกนี้มองหน่วยงานรัฐต้องดูแลประชาชนไม่ให้เหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรม แล้วก็ภาคเอกชนก็ต้องทำ Economic growth แต่ภาคสหกรณ์เป็น สิ่งสำคัญที่จะทำให้ประชาชนฐานรากซึ่งเป็นฐานใหญ่ของประเทศนี้ลืมน้ำอ้าปาก ลดปัญหา ความยากจน แล้วก็เข้าถึงโอกาสการเรียนรู้ เข้าถึงปัจจัยทางทรัพยากรเศรษฐกิจ แล้วก็อยู่ด้วยกับ สังคมอย่างมีสันติสุข ฉะนั้นตรงนี้จะเห็นว่าดิฉันเอาเรื่องของ ICA Blueprint ๕ เสาหลัก ยุทธศาสตร์ ซึ่ง UNDP และภาคี FAO ILO แล้วก็ ICA ซึ่งเป็นองค์การสัมพันธภาพสหกรณ์ทั้งโลกนี้ ตอนนี้เราประกาศเป็นทศวรรษแห่งการสหกรณ์โลก ณ สิ้นสุดปี ๒๕๔๓ เราจะบอกว่าเราจะเป็น แกนนำในการพัฒนาที่ยั่งยืน เรามี ๕ เสาหลักยุทธศาสตร์ ท่านเปิดอ่านได้ในเว็บไซต์ของสถาบัน แล้วก็ของสันนิบาต ของกรมส่งเสริมก็มี เรามอง Agenda millennium goal beyond 2015

ซึ่งตอนนี้เรานัดหมายกันหลายเครือข่าย นัดหมายกันไปประชุม International seminar ที่กรุงนิวยอร์กในปีนี้จะพูดถึงว่าหลังปี ๒๐๑๕ นี้มองเรื่องตัวชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืนเราจะทำกันอย่างไร ดิฉันเอาข้อมูลตรงนั้นมาผสมผสานด้วย เรามองเรื่อง Sustainable development เรามองเรื่องนวัตกรรม Global value chain เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน เราต้องมองทั้ง คู่ค้า คู่แข่ง แล้วก็มองเรื่องนวัตกรรมด้วย เรามองวิสัยทัศน์ประเทศ ซึ่งชัดเจนอยู่แล้ว เรามองเรื่องการเข้าสู่ AEC ที่เราประกาศใน AEC Blueprint ว่าทำอย่างไรประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน จะสร้างฐานการผลิตเดี่ยว เราจะนำเขาอย่างไร อีกภาพหนึ่งดิฉันฝากที่ประชุมไว้ เดียวนี้นักธุรกิจที่เขาเป็นยักษ์ใหญ่เขามองถึง Global value chain ซึ่งเขาคัดป้อนฐานข้อมูลอย่างที่ว่าเมื่อก็คุณยกยกว่านี้เขาสามารถซื้อปัจจัยการผลิตถูกที่สุดเพื่อจะลดต้นทุนต่อหน่วยต่ำที่สุด แล้วก็แข่งขันให้ได้มากที่สุด โจทย์ก็คือทำอย่างไรเราจะพัฒนาสมรรถนะการเกษตรกับผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตรที่จะแข่งขันในโลกได้ ตรงนี้ก็ฝากภาพไว้ งานวิจัยของเราในช่วง ๒ ทศวรรษที่ผ่านมาเรามีภาพผ่าโครงสร้างชาวนาไทย โจทย์ที่เป็นไฮไลท์สำคัญก็คือปัญหาภาคการเกษตรไทยเป็นปัญหาที่มาจากโครงสร้าง ซึ่งถ้าเราจะปฏิรูปนี้ต้องแก้ทั้งเรื่องของจิตสำนึก วิธีคิด ต้อง Paradigms shift แล้วก็ต้องพัฒนาวิธีการผลิต วิธีการเชื่อมโยงพันธมิตร ธุรกิจให้เท่าทันให้ได้ ฉะนั้นรากของปัญหาจากกรอบนี้เรามีตำรา มีเอกสาร มีสื่อประชาสัมพันธ์ มีวิดิทัศน์ อีกกรอบหนึ่งเรามีบทวิเคราะห์ช่วงที่เราทำให้ สศค. เมื่อปีที่ผ่านมามีบทวิเคราะห์เป็น Strategic Environment Metrics เราแบ่งกลุ่มภาคเกษตรกรเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มที่แย่ที่สุดเขาวิพากษ์ตัวเองว่าเขาโง่จนเจ็บเหลือเกิน เพราะเขารู้ ไม่รู้ ไม่มี และเข้าไม่ถึง เพราะฐานแกนกลางนี้เป็นแกนที่เป็นเรื่องของทุนทรัพยากรของเกษตรกร เกษตรกรที่ทัศนคติในเรื่องของอาชีพน้อยลงทุกวัน เขาไม่ยอมให้ลูกหลานอยู่ในอาชีพเกษตร นี่คือปัญหาใหญ่ของประเทศ แรงงานภาคการเกษตรไม่มี วิธีคิดก็จะรอรับจํานาอย่างเดียวนั่นก็ต้องเปลี่ยน ความรู้ทักษะไม่มี ตอนนี้เราทำงานในเรื่องของพื้นที่ ข้าวอินทรีย์ ผักอินทรีย์ แล้วก็พืชอุตสาหกรรมหลาย ๆ พืชนี้ต้องยอมรับ โดยเกษตรกรยอมรับเองผ่านกลไกของสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่ เราทำงานใน ๔๕ จังหวัด โจทย์มันตอบอย่างนี้ ต้นทุนการผลิตเขาไม่มี ต้นทุนการผลิตจริง ๆ ไม่มี เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็คือทำอย่างไรที่จะให้พัฒนาสมรรถนะให้เขาเต็มเต็มในเรื่องที่เขาจะต้องรู้เท่าทันอย่างที่ว่า ส่วนแกนบนเป็นเรื่องของการพิจารณาโอกาสทางเลือกในการเข้าถึงปัจจัยการผลิตและการเข้าถึงการตลาด ซึ่งก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำ

ไม่เป็นธรรมมากเกินไป ฉะนั้นลักษณะนี้บางคนในคอตแดนท์ทางขวามือทางข้างล่าง เกษตรกรบางคน มีทุนแต่หลงทาง ใส่ปุ๋ย Over supply ก็มี อย่างเช่นที่สวนยางพารา ท่านอุทัยรู้ดี เรามีทุนแต่เรา หลงทางก็แข่งไม่ได้ อีกส่วนหนึ่งมีโอกาสแต่ก็สู้ไม่เท่าทัน อาจจะทำเกษตรอินทรีย์เคมีไม่รู้ ประกาศ ว่าเกษตรอินทรีย์เคมีนี้อันตราย ฉะนั้นตรงนี้ก็คือทำอะไรเราจะ Moving up value chain ให้เป็นเกษตรกรที่คิดเก่ง ทำเป็น เห็นอนาคต ก็จะตั้งกรอบตรงนี้ได้ มีรายงานวิจัย ที่นี้อีก กรอบหนึ่งโจทย์ตรงนี้เป็น Conceptual framework ที่จะวางไว้ในที่ประชุม โจทย์ของเรานี้เราทำ วิจัยอยู่เรื่องหนึ่ง ตอนนี้อยู่ต่อไปในราชมณฑลแล้วก็ในหลายมหาวิทยาลัย รวมทั้ง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โจทย์ก็คือทำอะไรในระดับเกษตรกร เราจะทำให้เกษตรกรทุกราย เขาสร้างสมดุลในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ จริง ๆ แล้วอันนี้เป็นเรื่องของหลักการ สหกรณ์ ตรงนี้ดิฉันได้อาศัยความรู้ตรงนี้จากอินดาก้า เป็นศิษย์เก่าอินดาก้าของญี่ปุ่นที่ใจกล้าเขา สนับสนุน วันแรกที่เป็นศิษย์เก่าก็บอกว่าต้องสร้างสมดุลเกษตรกร โดยเอาสถาบันเกษตรกรมา สร้างวงล้อที่สมดุล การรวมกลุ่มการสร้างเครือข่าย การมีสหกรณ์ การมีสุขภาวะที่ดีอะไรต่าง ๆ ก็คือวงล้อ ก็คือวิถีชีวิต ถ้าเขาไม่รู้จักออม ไม่รู้จักสะสมทุนเขาก็ต้องไปวงล้อข้างขวามือที่จะต้อง เสียค่าดอกเบี้ยสูง ต้องเข้าไปมีหนี้มีสิน ไปใช้บริการทางเครือข่ายที่ไม่เป็นธรรม เกิดความเหลื่อมล้ำ ทางขวามือ -----

แต่ทางขวามือจริง ๆ คือกลไกของบริการของสหกรณ์การเกษตรนั่นเองที่เราจะต้องทำ Function นี้ เช่นทำอย่างไรเราถึงจะส่งเสริมให้เกษตรกรเราวางแผนการผลิต ลดต้นทุน การยกระดับจาก GAP เข้าสู่อินทรีย์ เพราะเราประกาศเป็นยุทธศาสตร์สีเขียวแล้ว ทำอย่างไร จะให้เข้าถึงแหล่งทุนและปัจจัยการผลิตที่ทำให้เขาสามารถลดต้นทุนการผลิตได้ ข้อมูลที่เราเพิ่งปิด โครงการข้าวอินทรีย์เมื่อเดือนมกราคมที่ผ่านมาเร็ว ๆ นี้เราพบว่าชาวนาทางภาคอีสานที่เราทำ ซ้ำแล้วซ้ำอีกยอมรับว่าเขายังไม่รู้ต้นทุนการผลิตเลย แล้วก็ยังไม่ Vision ว่าข้าวอินทรีย์ในมือ ที่เขาได้รับรอง IFOAM ปีนี้เขาจะขายอย่างไร ตรงนี้ก็ต้องชวนเข้าสร้าง Brand แล้วก็สร้าง เครือข่ายหาพันธมิตร ซึ่งบางทีเอกชนก็รักเขาจริง ๆ นะคะ อันนี้ก็เป็นการใช้ในเรื่องของแนวคิด การจัดการโซ่อุปทานอย่างบูรณาการ ตรงนี้ก็มีร่องรอยให้ดูอยู่ การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว จะยกระดับการเพิ่มผลิตภาพกับมูลค่าเพิ่มให้กับเกษตรกร ซึ่งตรงนี้อาจารย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และหลาย ๆ สถาบันการศึกษาก็ลงไปช่วย แต่ปัญหาก็คือเราไม่มี การรวมพลังเป็นหนึ่งเดียวที่จะทำให้ฐานการผลิตของเราได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง แล้วก็ยกระดับจริง ๆ เท่านั้นค่ะ การเก็บรักษา การแปรรูป การจำหน่าย ตรงนี้เราก็พยายามสร้าง เรื่องของกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่า เครือข่ายคุณค่า ข้าวหอมมะลิสหกรณ์ไทย อะไรต่าง ๆ ก็พยายาม ที่จะหมุนกงล้อนี้ ทำอย่างไรโจทย์ระดับฐานเกษตรกรทำให้เขาเกิดสมดุลและสอดคล้องกับ ภูมิสังคม ในขณะที่เดียวกันต้องมองในเรื่องของ ASEAN Blueprint ด้วย แล้วก็มองในเรื่องของ การพัฒนาที่ยั่งยืนด้วย ตรงนี้ก็ฝากไว้นะคะ

ท้ายที่สุด ตอนนี้เรากำลังเข้าสู่อีกภาพหนึ่งเลยคะ เราต้องแก้ปัญหาค้นหาความคิด จินตนาการ จินเพื่อนฝูง ตรงนี้ก็มีชุดความรู้ที่บรรจุไว้ในยุทธศาสตร์แผนพัฒนาการสหกรณ์ ฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ ฉบับที่ ๓ ก็ทราบว่ายังใช้ยุทธศาสตร์เหมือนเดิมอยู่ในวาระแห่งชาติ ดิฉันไม่แน่ใจนะคะ เพราะมีการปรับเปลี่ยนบางเรื่อง อันนี้เดี่ยวหลายท่านคงจะช่วยกรุณา เสริมหนุนได้ แต่ภาพจริง ๆ ตอนนี้สิ่งที่สำคัญถ้าเราจะปฏิรูปการเกษตรสู่เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ยกระดับความสามารถในการแข่งขัน เพิ่มผลิตภาพ แล้วก็เป็นหนึ่งในเรื่องของการเชื่อมโยง นำผลผลิตออกสู่ตลาดโลก จำเป็นไหมต้องส่งออก ทำอย่างไรเราถึงจะทำให้เศรษฐกิจชุมชน เราหมุนเวียนโดยใช้กลไกของสหกรณ์และสถาบันเกษตรกร หน่วยงานภาครัฐ ทำ Public private partnership อันนี้ก็เป็นเรื่องราวของหลักการสหกรณ์นะคะ แต่เอานวัตกรรมในเรื่องของ Business model ใหม่ลงไปประยุกต์ใช้ ซึ่งตอนนี้เราทดลองทำอยู่ภายใต้การสนับสนุนของ สกว.

แนวคิดตรงนี้จะดิฉันคิดว่าหลายหน่วยงาน เช่น TDRI หรือสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เองนี่เราเติมในเรื่องของ Moving up value chain ลงไป แต่เราไม่ได้ทำจากบนลงล่าง ลงไปข้างล่างไปชนชวานา วิสาหกิจชุมชน ๑๕ แห่ง กลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน เอาตลาดสุขใจเป็นกลไกในการสร้างแรงจูงใจ เราจะทำ ๓ เปลี่ยน เปลี่ยนแรก ต้อง Functional upgrading ต้องเปลี่ยน Function เช่นสหกรณ์การเกษตรที่ยังทำงานแต่ต้นน้ำ คงจะต้องไปเรื่องของการส่งเสริมการวางแผนการผลิต ในเรื่องของการแปรรูปแล้วสร้าง Brand แล้วขายได้จริง ๆ ไม่ได้สร้าง Brand แล้วต้องไปแข่งกันที่เมืองทองอย่างเดียวนะคะ เพราะฉะนั้นต้องเอาเรื่องของ Moving up value chain เรื่องของ Global value chain ต้องเปลี่ยนอีกเปลี่ยนหนึ่งคือต้องยกระดับกระบวนการผลิต Process upgrading ต้องทำ เช่นเมื่อกี้ท่านธนิตพูดแล้วว่า Strategic partner ซึ่งเป็นเอกชนที่เขามีใจเป็นธรรม มีปณิธานเป้าหมายร่วมกับเรา เราทดลองทำแล้วคะ ตอนนี้มีตัวตนอยู่ เช่นที่วิบูลพาทำไมเอา Brand ข้าวคุณธรรมขายได้ เกวียนละ ๓๕,๐๐๐ คน อันนี้ลองไปดูนะคะ การยกระดับผลิตภัณฑ์ Product upgrading อันนี้ก็สำคัญ เราเคยทดลองทำ Brand ข้าวเกิดบุญในหมู่สหกรณ์การเกษตร ๑๑ แห่ง ทำ Brand ข้าวคุณธรรม ทำ Brand กลุ่มธุรกิจ ทำ House Brand ตลาดสุขใจทำ House Brand Farmer Shop ที่จะเชื่อมโยงให้ผู้ผลิตและผู้บริโภคมาเจอกันในร้านค้าชุมชนที่จะพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน อันนี้ก็ประยุกต์จาก Strategy Smiling Curve มานะคะ ตรงนี้เราก็มีโครงการวิจัยในชุดโครงการที่ดิฉันเป็นผู้ประสานงานอยู่ ๗ โครงการด้วยกัน

ทีนี้เพื่อเป็นการประหยัดเวลาที่ถูกมอบหมาย ดิฉันก็เสนอในสมมุติที่ให้ไปเป็นกรอบแนวทางการปฏิรูปการเกษตร มี ๒ วัตถุประสงค์ ไม่ทราบจะถูกใจท่านอุทัยหรือที่ประชุมหรือเปล่านั้นก็จะมี ๒ ประเด็นคะ สิ่งที่เราจะเสนอแนวทางการปฏิรูปเป็นการปฏิรูปให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่แก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้าง ลดช่องว่างและอุปสรรคที่มองโลกเป็นพลวัตนะคะ

๑. ต้องนำเสนอกระบวนการทัศน์ใหม่ เพราะถ้าเราไม่มีกระบวนการทัศน์ใหม่ไปไม่รอด เราแก้เป็นจุดเล็ก ๆ หน่วยราชการต่างคนต่างทำงาน แย่งชิงประชาชน เองบประมาณถ่ายจากกระเป๋าซ้ายไปใส่กระเป๋าขวาก็เหมือนเดิม ๑๐๐ ปีการสหกรณ์ไทยก็ไปไม่รอด เพราะฉะนั้นต้องปรับกระบวนการทัศน์ใหม่ในการปฏิรูปการเกษตรเชิงระบบ มองความเป็นองค์กรรวม ประเทศไทยเป็นผู้ผลิตข้าวอันดับเท่าไรไม่รู้ แต่เป็นผู้ส่งออกอันดับ ๑ แต่เราก็เคยมีประสบการณ์เสีย Rating ไปแล้ว แต่เราเป็น ๑ ใน ๘ ของผู้นำผู้ผลิตอาหารของโลก เราประกาศเป็นครัวโลกแต่เราไม่เคยมี

ยุทธศาสตร์จริง ๆ จริง ๆ แล้วในแผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตร และสหกรณ์เขียนไว้อย่างดี แต่ How to ไม่มี ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนแนวปฏิบัติไม่มี ความเป็นองค์รวมต้องตอบโจทย์ปัญหาความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรม และแก้ปัญหาเชิงโครงสร้าง อันนี้ก็คือจะอยู่ในยุทธศาสตร์ของเรา

๒. จะนำเสนอกรอบแนวทางการปฏิรูปการเกษตรที่มีการบูรณาการการทำงาน ของทุกภาคส่วน ไม่ใช่เฉพาะสหกรณ์การเกษตร ภาคเอกชนที่มีปณิธานเป้าหมายร่วมต้องเอามา ต้องมองทั้งประเทศ ภูมิภาค อาเซียน แล้วก็มองระดับโลกด้วย และที่สำคัญต้องนำไปสู่ การยกระดับความสามารถในการแข่งขันทุกระดับตั้งแต่ระดับเกษตรกรต้นน้ำ กลางน้ำ แล้วก็ ปลายน้ำ SMEs-OTOP ที่เราเห็น ดิฉันอ่าน Paper คุณธนิตเยอะนะคะ ท่านก็เขียนไว้เยอะ แต่ว่า การที่เราจะหาเครือข่ายแล้วก็หาพันธมิตรภาคีที่เป็นขบวนต้องเป็น Social movement ถึงจะไปรอด นำไปสู่การสร้างความสามารถในการแข่งขันทุกระดับ แล้วก็ยกระดับมูลค่าเพิ่มของ สินค้าเกษตรไทย ใส่ธงเอาไว้เลย ต้องไปในแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนถึงจะไปกับเพื่อนร่วมโลกได้

วัตถุประสงค์ทั้ง ๒ ข้อภาพใหญ่นี้ค่ะ ดิฉันขอให้ดูภาพความคิดรวบยอดเลย ตรงนี้ เขียนเป็น Frame ไว้ ๕ ยุทธศาสตร์ เป็นเสาหลักยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เป็นยุทธศาสตร์สร้างระบบส่งเสริมสมรรถนะเกษตรกรและผู้เกี่ยวข้อง เราคงจะต้องไปร่วมทั้งหมด หน่วยราชการ SMART Officer ตอนนี้เรามีโครงการ พัฒนางานวิจัย แนวทางการพัฒนา SMART Officer ซึ่ง SMART Officer ตอนนี้เขาบอก สมรรถนะของเขาที่เขาดูแลเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเขาต้องเอาหัวใจไปใส่เกษตรกร แล้วก็ต้อง นำเกษตรกรใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุดเชื่อมตลาดได้ อันนี้ก็คือจะต้องพัฒนาจากสมรรถนะ แนวคิด ธงที่เกษตรกร ไม่ใช่ตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องมีสมรรถนะที่สามารถไป เป็น Coaching เขาได้ ตรงนี้คือเป็นเรื่องที่ต้องเปลี่ยนความคิดใหม่เลย ต้อง Paradigm Shift การสร้างระบบส่งเสริมสมรรถนะเกษตรกรและผู้เกี่ยวข้อง เดี่ยวมีรายละเอียด

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ จากเรามีคนพร้อมแล้ว ทรัพยากรมนุษย์พร้อมแล้ว ต้องวาง กระบวนทัศน์ใหม่ในการปฏิรูปการเกษตรเชิงระบบ มองความเป็นองค์รวม ซึ่งตรงนี้ก็จะต้องมี เรื่องของ Vision ต้องมองว่าต้องลดความเหลื่อมล้ำให้ได้ ต้องสร้างความสามารถในการแข่งขัน และที่สำคัญคงไม่ไปเรื่องของไม่ยั่งยืนนะคะ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสร็จแล้วก็ต้องไปลดช่องว่าง ที่ผ่านมาปัญหาเชิงโครงสร้าง พื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ทั้งกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อตกลงการค้า กฎหมายการค้าของเราถ้าให้ขายของถูกโชห่วยก็ตายหมด เพราะฉะนั้นต้องแก้กฎหมาย ประเทศอื่นเขามีแก้กฎหมายแต่เราไม่ได้พูดถึง จัดให้มีกองทุน ดินันพูดถึงกองทุนปฏิรูปการเกษตรกองเดียวคณะหน่วยราชการทุกแห่งหรือองค์กรทุกแห่งที่จะมาขอก็อยู่กองเดียว ซึ่งจะต้องเป็นไปตาม Blueprint ไปเป็นตามพิมพ์เขียว ไม่ออกนอกถนนนะคะ ต้องสร้างกลไกการติดตามผลให้ดี เมื่อกี้ท่านอุทัย พูดแล้ว ต้องมี Steering Committee เป็นกลไกการติดตามผลเป็นช่องเดียว ถนนสายเดียว ต้องพัฒนาระบบน้ำเพื่อการเกษตร ลงไปเกษตรกรบอก อาจารย์ถ้ามีน้ำเขาทำได้หมดเลย ทุกคนคงเห็นด้วย ประเด็นก็คือเรื่องสหกรณ์ผู้ใช้น้ำเป็นอย่างไร หรือเรื่องของการจัดหาน้ำ ตอนนี้ภาคอีสานเอาท่อแป๊บมาแย่งกัน ใครมียาวสาวได้สาวเอานี่ก็ไม่ได้ แผ่นดินทรุดก็เพราะเรื่องน้ำบาดาลนะคะ การพัฒนาระบบสารสนเทศการเกษตร ตรงนี้เราต่อสู้กันมานาน งบประมาณก็แสนล้านบาทก็ไม่พอถ้าเราเลือก Software ไม่ถูก Hardware ล้าสมัย เพราะฉะนั้นโจทย์ตรงนี้ ต้องเริ่มเป็นระบบจริง ๆ แล้วก็ต้องลงทุนใหญ่ๆ กระทรวงทุกกระทรวงคุณต้องใช้เรื่องเดียวกันที่จะคุยกันได้ว่าเรื่อง ต้องปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรและเข้าถึงเกษตรกรจริง ๆ ต้องทำให้เกิด Land use ตรงนี้เรามีนงานวิจัย แล้วก็มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ MOU กับปฏิรูปที่ดิน แล้วก็ มี สกว. สวก. แล้วก็ชุมชนหลายพื้นที่เลยจะมาช่วยกันทำงานเป็นตัวอย่างอยู่

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ หลังจากมีโครงสร้างกับระบบอำนวยความสะดวกแล้ว ต้องวางกรอบบูรณาการภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ ที่ผ่านมามันต้องกล้าพูดในเวทีนี้ ดินันพูดด้วยความจริงใจว่าหน่วยงานภาครัฐยังแย่งชิงประชาชน งบประมาณตัวชี้วัดไปอยู่ที่หน่วยราชการเสียเป็นส่วนใหญ่ เพราะฉะนั้นงบประมาณเท่าไรมันก็ไม่สามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงในระดับเกษตรกร ในระดับสหกรณ์ เพราะเรายังให้สหกรณ์เป็น Government Health Organization อยู่ไม่ได้ จะต้องเป็น People Health Organization ให้ได้ เพราะฉะนั้นตรงนี้การวางกรอบบูรณาการภารกิจของหน่วยงานภาครัฐในการพัฒนาการเกษตรเพื่อลดช่องว่างข้อจำกัดที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบธุรกิจ ฉะนั้นพิมพ์เขียวต้องเป็นพิมพ์เดียวกัน แล้วก็ดินันไม่เห็นด้วยกับการตั้งกระทรวง ทบวง กรมใหม่ เราเคยเห็นตัวอย่างที่ดีของกระทรวงพาณิชย์ที่เขาเลือกทูตพาณิชย์หรือทูตเกษตร อาจจะทำวิธีนั้นหรือเปล่า ยุทธศาสตร์ที่เอาเรื่องของ Blueprint ใส่เข้าไป

แล้วก็ปรับปรุงหน่วยงานในกระทรวง ไม่ต้องมีงบประมาณอีกมากมายมหาศาล เพราะว่าเราจะใช้เวลาจำกัดมากขึ้น ตรงนี้ก็เป็นสิ่งที่เขียนเอาไว้

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ต้องวางกรอบแนวทางการขับเคลื่อน พอได้ Master Plan แล้วก็จะต้องมีแผนปฏิบัติ เพราะฉะนั้นแผนปฏิบัติดิฉันเสนอว่าต้องเป็น Logical Framework ซึ่งมี Input Process แล้วก็ Output Outcome ตามช่วงเวลา และ Steering จะได้ตามอย่างชัดเจน กองทุนสนับสนุนกฎหมาย อะไรต่าง ๆ จะได้ตามกรอบเวลาได้ ตรงนี้ก็จะผ่านไป

ถ้าดูความคิดรวบยอดจะเป็นอีก Frame หนึ่ง ถ้าท่านอุทัยบอกว่าให้หาความคิดรวบยอดก็ภาพนี้ค่ะ ๕ ยุทธศาสตร์เสาหลักเมื่อกี้เรามองว่าโครงสร้างสมมุติเป็น Steering อันนี้ไม่ก้าวล่วงทางหน่วยข้างบน เขาคงมอง เอากรอบการปฏิรูปการเกษตรวางยุทธศาสตร์จะเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มซ้ายมือจะเป็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เมื่อกี้เรียนแล้ว ขวามือดิฉันว่าจะต้องใส่นวัตกรรมแบบใหม่ จริง ๆ แล้วคือสหกรณ์ แต่เป็นสหกรณ์ที่เปลี่ยนภาคเป็นพระศิวะขึ้นมาจะคะ ใส่เข้าไปว่าโลกเขาเปลี่ยนอย่างไร Global value chain management นวัตกรรมที่ดี ตอนนี้ผลงานวิจัยที่ สกว. กับขบวนการเขาช่วยกันทำกับสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์มีร่องรอย มีแนวปฏิบัติกับตัวแบบที่ดีเป็นศูนย์เรียนรู้มีชีวิต ผลไม้คุณภาพ ยางพาราที่จังหวัดตรัง เครือข่ายข้าวหอมมะลิสหกรณ์ไทย กลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่า มี Farmer Shop อะไรต่าง ๆ ซึ่งต่างประเทศเขาก็มาขอเอาไปดูเป็นนวัตกรรมแล้วนะคะ ICA ก็มาเอาไปขายที่ประเทศลาว อันนี้ก็เป็นเรื่องที่เราเรียนให้ทราบไว้ นั่นหมายถึงทางขวามือเราจะใช้กรอบแนวทางข้างบน แล้วก็เอาระบบสนับสนุนใส่เป็น Input เข้าไป เอาแผนธุรกิจร่วม แผนขับเคลื่อนร่วม Steering ตาม แล้วเราก็ยกระดับการจัดการความสัมพันธ์ใหม่ระหว่างเกษตรกรที่อยู่ในกลุ่มของสถาบันเกษตรกร ไม่ว่าจะเป็นวิสาหกิจชุมชน สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ออมทรัพย์ หรือขบวนการเรา เรียกว่าพวกเราเป็นสหกรณ์ทั้งภาคประชาชนและที่จดทะเบียน เรามาจัดการความสัมพันธ์ใหม่ระหว่างต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ ต้องเพิ่ม Value address ให้ได้ เช่นเราเคยมียุทธศาสตร์การสร้าง Brand สำเร็จแล้ว เดียวนี้การตลาดสมัยใหม่ ๔.๐ แล้วคนเขารับประทานข้าวเขาไม่ซื้อข้าวถูกแล้ว เขาอยากซื้อข้าวแพงแต่รู้ว่าพ่อใหญ่เขาอยู่ตรงไหน แล้วปลายปีเขาก็พาลูกหลานเขาไปปรับจิตสำนึกกับชาวนาที่หุงข้าว ปลูกข้าวให้เขากิน ตรงนี้ก็เป็นเรื่องของการนำเอาความคิดระดับ Global perspective ลงไปในกระบวนการ Moving up value chain เพราะฉะนั้นตรงนี้ฐานล่างก็ยังคงเป็นเรื่องที่เมื่อกี้นำเสนอว่าระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ดิฉันชอบใจเกษตรกรที่อยู่ที

หลายประเทศ อย่างประเทศอิสราเอลเวลาเขาจะปลูกผักเขาเข้าไปกดปุ่มปั๊บน้ำ อย่างเขาปลูกผักซี
เขาบอกอีก ๑๕ วันผักซีออกจะมี Demand Supply ตัดกันที่ราคาเท่าไร เขาตัดสินใจได้ทันที
ไม่ต้องไปให้ใครหลอก ตรงนี้คือระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจในทุกๆระดับ เพราะฉะนั้น
ต้องคิดถึงตรงนั้น ซึ่งต้องมีการออกแบบ แล้วก็ต้องเอาของเดิมมาดูสิว่าอะไรที่เป็นช่องว่าง
ระบบการส่งเสริมเรียนรู้เพื่อสร้างสมรรถนะ ตอนนี้อาจารย์ มทร. ราชมงคลกับอาชีวศึกษา
กำลังปรับทุกหน่วยเรียน เราทำ Pilot Project อาจารย์จะปรับทุกหน่วยเรียนเป็นเรื่องของ
ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืน เลี้ยงแพะอย่างไรยั่งยืน ทำเรื่องภูมิทัศน์ทำไม่ยั่งยืน ไปติดอาวุธ
ทางปัญญาให้กับลูกศิษย์เขาที่จะจบไปเป็นปกรชาที่จะเข้าไปอยู่ในกระบวนการคนรุ่นใหม่
เราพยายามจะทำให้เขาอยู่ในภาคการเกษตรให้ได้ อันนี้ก็เป็นระบบส่งเสริมการเรียนรู้
ตามกรอบใหญ่

ในกรอบรายละเอียด ดิฉันคงให้ถามดีกว่านะคะ ทั้งหมดก็จะเขียนเป็นเรื่องของ
แต่ละยุทธศาสตร์ จะเขียนวัตถุประสงค์ชัดเจน จะได้ขึ้นฝั่งถูก แล้วก็ในแต่ละวัตถุประสงค์ก็จะมี
ตัวชี้วัดความสำเร็จชัดเจน จะได้ขึ้นฝั่งถูกว่าฝั่งนี้ก็คือฝั่งการปฏิรูปการเกษตรตามแนวทาง
การพัฒนาที่ยั่งยืน มีตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์

๒ Frame สุดท้าย ถ้าเป็นภาพนี้สมมุติว่าถ้าเราสามารถทำงานกันสำเร็จ
ท่านผู้หลักผู้ใหญ่เขาเห็นด้วย พวกเราอดเปรี้ยวกินหวานได้ภาพใหญ่ เอาภาพเล็กเก็บไว้ก่อน
เราอาจจะประกาศเป็นทศวรรษการปฏิรูปการเกษตรไทย ดิฉันเชื่อว่ามันต้องใช้เวลา แล้วก็
Steering Committee กำกับนโยบายขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ ถ้าท่านเห็นภาพใน Input เราจะใส่
กรอบการปฏิรูปเข้าไป กรอบการปฏิรูปนี้หน่วยงานราชการต้องไปติดอาวุธข้าราชการทุกท่าน
ให้เห็นด้วย ตระหนักเห็นความสำคัญ แล้วก็ต่อ Jigsaw ให้ถูก Paradigm Shift คนด้วยกรอบ
การปฏิรูปถึงระดับตัวชี้วัด และเขาต้องวางตัวเขาได้ว่าเขาเป็นข้าราชการหน่วยนี้ เขานั่งอยู่
โดยตำแหน่งนี้เขาต้องทำอะไรใน Logical Framework ในช่วงเวลาไหน นั่นก็คือแผน
หน่วยราชการ ของงบประมาณก็ต้องตอบโจทย์นี้ได้ ต่อไปเป็นกรอบการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
หน่วยราชการหรือหน่วยงาน องค์กร รัฐวิสาหกิจที่จะทำกรอบพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบน้ำ
ชลประทาน Logistic ระบบขนส่ง ต้องรู้ว่าเขานั่งอยู่ตรงนี้เขาต้องทำอะไร ให้ใคร ในช่วงเวลาไหน
และตอบโจทย์เกษตรกร ผู้ประกอบการ อย่างไรก็ตามที่จะทำให้ประเทศเราแข่งขันได้ แล้วก็กรอบ
การบูรณาการหน่วยงานภาครัฐก็จะอยู่ข้างล่างค่ะ เจ้ากระทรวง ทบวง กรมต้องตอบได้ว่า

เขาเคลื่อนได้แค่นั้น และทำไมเคลื่อนไม่ได้ ตรงนี้จะต้องตอบโจทย์ แล้วก็ทุกคนจะต้องมอง
เรื่องของ Smiling Curve ต้องปรับทั้ง ๓ ปรับอย่างที่ทราบเรียน

Output มีให้แล้ว Output ที่ออกมา ๑. จะต้องปรับตัวแบบธุรกิจการเกษตร
แนวทางใหม่ ซึ่งมีการจัดการโซ่อุปทานในระบบธุรกิจต้องมอง Global value chain

๒. โครงสร้างพื้นฐานจะต้องออกมาลดช่องว่าง ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความ
เป็นธรรมให้ได้ ครอบคลุมเกษตรกรรายเล็ก รายย่อย

๓. ระบบราชการจะต้องมีการบูรณาการเป็นเอกภาพเดียวกันในเรื่องของเชื่อมโยง
อันนี้ต้องตอบโจทย์ในพิมพ์เขียวของหน่วยราชการทุกหน่วย

๔. เกษตรกรและภาคีในระบบธุรกิจการเกษตรต้องเป็นมืออาชีพ อันนี้ต้องไป
ตอบโจทย์ที่เกษตรกร เรามีเกษตรกรตัวอย่างที่เป็นผลลัพธ์จากงานวิจัย ทำไมภาควิจัยถึงทำ GAP
ด้วยจิตสำนึก อะไรต่าง ๆ อันนี้มีค่ะ ทำไมชาวนาคิดเก่ง ทำเป็น เห็นอนาคตเป็นอย่างไร
ผู้ประกอบการคิดใหม่ ทำใหม่เป็นอย่างไรนะคะ

Outcome ทั้งหมดก็คือตอบโจทย์สิ่งที่ท่านต้องการนะคะ เราคงอยากได้สังคม
ฐานความรู้การเกษตรยั่งยืน อยากได้ความมั่นคงทางอาหาร อยากได้เสถียรภาพราคาสินค้าเกษตร
ที่เราใช้หลักเศรษฐศาสตร์ Demand ต้องตัดกับ Supply ตลอดเวลา แล้วก็เราคงไม่ไป Interrupt
มากมายนัก แต่เราจะต้องใช้แผนแม่บทกับแผนปฏิบัติการในทุกระดับจากกรอบใหญ่
ระดับประเทศ หน่วยงาน สถาบันเกษตรกร สหกรณ์ ทุกคนมี Chain ของแต่ละคน ทุกคนมี Chain
ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ ยางพารา มันสำปะหลัง ข้าวอินทรีย์ ข้าวไม่อินทรีย์ ผักอินทรีย์
ผักไม่อินทรีย์ ก็ต่อ Chain ไปจนถึงผู้บริโภคคนสุดท้าย ตอนนี้เราวางนวัตกรรมตัวแบบธุรกิจรูป
Farmer Shop กำลังจะขยายผลลงชุมชนและเชื่อมโยงสากล จะไปเชื่อมกับประเทศลาวก่อน
เรามีแผนอย่างนี้ค่ะว่าสมมติถ้าวันหนึ่ง Farmer Shop ที่เป็น House Brand จดทะเบียนไว้ในนาม
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้ฟรี ถ้าไปตั้งในชุมชนแล้วเอาไข่ไก่อารมณ์ดี เอาข้าวที่ผลิต
มากินกันก่อน บริโภคกันก่อน เหลือจึงขายวางแผนกับ Strategic partner ทุกชุมชน ทุก อบต.
อบจ. ทุกสหกรณ์การเกษตร ทั้งแผ่นดินมันปรับขึ้นมาอย่างนี้ดิฉันว่าโปรอด อันนี้ก็เป็นภาพฝัน
ที่เราอยากเห็น แล้วก็พวกเราเป็นหมื่นคนนะคะที่ร่วมกันมอง

แล้วก็ Model สุดท้าย ภาพสุดท้ายค่ะ ก็ฝากไว้ว่าในเวลาจำกัดที่ดิฉันกับทีมงาน
จะทำได้ก็เป็นภาพสุดท้ายที่จะให้เห็นนะคะ เราคงจะต้องแบ่งเป็นกล่อง ๓ กล่อง เอากรอบใส่ไป

มีกล่องแผนการผลิต แผนการรวบรวม แผนการตลาด ต้องมีแม่บทดำเนินการข้างบน และข้างล่าง
ก็สนับสนุน ทั้งหมดนี้ก็จะต้องมองผลลัพธ์ ผลกระทบค่ะ ทั้งหมดนี้ก็ใช้เวลาพอสมควร ขอบคุณค่ะ

ประธาน : ต้องขอบคุณท่านรองศาสตราจารย์จุฑาทิพย์นะครับ ที่จริงผมก็ลืมไป
ครั้งแรกเอามาทีเดียวผมก็เสร็จไปแล้วนะครับ ผมลืมไปเลย เพิ่งมานึกออกกว่าเคยทำงานร่วมกันที่
สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผมว่าจะเป็นข้ออะไรก็แล้วแต่ เมื่อก็ผมให้ส่วนที่ ๒
การปฏิรูปเกษตร ท่านจุฑาทิพย์ลองดูสิว่าจะใส่ตรงไหน ใส่ไปเลยนะครับ และเดี่ยวทาง
ดอกเตอร์วณิท่านรับลูกทันที ก็ใส่ไปเลย คือตอนนี้เราจะทำมาตราต่าง ๆ คณะใหญ่เขาให้ผมมา
แค่นี้แผ่นหนึ่ง ให้มาเติมไปเลยตามที่เราต้องการ ที่นี้ผมเห็นของท่านจุฑาทิพย์มีหลายอันที่จะเติม
เข้าไปได้ คือผมยังคิดไม่ถึงเหมือนกับท่าน ที่จริงเราก็ต้องเรียนตรง ๆ ว่าของเราทำแบบ
กลัว ๆ กล้า ๆ ท่านดอกเตอร์จุฑาทิพย์ไม่ต้องไปห่วงว่าข้างบนจะเป็นอย่างไร เราไม่สน อย่าไปสน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม เราไม่ต้องสนกันหรอก
เราสนใจตัวเราเองว่าเราจะทำอย่างไรให้ประเทศชาติการปฏิรูปนอกกรอบ บางคนก็เคยมาบอกผม
อธิบดีมาบอกผมว่าก็เอาของเขามาดูสิ ผมบอกไม่ดู ถ้าผมดูของคุณแล้วปวดหัว มันก็ต้องวาง
ออกนอกกรอบไปเลยว่าเราจะทำอย่างไรในการปฏิรูป ถ้าเราไม่ทำนอกกรอบเขาไม่เรียกปฏิรูปแน่
เพราะฉะนั้นผมอยากจะกราบเรียนว่าไม่ต้องห่วง เขียนไปเลยครับ เชิญครับ

รองศาสตราจารย์จุฑาทิพย์ ภัทราวาท : เป็นอย่างนี้ค่ะ เดี่ยวคงจะมีคำถาม
ที่หลายคนสงสัยว่า เอ๊ะ สหกรณ์ไปไหน ต้องกราบเรียนก่อนว่าเราต้องมองภาพใหญ่จริง ๆ ว่า
ในโลกแห่งความเป็นจริงองค์การธุรกิจมี ๓ กลุ่ม เราก็ต้องมองตัวเองให้ถูก แต่ว่าตอนนี้ยุทธศาสตร์
ที่เมื่อกี้คุณธนิตพูดขึ้นมาก็คือใช้เรื่องของ Global value chain นี้ค่ะ แล้วมันจะไปรอดหมด
มันจะไปด้วยกันได้ทั้งหมดเลย ท่านที่นั่งอยู่ในที่นี้ก็อยู่ในขบวนการสหกรณ์ จริง ๆ ภาพที่พูด
ทั้งหมดท้ายที่สุดคนไทยจะใช้คุณค่ากับหลักการสหกรณ์มาบูรณาการกันค่ะ

เลขานุการ : ขอบคุณอาจารย์มากครับ ก็ค่อนข้างทับกับข้อมูลของอาจารย์
จดแทบไม่ทันนะครับ ก็ขอลองอยู่ ๒ ข้อครับ ผมสนใจเรื่อง SMART Officer เคยดูในเว็บไซต์
หลายทีก็ไม่ค่อยเข้าใจครับ พออาจารย์มาพูดก็เห็นภาพ ที่นี้ก็ตรงกันว่าถ้าเราจะพัฒนาข้าราชการ
เพราะสหกรณ์มันดูแลโดยข้าราชการ เรียนกันตรง ๆ ก็อยู่กับราชการมาเยอะ โดยส่วนตัวผม
ไม่ค่อยหวังผลสำเร็จจากการที่ราชการมาดูธุรกิจ ราชการเรื่องของ Regulate เราก็ว่ากันไปใช้ใหม่
แต่ถ้าในเรื่องของ Business นี้ ที่นี้แนวทาง SMART Officer ของอาจารย์ซึ่งมาดูสหกรณ์ แล้วก็พูด

ทั้งหมดทำให้สหกรณ์พึ่งตัวเอง ชีตความสามารถในการแข่งขัน แล้วก็พูดถึงเรื่องของ Global ซึ่งเราต้อง Competitiveness แล้วเรายังใช้ราชการมากำกับสหกรณ์ ซึ่งตัวเองก็ไม่เคยค้าขาย ต้องใช้ค่านี้นะครับ ไปขายป่าทองโก้กี้เจ็ง แต่ว่ากำลังจะมาสอนให้คนไปค้าขายโดยที่ตัวเองไม่เคยค้าขายมันขัดกันมาก ทีนี้อาจารย์มีอย่างไรที่อยากจะเพิ่มเติมว่า SMART Farmer ที่ปฏิรูป ออกนอกกรอบ อย่างที่ท่านอุทัยพูดก็ได้ว่าหน่วยงานที่มากำกับสหกรณ์ควรจะไปอย่างไร ออกจากระบบราชการได้ไหม อะไรต่าง ๆ พวกนี้ ขอลาถามอาจารย์ก่อนนะครับ และเดี๋ยวมียอีกข้อหนึ่งก็คือ เรื่อง Product upgrade ผมอยากให้อาจารย์ขยายด้วยว่า มันจะ Upgrade กันอย่างไร ในเรื่องของสินค้าเกษตร

รองศาสตราจารย์จุฑาทิพย์ ภัทราวาท : คำถามแรกนะคะ เอาภาพนี้ตอบ ท่านรองประธาน เมื่อสัก ๔-๕ ปีก่อนจริง ๆ ดิฉันก็ถูกคนตบจะไปทำธุรกิจอะไรได้ พอตีเราแอบทำ ธุรกิจกับชุมชนมาโดยตลอดก็คือชวนกันทำข้าวคุณธรรมบ้าง ชวนไปตั้งตลาดสุขใจ ทำกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสัมพันธ์ ๓ วันนี่ดิฉันแยกตัวมานี้ลูกน้องต้องไปกับสภาพัฒน์ที่โรงแรมสวนสามพราน เพราะทำยุทธศาสตร์เกษตรยั่งยืน แล้วเอา Model Farmer Shop กับตลาดสุขใจโชว์ท่านผู้ทรงคุณวุฒิ

ประเด็นอย่างนี้ค่ะ โจทย์ที่เราทำงานกับภาครัฐ เจ้าหน้าที่รัฐที่เขาเผชิญหน้าอยู่ Front office กับประชาชนเขารู้หมด เขามีข้อมูล เพียงแต่พิมพ์เขียวข้างบนมันผิดเขาก็เลยทำอะไรไม่ได้ เพราะฉะนั้นตรงนี้ดิฉันมองอย่างนี้ค่ะ ช่วง ๕ ปีก่อนมหาวิทยาลัยเองก็มอบงานให้ ท่านอาจารย์ธรรมศักดิ์รู้จักดิฉันดี ตอนนั้นเราเป็นรองอธิการบดีฝ่ายทรัพย์สินอยู่ มหาวิทยาลัยให้เราทำงานอยู่ชั้นหนึ่ง จริง ๆ แล้วเราจะทำหลักสูตรให้ปริญญาเกษตรกร ก็เถียงท่านอธิการบดีว่า ขาวนาไม่อยากจะปริญญาบัตรนะคะ ที่เขาอยากได้วันนี้คือข้าวใหม่จะมีให้ลูกเขากินใหม่ เราก็มุ่งหน้าทำงานกับชุมชน เราก็ลงไปชวนขาวนาทำ ทีนี้ระหว่างที่เราทำกันมานานมาก เหตุการณ์มันไม่เปลี่ยนเลย เพราะว่าเจ้าหน้าที่รัฐเขามี Blueprint ถ้าไม่ได้เขาก็ไม่มีตัวชี้วัด ไม่ได้ก็ต้องส่งต่อ ระบบที่ต้องบอก ก.พ.ร. ค่ะ ตัวชี้วัด ก.พ.ร. งบประมาณเท่านี้ มีขาวนาเท่านี้คนวิ่งมานั่งกางเต็นท์ แล้วก็พูดเรื่อง GAP ดิฉันก็ให้ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรไปเกณฑ์มา ๓๐๐ คน ที่บอกว่าอบรมไปแล้ว ๒,๐๐๐ คน วันนั้นก็ไปถอดบทเรียน GAP หน่วยงานรัฐบอกว่าถ้าได้ GAP แล้วรวยราคาข้าวดี เราก็พบว่าเราบอกผิด GAP นี้ต้องได้ ๓ ได้ FAO เขาออกแบบมา ๑. ขาวนาไม่ตายเพราะกรรมมีอกโชน ๒. สิ่งแวดล้อมดี ๓. ผู้บริโภครับประกันอาหารปลอดภัย ถ้าได้ ๓ อันนี้

ไปอยู่ในหน้ากระดาษจะสูงขึ้น คือเราไม่บอกหมด ประเด็นตรงนี้ดิฉันว่าเป็นเรื่องของจิตสำนึกกับเรื่องของวิถีคิด วิธีการทำงานที่เราจะถ่ายโอนนโยบายลงสู่การปฏิบัติ ตรงนี้ก็คือสิ่งที่เดียวเราคงจะต้องมองว่าการพัฒนาสมรรถนะเจ้าหน้าที่รัฐเราจะต้องทำอย่างไร อาจจะต้องมีคู่มือจริง ๆ แล้วเจ้าหน้าที่รัฐก็เก่งกันเยอะนะคะ เพียงแต่ว่าพอเรามีกรอบว่าปีนี้จะต้องได้ชวนาผ่านการอบรม ๒,๐๐๐ คน มันก็เลยต้องทำงานเชิงปริมาณมากกว่าคุณภาพ

ที่นี้พอเห็นประเด็นตรงนี้แล้วดิฉันก็มาตั้งค้ายใหม่ ตั้งค้ายใหม่ก็ชวน ส.ป.ก. มา MOU กันว่า ๓ ปีก่อนเกษียณเราจะทำอย่างไรกันดีกับท่านเลขาธิการ แล้วเราก็บอกว่าอย่างนั้น SMART Officer ที่ทำกันเยอะอยู่เรามาคิดใหม่ SMART Officer แบบนั้นคะ SMART Officer ของเรา หน้าที่ของเราก็คือเราต้องไปส่งเสริมเกษตรกร ยกตัวอย่าง SMART Officer ของ ส.ป.ก. เขาต้องทำอะไรให้เกษตรกรอยู่ในที่ดินแล้วมีผลผลิตภาพออกมาอยู่อย่างยั่งยืน ใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด โจทย์ก็ต้องบอกอย่างนั้นเราต้องตั้งคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของ SMART Officer ขึ้นมาก่อนใช้ใหม่ เพราะฉะนั้นเราก็ต่อสู้กันเยอะว่าออกแบบหลักสูตรไม่ใช่ว่าเชิญอาจารย์จุฑาทิพย์ไปร่างหลักสูตร อาจารย์จุฑาทิพย์ถนัดเรื่องอะไร อาจารย์จุฑาทิพย์ก็ใส่ ๆ เป็นวิทยากร อาจารย์จุฑาทิพย์ก็บรรยาย ๆ ไม่ใช่ เราต้องปั้นคุณสมบัติของ SMART Officer ขึ้นมา จากนั้นต้องใช้ Backward design ออกแบบหลักสูตร เราเคยทำเป็นตัวแบบให้ดูว่าทำอย่างไร เพราะฉะนั้นภาพนี้พอออกแบบหลักสูตรแล้วท่านจะเห็นต่อ Jigsaw ว่าถ้าเราออกแบบหลักสูตรแบบนี้แล้ว เมื่อเราใช้กระบวนการซึ่งตอนนี้ ส.ป.ก. ทำอยู่ SMART Officer จะได้ตรงกว่า ถ้าเราได้ SMART Officer SMART Officer เขาจะสามารถไปปลุก SMART Farmer ในพื้นที่ได้ เมื่อเขาเก่งกว่าเขาก็ต้องช่วยชวนาได้ดีกว่า แต่ไม่พอบางที่ต้องไปเอา SMART Teacher มาอย่างอาจารย์จุฑาทิพย์บางที่ไม่รู้เรื่องผักอินทรีย์ต้องไปหาอาจารย์อื่นที่เก่งกว่าลงไปช่วย เพราะฉะนั้นเราจะต้องมีตัวชีวิต SMART Teacher ตอนนี้ มทร. ก็มาช่วยเราว่าตำราต้องเปลี่ยนใหม่ใหม่ อาจารย์คะ อาจารย์ผลิตเด็กปกลงไปอยากให้เป็นลูกจ้าง ... บอกอาจารย์ไม่ให้เป็น SMART Entrepreneur บ้างหรือ เราแอบเอ่ยชื่อหลายคน รวมทั้งคุณธนิตด้วย อย่างนี้ไม่อยากให้เป็นหรือ เขาก็บอกว่าเขาอยากให้เป็นเจ้าแกน้อย เพราะฉะนั้นตอนนี้จะปรับพลิกขึ้นมา ก็จะมี Smart Officer ซึ่งเปลี่ยนตำราเล่มใหม่แต่ไม่ใช่อธิการบดีเปลี่ยน ๑๒ คนของน้อง ๆ เริ่มเปลี่ยนหลักสูตร เริ่มเปลี่ยนแผนการสอน ทำอย่างไรถึงจะให้เด็กเขาอยากมีจิตวิญญาณ

คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเกษตร
วันอังคารที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

กฤษฎีกาที่ ๓/๑๑

กลับไปทำเกษตรที่ไม่เคยอยากทำนี่ค่ะ แล้วต้องใส่องค์ความรู้ให้ทันโลก เพราะฉะนั้นตรงนี้
หลักสูตรคงต้องเปลี่ยน ต้อง Paradigm Shift หมดเลย -----

- ๔/๑

เพราะฉะนั้นตรงนี้ท่านจะเห็นว่าโบว์ข้างล่างที่เป็น Smart Farmer Smart officer Smart entrepreneur Smart teacher จริง ๆ แล้วสาระการเรียนรู้มันจะอยู่ใน Template ที่เมื่อที่เราคุยเรื่องกรอบแนวทางการปฏิรูปการเกษตรไทย แต่ไม่ได้แค่เกษตรต้องเป็นธุรกิจ การเกษตรด้วย ตรงนี้ก็จะมีการขายสถานศึกษา มีเครือข่ายสหกรณ์พี่ ๆ เขาก็เก่ง มีจิตวิญญาณ มีอะไรเดี๋ยวก่อนที่เขาจะพูดกันเอง มีหน่วยงานรัฐซึ่งคิดว่าหน่วยงานรัฐก็พอมีที่เขารู้เรื่อง ตรงนี้จะมาเป็นเครือข่ายในพื้นที่ มันจะเป็น PPP Public Private Partnership ขึ้นมา อันนี้คือโมเดลสหกรณ์ แนวใหม่ที่ใส่ใจในเรื่องของการปฏิรูปการทำงาน ไม่ต้องเปลี่ยนกระทรวงใหม่ ไม่ต้องตั้งกระทรวงใหม่ แต่ปรับการทำงานใหม่ มี Pattern การทำงานใหม่ มีพิมพ์เขียวการทำงานใหม่ ปรับ JD เสีย ปรับตัวชีวิตเสีย ตรงนี้สมมุติว่าตรงนี้ลงไป สถาบันการเงินในพื้นที่ก็ต้องเข้ามา กองทุนปฏิรูป การเกษตรก็ต้องมา แหล่งปัจจัยการผลิต ประชาคมต่าง ๆ นี่ถ้าเรามีแผนธุรกิจดี ๆ นี้ ซึ่งเรามี ร่องรอยการทำวิจัยเอาไว้แล้วว่า How to จะทำอย่างไร พอลงไปบล็อกอยู่ในชุมชนโดยไม่ได้ ไปบังคับเขา ใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ อาจจะต้องมีทีม Coaching ก่อน โดยเริ่มต้นจาก Smart officer Smart teacher Smart entrepreneur ลงไปนี่ มันจะบ่นเพาะธุรกิจแล้ว Groom กันขึ้นมา พอต่อจิ๊กซอว์มันจะเป็น Chain ของ Commodity ต่าง ๆ ได้ แล้วก็ถ้าเราเติม ในเรื่องของ Product upgrading สร้าง Brand ที่เป็นคำถามที่ ๒ ของท่านธนิตนี่ ถาม Product upgrading ทำอย่างไร สั้น ๆ ๕ นาที สมัยก่อนนี้ชาวนาที่เขาทำข้าวอินทรีย์ เคยได้ขาย ๑๒ บาท ไปยุโรป แต่ในปี ๒๕๔๙ ขายไม่ได้ เพราะมัน Over supply เขาก็บอกเขาจะมาขอู้กองทุน กบส. ให้อาจารย์จุฑาทิพย์ช่วยหน่อย ไปสร้างโรงสี จะสร้างมูลค่าเพิ่มชาวนาเขาว่าอย่างนั้น เราบอก อย่าทำเลย เดี๋ยวนี้อาจารย์สอนกันที่ฮาร์วาร์ดเรื่องของการสร้าง Brand เขาเลยทำ Brand ที่แตกต่าง ข้าวคุณธรรม ชาวนาข้าวเหมือนเดิม IFOAM เหมือนเดิม แต่ประกาศว่าไม่ตีเมล็ด ไม่สูบบุหรี่ ไม่เล่นการพนัน ทำเป็น Differentiate product ๙ ปีแล้วสินะที่เขาขายได้มากทีเดียว แล้วก็มีคนเอาเงินไปจ้างเขาทำนาตั้งแต่แรกแล้วค่อย Make to the order ตรงนี้ก็เป็นเรื่องของ ดำเนินการที่ตอนนี้เราขยายผลไปเป็นข้าวหอมมะลิ ข้าวหอมอำนาจเจริญ พยายามขยายผลดูสิว่า มัน Scale up ได้อย่างไร ตรงนี้ก็เป็นเรื่องของการจัดการเรียนรู้ การสร้างสังคมฐานความรู้ ทำ Creative economy โดยใช้สหกรณ์ สหกรณ์อยู่ในหัวใจของพวกเราทั้งหมด แล้วพี่ ๆ เขาก็ทำ กันตัวแบบที่ดี ๆ ในชุมชนต่าง ๆ ในสันนิบาตสหกรณ์อะไรก็พอมีร่องรอยให้ดูอยู่ เพียงแต่ว่า ทำอย่างไรเราถึงให้ทุกคนมีพิมพ์เขียวเหมือนกัน ตอบโจทย์ท่านธนิตไหมคะ

ประธาน : มีคนอื่นจะถามไหมครับ เชิญครับ

ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชฌามาตย์ : กราบเรียนท่านประธานอุทัย ต้องขอบคุณท่านอาจารย์จุฑาทิพย์ ผมถามนิดเดียวว่า Listen learn ทั้งหลาย ตัวอย่างดี ๆ Good practices ทั้งหลายที่อาจารย์ยกตัวอย่างมามันเป็นตัวอย่างที่บนฐานของสหกรณ์หรือเปล่าครับ

รองศาสตราจารย์จุฑาทิพย์ ภัทราวาท : ฐานสหกรณ์แบบใหม่ มีคนต่อว่า อาจารย์จุฑาทิพย์ว่าเป็นนักสหกรณ์แห่งชาติอย่างไรนี่ไม่ค่อยเอาใจใส่สหกรณ์ แต่จริง ๆ สหกรณ์ อยู่ในตัว สหกรณ์อยู่ในคนหมด ถ้าจิตวิญญาณเขาอยากจะทำพาร่วมมือกัน และแนวปฏิบัติที่ดี คือหลักสหกรณ์สากล แต่ตอนนี้ทั่วโลกเราประชุมวิชาการกันทุกปี ล่าสุดปีที่แล้วดิฉันไปอเมริกาได้ กับแอฟริกา ๓ ประเทศ เขามีตัวแบบ PPP ตอนนี้เขาตั้งเอกชนไม่ให้ทำเรื่องน้ำแล้ว เพราะมันแพง คนรายย่อยเดือดร้อน ให้รัฐก็ไม่ไหวอย่างที่ท่านจินตนาการว่า ท่านก็ใช้ Public Private Partnership โมเดลของเราที่ทำมาทั้งหมดที่เป็นเรื่องศูนย์เรียนรู้มีชีวิตที่ท่านอาจารย์ธรรมศักดิ์ ถามนี้ Listen learn กับ Best practices เราปักป้ายเป็น Living learning center ตอนนี้ มี ๕ ศูนย์ อยู่ที่จังหวัดจันทบุรีศูนย์หนึ่ง คิซณภูมิ รัฐมนตรีไปหลายรอบแล้ว เป็นกลุ่มผู้ปลูกผลไม้ คุณภาพ ตอนนี้เรามีการส่งเด็กของเราไปไปประเทศญี่ปุ่น โดยเขาพึ่งพาตัวเอง พ่อเขาก็ถอดตัว ออกไปให้เด็กปริญญาโทไปสร้างทายาทชาวสวนผลไม้ ก็คือทำอย่างไร ไม่ลดการปลูกทุเรียนกับ ผลไม้ทั้งที่ดีที่สุดที่จังหวัดจันทบุรีไปปลูกยางนี้ปณิธาน แล้วเราก็พยายามชวนกัน เขามีอะไร ดีๆ เยอะ อันนี้ก็เป็นเรื่องของที่เราถอดบนเรียนให้ อันนี้ก็ทำงานกัน ๓-๔ ปี คนไปดูงานเยอะ ตอนนี้เขาทำ Package tour ก็คือขายในเรื่องของความรู้ ขายปัญญา

เลขานุการ : เมื่อกี้อาจารย์พูดถึง PPP ถ้าผมมีสตางค์ ผมมีสตางค์แล้วผมดู สหกรณ์นี้ดี ผมสามารถเอาทุนของผมนี้เข้าไปลงทุนสหกรณ์นั้น ๆ เช่นอาจารย์มีอะไรก็แล้วแต่ที่ อาจารย์ยกตัวอย่าง ในทางปฏิบัตินี้ทำได้ไหม เพราะว่าก่อนหน้านี้เคยเชิญหน่วยงานราชการมา ผมจำไม่ได้หน่วยงานไหน เขาบอกว่าปัจจุบันยังทำไม่ได้ อันนี้ถามอาจารย์นิดหนึ่ง ไม่ทราบใครจะ ตอบก็ได้ เพราะว่าคำว่า PPP ถ้าผมมีสตางค์นี้ผมอยากจะลงทุนนี้ เป็นนายทุนจริง ๆ เลยนี้ ทำได้ไหม

รองศาสตราจารย์จุฑาทิพย์ ภัทราวาท : ถ้าไม่ระวังก็เหมือน Co-Operative Bank ที่พึ่งออกข่าวเมื่อสัปดาห์ที่แล้วว่าไม่ผ่านสเลทเทสต์เพราะว่านายทุนไม่จริงใจ ปณิธานไม่ร่วม

เป้าหมายไม่ร่วม แต่ถ้านายทุนที่จริงใจก็มีตัวอย่างของบราซิลในเรื่องของการทำสวัสดิการก็ได้ เพราะฉะนั้นถามว่าถ้าเราปฏิรูปกฎหมายและถ้าเราเชื่อมั่นจริง ๆ มันได้ทั้งนั้นค่ะ

นางศิรินา ปวโรฬารวิทยา : ขอบคุณาจารย์นะคะ ชัดเจนมาก แล้วก็ชอบมากด้วย ดิฉันมองว่าอันนี้มีโอกาส ตอนแรกสนใจเรื่อง PPP เพราะดิฉันคิดว่าเอกชนมีจำนวนมาก ที่อยากจะช่วยสังคม คือช่วยสังคมไม่ได้หมายถึงว่าต้องขาดทุน เพียงแต่ความเป็นธรรมอยู่ตรงไหน ซึ่งครั้งนี้เรามีโอกาสที่จะปฏิรูปตัว PPP ให้เป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างการผลิตเป็นต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำได้ เพราะดิฉันมองว่ามันไม่สามารถที่จะทำอย่างหนึ่งอย่างใดคนเดียว แล้ว PPP นี้มันจะสามารถช่วยการตลาดได้เยอะ ดิฉันมองว่าอันนี้น่าจะเป็นจุดสำคัญของการทำเรื่องของปฏิรูปครั้งนี้ แล้วทำอย่างไรถึงจะมีการเชื่อมโยงจนกระทั่งเอกชนกับเกษตรกร หรือว่าต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ มีความเป็นเครือข่าย มีความเป็นพันธมิตร ดิฉันว่าทั้งหมดที่เรามีอยู่คือความระแวงซึ่งกันและกันมาก แล้วก็เป็นการใส่ร้ายซึ่งกันและกันมากเกินไป ถ้าเราสามารถทำให้ PPP มาตัวช่วย เราอาจจะสามารถปฏิรูปการเกษตรของเราจากความยากจนไปสู่ความไม่ยากจนได้เลย แต่เราต้องการเอกชนมาช่วย เราต้องการระบบ PPP ไม่ใช่ว่าสหกรณ์ไม่ดี แต่สหกรณ์อย่างที่พูดนี้คือไม่เคยค้าขายมาก่อน อาจจะเป็นสหกรณ์ต้นน้ำ แต่ปลายน้ำดิฉันมองว่าธุรกิจน่าจะเป็นส่วนหนึ่งคือ PPP สำคัญมาก ยังคิดว่าอาจจะต้องไปคุยกับอาจารย์ที่หลังให้มันละเอียด ๆ

รองศาสตราจารย์จุฑาทิพย์ ภัทราวาท : ตอบท่านรอง ที่อาจารย์ธรรมศักดิ์บอกนี้ PPP นี้ลองดูที่กลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน เขาเริ่มจากตลาดถูกใจ มันออกมาเยอะ ตอนนี้อยู่สภาพพัฒนากำลังลงไป คนมาดูงานเยอะ ประเด็นที่ถกกันหนึ่งตอบแทนกระบวนการสหกรณ์ ต้องออกแบบดี ๆ แล้วก็ต้องคุยกัน จริง ๆ มันถูกบรรจุไว้ในยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาสหกรณ์ ตั้งแต่ฉบับที่ ๑ ฉบับที่ ๒ ตอนฉบับที่ ๓ เขาก็มี เราพูดถึงเรื่องเครือข่ายคุณค่าค่ะ

ประธาน : มีใครถามคำถามไหมครับ เชิญครับ

นายก๊ก ดอนสำราญ : ขออนุญาตเพิ่มเติมเรื่องเอกชน ถ้ามีเงินแล้วเข้าสู่ระบบ ตรงนี้ กฎหมายสหกรณ์มันเรื่องยกเว้นภาษี มันเป็นข้อพึงระวังถ้าเกิดมีคนทุ่มทุนด้านนี้ แล้วกำไรที่ได้ไม่เสียภาษีตรงจุดนี้ ซึ่งเข้าอยู่ในรูปสมาชิกสมทบ อยู่ดี ๆ จะเอาเงินเข้ามาในระบบสหกรณ์ไม่ได้ เคยมีสมาชิกสมทบแล้วฝากหลักเสียงภาษี เพราะฉะนั้นในส่วนกรมส่งเสริมก็คงระวังจุดนี้ ซึ่งแนวโน้มถ้ากระทรวงพาณิชย์กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์คุยกัน ตรงนี้จุดเด่นของสินค้าเกษตร

ที่เป็นระบบสหกรณ์ก็เคลื่อนออกได้ สามารถที่จะสู้กับต่างประเทศอะไร เหมือนประเทศอื่นที่ธุรกิจใดที่เขาระบบสหกรณ์ แต่ว่าถ้าไปทำแบบนี้ต้องเสียภาษีก็ทำให้สหกรณ์ก้าวกระโดดตรงนี้ได้ครับ

เลขานุการ : โดยส่วนตัวผมมีธุรกิจที่ไป Partner ไปถือหุ้นพวกโรงงานทำผลไม้กระป๋อง มันก็เกี่ยวกับเกษตรกรทั้งนั้น ถ้าเกษตรกรนี้มีคนเอาทุนมา ไปตั้งโรงงานทำผลไม้บรรจุกระป๋องหรือผักกระป๋องอะไรก็แล้วแต่ คำถามว่าทำได้ไหมถ้าให้เป็นทุน ๆ คนละ ๑ หุ้น ๆ อะไรอย่างนี้มันก็ไม่มีใครมาลงทุน แต่ว่าก็เข้าใจตามที่ท่านบอก ผมถึงถามว่ามันก็มีกฎหมายเรื่องไม่เสียภาษี Cooperate tax ภาษีนิติบุคคล มันก็จะเป็นการหลีกเลี่ยงประเภทหนึ่ง ที่นี้คำถามว่าถ้าจะให้สหกรณ์โตนี้มันก็ต้องไปแข่งธุรกิจ ถ้าอะไรที่ไม่แข่งธุรกิจมันก็ไม่ยุ่งยั้ง มันก็ต้องไปฟังคำถาม คราวนี้ PPP ถ้าเราจะปฏิรูปสหกรณ์ให้มีลักษณะที่มีการมาร่วมทุนในลักษณะ PPP นี้จะทำได้อย่างไร อันนี้โตแน่นอนเลย

นางศิริณา ปวโรฬารวิทยา : รู้สึกจะมีวิสาหกิจชุมชน Social enterprise ซึ่งตอนนี้กำลังร่างกฎหมายตัวนี้อยู่ ไม่แน่ใจว่าเราใช้ตัวนี้ได้ไหม อีกอันหนึ่งดิฉันมองว่ารัฐจะต้องเข้าใจว่าถ้าเพื่อเราอยากให้เกิดเกษตรกรดีขึ้น บางทีเรื่องของภาษีหรืออะไรรัฐไม่เก็บ หมายความว่าถ้าเพื่อเกษตรกรร่ำรวยขึ้นทุกอย่างมันเปลี่ยนหมดนะ คือบางทีเราจะคิดอยู่แต่ปัญหาว่าเดียวเราไม่ได้ไปเก็บภาษีเขาหรืออะไรอย่างนี้ ทำอย่างไรก็ได้ให้ทุกคนมีฐานะดีขึ้น จำนวนคนเกษตรกรมากที่สุดของประเทศอยู่แล้ว ถ้าเพื่อฐานะดีขึ้นหมดนี้มันเปลี่ยนหมดทั้งประเทศ

ประธาน : คุณกิตติ เชิญครับ

นายกิตติ โกสินสกุล : กราบเรียนท่านประธาน ท่านอนุกรรมการทุกท่าน ผม กิตติ โกสินสกุล เสียตายจ้งเลยมั่วแต่ไปพูดภาษาต่างดาว ไม่อย่างนั้นหูต่างสว่างกว่านี้เยอะ เจออาจารย์อุทัย ฟังอาจารย์แล้วรู้สึกมีความหวังมาก เพราะฉะนั้นก็เลยต้องรีบพูดนิดหนึ่งว่าก็ที่อาจารย์พูดมาทั้งหมดนั้นมันเป็นเรื่องการเกษตรที่อยู่ฟากบนบกหมดเลย ซึ่งในส่วนของผมนี้ผมต้องเรียนว่าเราอยู่กับทะเล ซึ่งอยู่ในทะเลนี้ Demand Supply อะไรทั้งหมดนี้มันไม่ Balance คือวันนี้เรือมันอยู่เต็มทะเล ในขณะที่เดียวกันทรัพยากรโดยอาศัยธรรมชาตินี้มันลดลง อยากจะให้มองในเรื่องของว่าวันนี้ทะเลเราไม่ต้องเอาเครื่องมือมาซูด น้ำทะเลไม่ต้องสร้าง เอาปั๊มมาดูดใส่ แต่เพียงแต่ว่าวันนี้เราจะทำอะไรถึงจะเต็มเต็มเรื่องทรัพยากรสัตว์น้ำตรงนี้ ผมอยากจะหารือกับ

ท่านอาจารย์นิดหนึ่งว่า จริง ๆ อาจารย์ทำตรงนี้ผมชอบมากเลย เพียงแต่ว่ามันจะใส่เข้าไปได้อย่างไร อยู่แล้วใช่ไหม ชอบคุณมากที่อาจารย์ไม่ลืม เพราะว่าเรื่องนี้ต้องเรียนว่าธุรกิจทั้งภาคประมง ทั้งประมงธรรมชาติ ประมงเพาะเลี้ยง แล้วก็ส่วนของต่อเนื่องประมง ปีละไม่น้อยกว่า ๒๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งรายได้ที่มันเกิดขึ้น แต่ในขณะที่เดียวกันรายได้เกิดขึ้นเยอะ ปัญหา มันก็เยอะ ผมเห็นประตุแล้วละ เห็นประตุว่าเราจะพาวิกฤติตรงนี้ให้ผ่านพ้นไปได้ได้อย่างไร และในขณะที่เดียวกันวันนี้ผมก็มีในเรื่องของรายงานทั้งวิกฤติด้านการแก้ปัญหา แล้วก็เป็นเรื่องของทั้งนอกน่านน้ำและในน่านน้ำด้วย ชอบคุณอาจารย์มากครับ

ประธาน : คือผมว่าผมคุณกิตติเดี๋ยวผมจะเชิญอาจารย์มาอีกครั้ง จะมาคุยกัน สกว. ด้วยอะไรด้วย เดี่ยวต้องคุยกันให้ชัด เพราะว่าเรื่องสหกรณ์เป็นเรื่องสำคัญมาก ในนี้มันมีหน้าหลัง ไม่ใช่ไม่มี คนบอกไม่ได้ดูหน้าหลังกันเยอะ บางคนไม่ได้ดู แต่ชี้บ่งว่าไม่มี ผมเปิดให้ดูว่าสหกรณ์มีอยู่แล้ว อย่างนั้นผมอยากจะกราบเรียนว่าเดี๋ยวผมจะเชิญมาอีกครั้งหนึ่ง สกว. กับใครที่อาจารย์กำหนด มาคุยกันทีเดียวให้เป็นรูปธรรมแล้วก็เชิญดอกเตอร์วณิมาด้วย มันจะได้ทำไปเลย ไปถึงอันนี้เลย อันนี้ที่ท่านบ่นมานาน ๆ แล้ว ทำไปเลย เข้ารัฐธรรมนูญปีนี้เลย ปี ๒๕๕๘ ปี ๒๕๕๙ จะออกมาเป็นที่เราต้องการนี้

รองศาสตราจารย์จุฑาทิพย์ ภัทธรวาท : จุฑาทิพย์เดาออกว่าหลายท่านจะเป็นห่วงกังวลอยู่ข้อหนึ่ง การ Transform นี้มันอาจจะเป็น Phase Phase ๓ ปีแรกนี้ อย่างท่านประธานก็นี่เป็นหัวขบวน จริง ๆ แล้วเราก็ใกล้ชิดกันมา แล้วก็ท่านประธานกับหลาย ๆ ท่านมีชุมชนเครดิตยูเนียน มีหลายที่นี้ ตัวเองมองอย่างนี้ การ Transform นี้ เราเริ่มจากการสร้าง Strategic partner ก่อน อย่างบริษัทเอฟโก้ บริษัทปุ๋ยของประเทศอินเดียที่ทั่วโลกนี้เอฟโก้เขาก็จะใช้ระบบนี้แล้ว ก็มีเอกชนมาช่วย มาเป็น Strategic partner แล้วเราอยากมีบริษัทร่วมทุนใหม่ละ สหกรณ์ถือหุ้นอย่างไรกฎหมายแก่นิดเดียว ที่นี้สหกรณ์ไปถือหุ้น แต่นั่นหมายถึงต้องมี Business plan แล้วก็ที่สำคัญหลักสหกรณ์มันอยู่ในใจของพวกนักสหกรณ์หมดเลยที่ต้องเป็นธรรมและเท่าเทียม ซึ่งมันคือยุทธศาสตร์ประเทศอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นตรงนี้ต่างหากที่ว่ามันจะไปรอดหรือไม่รอด เพราะฉะนั้นจุฑาทิพย์ว่ามันจะขยายผลในเรื่องสหกรณ์ให้กว้างขวางอย่างที่ ICA Blueprint เขาพูดถึงอยู่ ตำแหน่งการพัฒนาที่ยั่งยืนมันเป็นต่อจิ๊กซอว์กันได้หมดเลย แต่ว่าไม่ต้องห่วงมันจะค่อย Transform แล้วก็สันนิบาตก็จะมีเรื่องของการอบรม เรื่องหลักการสหกรณ์ เรื่องคุณค่าสหกรณ์ เรื่องพัฒนาคนี่สำคัญที่สุดอยู่แล้วค่ะ

ประธาน : ไม่มีปัญหาอะไร เดี่ยวจะเชิญมาอีกครั้ง เขียนมาให้เรียบร้อยเลย
ต้องการอะไรเขียนมา ต้องการอะไรทำเอาเอง แล้วเราก็ช่วยกัน เพราะว่าเดี๋ยวป่าโยงจะมีคนมา
ประชุมอีก ผมก็ห่วง ที่นี้เหมือนแก้อีตันตรี มีต่อคิวกันอยู่เรื่อย เชิญครับ

นายกิตติ โกสินสกุล : กราบเรียนท่านประธาน ในส่วนนี้หรือที่ประชุม แล้วก็ฝาก
เรียนท่านที่ปรึกษาทุกท่านด้วย ฝากช่วยดูเรื่องของ IUU Fishing เพราะผมกำลังคือไล่เลียงแล้วก็
สืบค้นมานี้ปรากฏว่ามันเหมือนกับว่าทางส่วนของภาคราชการไทยนี่กำลังสืบสนนิตหนึ่งว่า
จริง ๆ กรอบของ IUU เขาไม่ได้ตั้งกฎ วางกฎมาเพื่อบังคับกับคนในประเทศเรา เพียงแต่เขาให้เรา
มาสร้างเอาเอง แต่ไหนเลยจึงเปลี่ยนทัศนคติมาเป็นเหมือนกับเป็นการไล่ล่าเพื่อเอาผิดกับคนที่ทำ
อาชัพ ฝากเรียนท่านที่ปรึกษาช่วยหาข้อมูลตรงนี้เพื่อเป็นการสนับสนุนนิตหนึ่ง เชิญครับ

นายพรศิลป์ พิชรินทร์ตะกูล : ท่านประธาน เดี่ยวเราคุยกัน

ประธาน : เดี่ยวคุยกับคุณกิตติหน่อยนะ

นายพรศิลป์ พิชรินทร์ตะกูล : ผมเป็นคนทำ IUU อยู่

ประธาน : เพราะว่าผมเองจะต้องเดินทางไปนิตหนึ่ง เพราะว่ามันใกล้
จะนั่นแล้ว เพราะว่าเดี๋ยวคนที่เชิญมาแต่ละคนนี่ความรู้เต็มกระเป๋ามาเลยเพื่อจะให้เรา ผมขอเชิญ
สันนิบาตสหกรณ์ คุณณกรณ์ ผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เชิญครับ

นายณกรณ์ ตรรกวิรพัท : ก่อนอื่นก็ต้องขอขอบคุณทางคณะกรรมการที่ให้
ความสนใจที่จะใช้ตัวของระบบของกระบวนการสหกรณ์ที่ใช้เป็นองค์กรในการปฏิรูป ระบบทาง
เศรษฐกิจและสังคม ซึ่งวันนี้ทางตัวของกระบวนการสหกรณ์เองก็คงจะนำเสนอในส่วนของข้อจำกัด
ปัญหาและอุปสรรค แล้วก็รวมไปถึงข้อเสนอแนะที่จะใช้ในการปฏิรูประบบสหกรณ์ เพื่อที่จะใช้
ตัวสหกรณ์มาใช้เป็นตัวขับเคลื่อนในการ Drive ในการแก้ไขปัญหาของเศรษฐกิจและสังคมของ
ประเทศ ผมขออนุญาตให้ท่านประธานสันนิบาตสหกรณ์เป็นคนนำเสนอในส่วนตัวของข้อมูล
ข้อเสนอแนะ แล้วก็ข้อปัญหาครับ

นายก๊ก ดอนสำราญ : กราบเรียนท่านประธานกรรมการและคณะกรรมการ
ที่เคารพทุกท่าน ในส่วนของสันนิบาตก็ต้องกราบขอบคุณท่านประธานและคณะที่ให้โอกาส
ซึ่งเรานับเวลามันเหลืออีกปีเดียวที่จะครบ ๑๐๐ ปีสหกรณ์ไทย ในอีก ๑๐ วันนี้ก็ครบ ๙๙ ปีแล้ว
และอีก ๑ ปี ซึ่งเราเตรียมฉลองวาระแห่งชาติ ๑๐๐ ปีสหกรณ์ไทยด้วย ขณะเดียวกันเราก็

เหลียวหลังแลหน้าว่า ๑๐๐ ปีที่แล้วเราทำอะไร วันนี้เราอยากคิดให้เบ็ดเสร็จแล้วให้จบในปีนี้ เพื่อเฉลิมฉลอง ๑๐๐ ปี กฎหมายใด ข้อจำกัดใดที่เป็นอุปสรรคต่อขบวนการสหกรณ์เราคงเสนอ ซึ่งวันพรุ่งนี้เราจะมีการประชุมเรื่องนี้ เพราะฉะนั้น Paper ที่นำมาอาจจะมีส่วนที่ตกผลึกแล้ว บางส่วนกำลังหาข้อยุติตรงนี้ นั่นก็ถือว่าเป็นโอกาสดีที่พวกเราคงได้นำเสนอ ในส่วนการออกแบบ กฎหมายที่ผ่านมานั้นสันนิบาตนี้เป็นตัวศูนย์กลางรวมของ ๘,๐๐๐ สหกรณ์ เพราะทุกสหกรณ์ต้อง เป็นสมาชิก และเสียค่าบำรุงสันนิบาต ซึ่งตรงนี้ก็มีความยากกับพวกเราเหมือนกันว่าเงิน ๕ เพอร์เซ็นต์ ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาทนี้มันได้สักกี่บาทกับการพัฒนาคน ๑๑ ล้านคน เรื่องหลักสูตร การอบรม อุดมการณ์ต่าง ๆ ซัดจำกัดตรงนี้ก็มีความยาก เพราะฉะนั้นที่เกื้อหนุนวัตถุประสงค์ของเรามันกว้าง สหกรณ์ ส่งเสริมกิจการสหกรณ์ ทุกประเภททั่วราชอาณาจักรให้มีความเจริญก้าวหน้า อันมิใช่ แสวงหากำไร ตรงนี้คือสิ่งที่เราระวังอยู่ตลอดเวลา เพราะเมื่อไรที่ไปร่วมหุ้นกับบริษัทร่วมทุน มันเป็นการแบ่งกำไรกัน ซึ่งทางราชการก็พยายามหลายจุดที่มีหลายสหกรณ์เข้าไป จัดตั้งบริษัทลูก ไปร่วมทุน ไปทำอะไรที่การค้าอะไรแบบนี้ แล้วก็เป็นที่นิโคคผลตรงนี้ ต่อไปใน ๑๑ มาตรา ของหมวดสันนิบาตนี้มันมีอยู่ ๙ ข้อ ส่วนใหญ่ก็เป็นเรื่องการฝึกอบรม เป็นวิจัย เป็นอะไรต่าง ๆ สิ่งที่พบ ณ วันนี้ก็คือตัวสันนิบาตเป็นหัวขบวนในการติดต่อระหว่างประเทศ สัมพันธ์ในส่วนที่ เกี่ยวข้อง มีในส่วนที่เป็น ๑ กับ ๒ นี่น่าจะเป็นเรื่องเดียวกันเผยแพร่เรื่องฝึกอบรมวิชาการ เรื่องธุรกิจสหกรณ์ เรื่องจัดซื้อจัดหา เรื่องการค้า แปลว่าสันนิบาตนี้ไม่ใช่ตัวสหกรณ์ แต่ทำได้ ทุกเรื่องครอบคลุมหมด เพียงแต่ว่าวันนี้คือวันที่สันนิบาต ๑๐๐ ปี แล้วก็อาจจะมองตัวเอง ด้วยความศรัทธา หรือด้วยเงินที่อุดหนุนปีละ ๔,๐๐๐,๐๐๐-๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท กับที่ต้อง ดำเนินการพัฒนาฝึกอบรมกับคนทั้งประเทศเพื่อให้เข้าถึงอุดมการณ์ของกระบวนการสหกรณ์ อันนั้นก็จะเป็นขีดจำกัดส่วนนี้อยู่

ในส่วนที่เป็นปัญหามีหลายเรื่อง ๑๑ เรื่อง ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องที่ต้องทำความเข้าใจ อันแรกเรื่องดังมากที่สุดเลยข้อที่ ๑ ที่เราหยิบขึ้นมา วันนี้ ๓ ปีย้อนหลังนี้เปอร์เซ็นต์ของการทุจริต มันเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ปี ๒๕๕๕ ปี ๒๕๕๖ ปี ๒๕๕๗ จากตัวเลข ๕๐๐ กว่าสหกรณ์ ๖๐๐ ขึ้นเป็น ๗๐๐ เงินที่อยู่ตรงนี้ก็สินค้าขาดบ้าง เงินขาดบ้างรวมเข้าไป มันจะหยุดอยู่หรือไม่ ระบบตรวจสอบ มันสมบูรณ์พร้อมที่จะจัดการให้ทันเวลาอะไรหรือไม่แบบนี้ ซึ่งเราเป็นห่วงจุดนี้ กฎหมายที่ไม่เอื้อ ผมเล่าให้ฟัง เรื่องเงินล้านภาคเกษตรกับภาคสหกรณ์ ออมทรัพย์ล้าน ๑.๖ ล้านล้านบาท ไม่มีที่ไป

หาที่ลงทุน ต้องเหวี่ยงเงินไปที่อื่น ออกนอกระบบ ขณะภาคเกษตรมีอยู่อีกครึ่งหนึ่ง เวลาเติมเงิน พวกเราก็หวังว่ามี Brand สินค้าเกษตรใหม่ มีความมั่นคงไหม เติมเงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ๑๐ ล้านบาท แล้วจะได้คืนไหมอะไรแบบนี้ มันไม่มีหลักประกัน ภาระซ้ำซ้อนระหว่างหลายหน่วยงาน วันนี้มีงานพัฒนาวิชาการระหว่างของสถาบันวิชาการภาคเกษตรของสันนิบาตตีคู่กันไป กับมีมหาวิทยาลัยที่เกิดขึ้นเช่นมหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แบบนี้ก็ซับซ้อน แต่สิ่งหนึ่งที่เรากำลังจะดูว่าวิทยาลัยการสหกรณ์วันนี้สันนิบาตมีเงินสะสมมา ๑๐ เปอร์เซ็นต์ของเงินก้อนนี้ประมาณ ๑๑๐ ล้านบาท กำลังคิดเรื่องตั้งมหาวิทยาลัยสหกรณ์หรือเมื่อไรที่การดำเนินการเชื่อมกับระบบตรงนี้ ระบบ IT ความเป็นนิติบุคคล ๘,๐๐๐ ต่างคนต่างอยู่ ไม่มีลูกโซ่ร้อยรัก ต่างคนก็ต่างมีโปรแกรมดีรรนของฝ่ายเกษตรก็มี มีของกรมตรวจที่ทำมาเพื่อใช้ประมาณ ๔,๐๐๐ นอกนั้นระบบมองไม่เห็นเลย สินค้าดี สินค้าล้น คนล้น เงินล้น ที่ไหนไม่เห็น ภาพออกมาความเป็นนิติบุคคลไม่ร้อยรัก วันนี้ตัวสันนิบาตเองก็คงโดดเข้ามาเรื่องนี้เพื่อเคลียร์ปัญหา เหมือนสินค้าเกษตร ตรงดี ไม่ดี ตรงล้น ต้องเห็นทั้งระบบ เหมือน School mapping ในระบบของกระบวนการสหกรณ์ ประมาณ ๑๐ กว่าเรื่องอะไรแบบนี้ ข้อที่ ๖ อย่างเช่นเรื่องอัตรา วันนี้มีกำไรอยู่ประมาณ ๕๐,๐๐๐-๖๐,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี อย่างเช่นปีเมื่อกี้ก็ไม่เสียภาษีแม้แต่บาทเดียว พวกเราถือว่าเอาเปรียบสังคม เราต้องการแก้กฎกระทรวงตรงนี้ อย่างน้อยเงิน ๕๐,๐๐๐-๖๐,๐๐๐ ล้านบาทก็มาวางเป็นกองทุนกลางเพื่อที่จะช่วย วันนี้ได้มา ๓๐ กว่าล้านบาทต่อปี กับเงินเยอะเยอะมากมาย กระบวนการสหกรณ์เริ่มคิดว่าต้องทำอะไรซึ่งรัฐต้องช่วย ไม่ต้องแก้กฎหมาย เป็นกฎกระทรวงแก้เพิ่มเติมตรงนี้ เพื่อความเป็นธรรม อันที่ ๗ นี้เรื่องกรรมการ วันนี้ในหมวด ๙ เกษตรกรอยู่ได้ตลอดกาล เป็นนิติบุคคล มองเห็นเป็นจุดเด่น เขาอยู่อาชีพปลูกข้าว เขาก็อยู่ ๒ ปี ๔ ปี เป็นหัวหน้ากลุ่มเกษตรกร เขาก็อยู่ตลอดไป เขาเปลี่ยนอาชีพไม่ได้ นั่นเป็นจุดเด่นของหมวด ๙ ในกฎหมายนี้ แต่ระบบสหกรณ์มันปิดกั้น คนที่เก่งเป็นประธานด้านเกษตรเขาอยู่ ๒ ปี ๔ ปี แล้วจะปล่อยให้เขานั่งพักความเชื่อมั่นในองค์กรก็ล้มไป ขณะเดียวกันสหกรณ์ร้านค้า เด็กในมหาวิทยาลัยต้องอายุ ๑๘ ปี ๑๙ ปี ต้องอายุนิติบุคคล ๒๐ ปี ๑๕ ปีเป็นสหกรณ์ไม่ได้ กฎหมายเหล่านี้มันน่าจะเกิดความเหลื่อมล้ำกับเด็กในมหาวิทยาลัยที่เลือกตั้ง ๑๘ ปี เขาไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ ร้านค้าสหกรณ์ออมทรัพย์ในมหาวิทยาลัย ในวิทยาลัยอาชีพเทคนิคล้มระเนระนาด เนื่องจากตรงนี้เอง เพราะฉะนั้นปัญหาเรื่องกรรมการที่ไม่ต่อเนื่อง

ให้สิทธิเขาเถอะครับ เขาเป็นเจ้าของเงิน ที่ประชุมใหญ่บอกว่า ๒ ปี ๔ ปี เขาต่อก็ปีข้างหน้า ให้เป็นอำนาจไป ไม่ต้องสกัด เขาอยู่ตลอดเวลาถือว่าคนดี คนไม่ดีก็จัดการออกไป เพราะฉะนั้น ผู้ตรวจสอบก็ต้องเข้มตรงนี้ เพราะฉะนั้นทั้งกรรมการ ทั้งผู้ตรวจสอบ ทั้งระบบสมาชิกเขาคุม อยู่แล้ว อันที่ ๘ ขาดวินัย ท่านมองเห็นไหม โดยเฉพาะครู ประมาณ ๗๐๐,๐๐๐ กว่าล้านบาท ท่านไปดูสหกรณ์ออมทรัพย์ มันเป็นการเติมเงินเข้าไปโดยที่มองภาพว่าเรื่องปล่อยกู้จั่นระบบ หรือไม่ ๑. ท่านไปดูตัวเลข ๒,๐๐๐,๐๐๐ ล้านบาทไปอยู่ในระบบปล่อยกู้ครั้งหนึ่ง แล้วก็ไปอยู่ เติมลงไปก็เป็นครูส่วนนั้น ออมสินปล่อย ๗๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ออมทรัพย์ปล่อย ๗๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ๑.๔ ล้านล้านบาท หาดู ครู ๘๐๐,๐๐๐ คนตกคนละเท่าไร เพราะฉะนั้นบางเรื่องเราก็ต้องมีระบบ ความล่าช้าเรื่องการลงทุน เงินล้าน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตอยากไปลงทุน ไปซื้อหุ้น ประชุม คพช. ปีหนึ่ง ๓ ครั้ง ความไม่ฉับไว การกระจายอำนาจ การดูเรื่องทุน เรื่องหุ้น เรื่องที่จะไปเติม ไม่ว่าจะเงิน ทั้งในและต่างประเทศ เหมือนเขาไปซื้อการไฟฟ้าที่ลาวเขาซื้อไม่ได้อะไรแบบนี้ ซึ่งเราก็บอกว่า ระบบสหกรณ์เงินจะไหลออกไม่ได้ ข้อจำกัดเรื่องสมทบอย่างที่ผมนำเสนอเรียน สมทบก็คือมีคนมาฝาก เพื่อหลีกเลี่ยง เราจำเป็นดูตรงนี้ ซึ่งสหกรณ์ก็มอง แต่ว่าเราอยากได้เงินสมทบเหล่านี้ ถ้ามีความมีวินัย มีความที่เห็นแก่ประโยชน์สหกรณ์เข้ามาช่วยเหมือนบริษัทที่ทางอาจารย์จุฑาทิพย์ ได้ทดลองได้ดูตรงนี้ เราก็อยากจะให้มีคนกลุ่ม ๑ รัฐต้องเปิดโอกาสให้คนกลุ่มนี้มา แล้วก็ มีบริษัทลูกที่สหกรณ์สามารถเข้าไปถือหุ้นเพื่อกิจการตรงนี้ได้ ถ้าเสียภาษีก็ควรเสียเท่าไรเพื่อส่งเสริม ระบบสหกรณ์ เรื่อง ๑๑ นี้อย่างที่ทางสภาเศรษฐกิจได้นำเรียนไปแล้ว อย่างนั้นพวกเราก็คงมาถึง ข้อเสนอเชิงนโยบาย ท่านครับ คน ๖,๐๐๐,๐๐๐ กว่าคนที่อยู่ในระบบนี้หลักสูตรสหกรณ์ ที่องค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ดูแลโรงเรียน ตชด. ๗๐๐ กว่าแห่ง ออมทรัพย์ ร้านค้าผลิต สิ่งเหล่านี้มันต้องขับเคลื่อนเข้าสู่ระบบในระบบการศึกษาให้ได้ กระทรวงศึกษาธิการต้องรับไปเป็น หลักสูตรแกนกลางเพื่อที่จะให้เด็กในมหาวิทยาลัยเด็กนอกมหาวิทยาลัย เด็กทั้งระบบที่เกิดขึ้นเป็น สหกรณ์โรงเรียนหรือเป็นอะไรก็ตาม ถ้ากลุ่มเหล่านี้ เด็กเหล่านี้คือเด็กวัยที่จะออกสู่ระบบ เหมือนเตรียมสหกรณ์ ถ้าบรรจุหลักสูตรเหล่านี้ หลักการ อุดมการณ์กรอกเด็กทุกวัน ฝึกปฏิบัติ เหมือนเด็กออม ป.๑ เปิดสมุดออมได้ เงินที่ออมก็ไปลงทุนเลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่ แล้วก็มาเปิดร้านเป็น กิจกรรม เป็นวิถีชีวิตของคน หลักสูตรนี้ต้องเอาเข้าไปเคลียร์ให้ได้ในกระทรวงศึกษาธิการ ไม่ว่าจะมหาวิทยาลัยอุดมศึกษา แล้วเป็น Paper พิมพ์แจกจ่าย นั่นคือ ๖,๐๐๐,๐๐๐ คน ครั้งหนึ่ง

ของคนแล้ว เหลืออีก ๑๑ ล้านคน ในระบบหลักสูตรนี้ต้องเคลียร์ไม่ว่านอกระบบ กศน. เพราะฉะนั้นอุดมการณ์ หลักการสหกรณ์มันจะช่วย วันนี้เงินสนับสนุนมี ๓๗ ล้านบาท ทำกับคน ๑๐ ล้านคน ไม่รอด หลักสูตรฟรีไม่เกิน ๑๐ หลักสูตร ได้ ๑๐,๐๐๐ กว่าคน แล้วเอา ๑๐,๐๐๐ หาร ๑๐ ล้านคน สัก ๑๐๐ ปี ก็ไม่พัฒนา ชุมชนต่าง ๆ ก็เท่าที่มี แต่เราเห็นเม็ดเงินของพวกเราที่กำไรปีละ ๕๐,๐๐๐-๖๐,๐๐๐ ล้านบาท มันต้องมีอะไรสักอย่างหนึ่งเข้ามาช่วย แต่ไม่เอามาเพื่อที่จะไม่มีผลตอบแทน อย่างนั้นข้อที่ ๑ เป็นจุดใหญ่เพื่อให้คนในชาติได้เรียนรู้ ไม่อย่างนั้น ท่านนึกถึงแมคโคร โลตัส ทำอย่างไรจะสู้ได้ มีระบบเดียวที่ระบบคือระบบสหกรณ์ที่จะเชื่อมโยง ตรงนี้ให้ได้ ข้อ ๒ นี่น่าจะชัดเจนเพราะฝ่ายสภาเศรษฐกิจ ฝ่ายท่านอาจารย์จุฑาทิพย์ได้คุยชัดเจนเรื่องนี้แล้ว อย่างไรก็ตาม Brand สหกรณ์ต้องเกิดขึ้น มี ๘๐๐ มาตรฐานที่เราออก ๑๐๐ สินค้า ข้าวสักแห่งหนึ่งเราผลิตได้เป็น Brand Co-op shop เสร็จแล้วมีที่ขายทั้งในและต่างประเทศ ทำอะไรก็ได้ เมื่อก่อนนี้มีสหกรณ์การเกษตรที่จังหวัดกระบี่ขอไปเปิดที่ประเทศจีนเรื่องยาง เราก็บอกว่าทำไม่ได้เพราะมันไม่เกิดขึ้น แล้วก็นี่เข้า นี่ซื้อขาย เพราะฉะนั้นข้อจำกัดของกฎกระทรวง ตรงนี้ต้องเกิดขึ้น เพื่อให้สหกรณ์เดินออกไป เดินออกไปตรงนี้ให้เขาเสียภาษีขายอม เหมือนสหกรณ์การเกษตรเปิดร้านปืมน้ำมัน ร้านขายปุ๋ย เขาเสียภาษี ก็ต้องให้เขาไป อะไรที่เป็นประโยชน์ตรงนี้เพื่อให้สหกรณ์เข้มแข็ง อย่างนั้นข้อ ๒ ผมผ่าน -----

ข้อ ๓ ตรงนี้รัฐต้องคุ้มครองระบบสหกรณ์ ซึ่งตรงนี้อาจให้มีตลอดไปและแบบเดิม

ข้อ ๔ วาระแห่งชาติที่อยู่ในหน้า ๙ หน้า ๑๐ ของสภาที่เอามานั้นชัดเจนครอบคลุมทั้งระบบหมดแล้ว เพียงแต่ว่าวันนี้ไม่เต็มเงิน เป็นนิ่งอยู่เฉย ๆ เราต้องการให้เงินทั้ง ๕ เรื่องเลยในวาระแห่งชาติ ประกาศแล้วสหกรณ์เป็นวาระแห่งชาติเงินก็ไม่มีเต็ม ระบบต่าง ๆ อยากให้เดินให้ได้

ข้อ ๕ นี้แหละครับมีกองทุนปัจจุบันในกฎหมายอยู่ ๕,๐๐๐ ล้านบาท อยู่โดยคณะกรรมการที่กรมส่งเสริมที่กองนั้นกลับเกิดปัญหาขึ้น คลองจั่นเซ ที่นั่นที่นี้เซ ด้วยความที่เราไม่มีเงินที่จะเข้าไป Support ตรงนี้ด้วยเงินของพวกเราเอง ทำนองนี้ถึง ๒.๒ ล้านล้านบาท เงินก้อนนี้มหาศาลมาก แต่อยู่อย่างกระจุกกระจาย แล้วมีเงินสำรองอีก ๖๐,๐๐๐ กว่าล้านบาท มีกำไรปีละ ๕๐,๐๐๐-๖๐,๐๐๐ ล้านบาท เงินเหล่านี้นำมาแค่ปีเดียว ๕ เปอร์เซ็นต์ ๑๐,๐๐๐ บาทกองกลาง เพราะฉะนั้นมันต้องมีระบบกองทุน อาจจะต้องใช้กฎหมายหรือกฎกระทรวงบังคับ แต่เอาเงินเข้ามาแล้ว เอามา ๑๐ ล้านบาท ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท มันต้องมีหน่วยหนึ่งเป็นนิติบุคคลรองรับ แล้วตรงนี้ต้องคืนทุนเขา กำไรเขา เช่นเขาฝากอัตราดอกเบี้ยทั้งปี ๕ บริษัท ๕ ธนาคาร ก็ประมาณ ๔ บาท ก็คืนเขาในส่วนนั้น ไม่หาย เพราะกำไรได้จัดสรรเป็น ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ได้เงินสำรอง เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้คือสิ่งที่อ่อนแอด้วยการกระจายเม็ดเงินที่ไม่รวมทุน เราต้องการให้เกิดกองทุนเพื่อพัฒนาระบบสหกรณ์ขึ้นโดยเงินของพวกเราเอง แก้กฏกระทรวงนิดเดียวบอกได้เลย ใครก็ได้ที่มากับคุณดูแล ๑๐ เปอร์เซ็นต์ของเงินกำไรก็ไปเข้าไป ๕,๐๐๐ กว่าล้านบาท เงินกองทุนเหล่านี้ไม่เกิน ๑๐ ปีโตพอที่จะทำให้กระบวนการสหกรณ์เข้มแข็งได้ทันที

ข้อ ๖ โครงสร้าง จริง ๆ แล้วท่านอาจารย์จุฑาทิพย์ตะปะไปนิดหนึ่ง พวกเราถ้ายืนยันว่าเกษตรและสหกรณ์มันห้อยอยู่ด้านหลังขอเป็นกระทรวงก็ได้ ถ้าไม่เป็นก็ไม่ต้องตะปะก็ถือว่าไปตะกรรม ตะอะไร เพราะเราต้องการให้สหกรณ์เดิน แต่ถ้าไม่ตะปะก็ยิ่งดีเพราะไม่เกิดความเสียหาย เรามีวิธีการอื่น แก้กฏกระทรวงหรือกฏนิดเดียวก็ได้

ข้อ ๗ ตรงนี้ละครับมีอยู่หลายเรื่องที่ควรแก้ ถ้าไม่แก้ทั้งฉบับให้ครบ ๑๐๐ ปี เช่นกรณีอายุให้เป็นอำนาจของที่ประชุมใหญ่ หรือเห็นว่ากลัวจะผูกขาด ท่านก็เขียนไว้อะไรก็ได้ เช่นบางภาค อย่างภาคเกษตรนี่อ่อนแอ เขาไม่สามารถที่จะสร้างคนมาเป็นกรรมการได้ทันหรือครับแต่ต่อมทรัพย์นี้หยุดอยู่ได้ ๒ ปี ๔ ปีออกไป ภาคประมง นิคมก็เหมือนกัน ร้านค้า เครดิตเหล่านี้

ออมทรัพย์นี้เขายอม เพราะฉะนั้นข้อกำหนดเหล่านี้ น่าจะแก้ สมาชิกสมทบที่ผมนำเสนอแล้ว ก็เหมือนกันหรือสมาชิกสหกรณ์ เด็กอายุ ป. ๑ ถึง ป. ๖ เด็กอายุมหาวิทยาลัยควรเป็นสมาชิกได้ ควรแก้ทั้งกฎกระทรวงได้ หลายเรื่องที่ต้องแก้ตรงนี้นะครับ ไม่ว่าจะเป็นกองทุน เงินฝากที่อยู่ในระบบ ๖๐๐,๐๐๐ ไม่มีระบบประกัน เกิดปัญหาขึ้นเหมือนคลองจั่น ถามว่าระบบประกันเงินฝากไม่มีในระบบสหกรณ์ ฝากแล้วก็กลัว เพราะฉะนั้นตรงนี้ต้องเคลียร์ให้ได้ครับ

ข้อ ๘ ก็อยากให้เป็นการเงิน มีระบบเหมือน Core Bank ของพวกเรา เป็นเฉพาะกิจ เงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ ล้านบาทเป็นเงินที่มีระบบ สามารถที่จะเทียบเท่าระบบธนาคาร เหมือน Non-bank ที่เทียบเท่าแบงก์ และ Program ที่ทุกคนสามารถเห็นประโยชน์ตรงนี้ได้แล้วเดินได้ ทุกคนก็มั่นใจ ผมเชื่อมั่นว่าธนาคารไม่มีทุกตำบล ทุกหมู่บ้านหรอกครับ แต่วันนี้ระบบสหกรณ์เดินไปฝากเข้าเย็น ฝาก ๑๐๐-๒๐๐ บาท เครดิตหมู่บ้าน มันเป็นระบบที่ดีที่สุด ธนาคารเขาตั้งอำเภอหนึ่งก็ยังไม่ยอม เพราะฉะนั้นระบบสหกรณ์ถ้าตรวจพบความเชื่อมั่น ระบบลงทุน การเข้าถึง วินัยการออม แหล่งเงินทุน มันอยู่ที่นี้หมด ไม่ว่าจะเป็นกองทุนหมู่บ้าน ตรงนี้คือหลักที่ควรคิด เขาก็เดินหนึ่งเครดิตยูเนียนทุกหมู่บ้าน ๑๐๐ บาทก็เดินไปฝาก วินัย ๒๐๐ บาทฝากได้ กลางคืนไม่มีวันเสาร์ อาทิตย์ ไม่มีอะไร นั่นคือจุดเด่นที่เกิดขึ้น เราอยากให้เกิด แล้วเป็นสถาบันที่ยอมรับ เป็น Non-bank ที่เทียบเท่าแบงก์ แต่ไม่ยอมให้มองว่าเป็นธุรกิจที่ค้ากำไร แต่กรณีที่ค้ากำไร ต้องยอมให้เขาเดินออกไปเพื่อแข่งกับธุรกิจนอกได้ เปิดตรงนี้โดยกฎกระทรวงชนิดเดียวก็เปิดได้ แต่ว่าต้องยืนยันว่าอย่าหนีอุดมการณ์และหลักการของสหกรณ์

ข้อ ๙ ก็เหมือนกัน ที่ผมว่า Non-bank เพราะวันนี้เทคโนโลยีในส่วนของพวกเรานิติบุคคลมันหลากหลายเลยอ่อนแอทั้งระบบ กรมก็เท่าที่มีอยู่เห็นทั้งระบบไม่ได้ การเคลื่อนเงิน การถอนเงิน การฝากระบบตรงนี้น่าจะมีหน้าจอดีเห็นได้หมดเลย อยู่ที่สันนิบาตก็ได้ อยู่ที่ใดที่หนึ่งก็ได้ ภาพรวมของกระบวนการก็จะเห็น ไม่ว่าจะเป็นระบบสินค้า ไม่ว่าจะเป็นระบบซื้อขาย ระบบออนไลน์อะไร มันก็จะเกิดขึ้น รัฐลงทุนให้เถอะครับเรื่องนี้จะได้เป็นวาระแห่งชาติ แล้วเดินตรงนี้ได้ทันที

อันที่ ๑ เรื่องกระจายสินค้าและปรับโครงสร้าง เราเสนอว่าสันนิบาตมีจาก ๗ องค์กร เกษตรนิคม ๗ ประเภท แล้วมาอย่างละ ๒ คน เป็น ๑๔ คน เรามั่นมั่นน้อย ภาคอื่นที่มาควรเป็นสภาดูแลเรื่องนี้เพื่อการขับเคลื่อน ผู้ทรงคุณวุฒิที่เรามีแค่ ๑๔ คน ตรงนี้คือกฎหมายที่อ่อนด้อย ทำให้พวกเรามีเงินแค่นี้เดียว มีเงิน ๓๐ กว่าล้านบาทแล้วมันโตไม่เต็มที ทั้ง ๆ ที่เงินขบวนการมี ผู้ทรงคุณวุฒิในราชการ อะไรเยอะแยะที่เกี่ยวข้อง เพราะฉะนั้นอยากให้

สหกรณ์ จาก ๑๔ คนเป็นเท่าไรก็ได้ เป็นองค์กรที่มาจากจังหวัด มาจากแต่ละธุรกิจ แต่ละภาค ก็ได้ที่เกี่ยวข้อง เหมือน คพช. ซึ่งระบบ คพช. เหมือนระบบราชการ แต่วันนี้ระบบเหมือนเอกชน อยู่ภายใต้กรอบ น่าจะออกแบบเพื่อการดูแลเขาด้วย

อันที่ ๒ เรื่องแก้ไขกฎกระทรวง อันนี้ในส่วนสันนิบาต ก็แปลว่ากฎกระทรวงวันนี้ มันแค่ ๑๐,๐๐๐ เราต้องการให้มีระบบหรือกระจายอำนาจไปอยู่ที่จังหวัดเพื่อควบคุมดูแลสหกรณ์ บางแห่งมีสหกรณ์ ๓๐๐ สหกรณ์ในจังหวัดนั้น การเชื่อมโยงเครือข่ายสินค้า การดูแล การเชื่อมโยง เงินที่หมุนเวียนเขายืมภายในจังหวัด แต่ไม่มีคนเป็นหัว มีสหกรณ์จังหวัดหนึ่งเป็นหัวก็ไม่ได้ เขาก็ต้องคิด วันนี้คือต้องมีระดับจังหวัดให้เขาดูแล เหมือนสภาเกษตร สภาอุตสาหกรรม สภาหอการค้าออกแบบตรงนี้ จริง ๆ แล้วสันนิบาตเปิดให้มีสาขาได้ แต่เงินแค่นี้ไปทำอะไรไม่ได้ เบี้ยประชุมก็ไม่มีจะอบรม เพราะฉะนั้นก็เลยอยากจะแก้ไขกฎกระทรวงโดยใช้เหตุที่จำเป็นก็คือ เงิน ๕๐,๐๐๐-๖๐,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี กำไรแบ่งคืนสังคมบ้าง แบ่งคืนโดยระบบแบบไหน ตรงนี้ได้ข้อยุติเบื้องต้นแล้ว

อันที่ ๓ เรื่องสารสนเทศ เราอยากให้ขบวนการสหกรณ์ที่มีอยู่ตรงนี้เป็นสันนิบาต เป็นตัวแทนเหมือนมี Data Center อยู่ที่กรมก็ได้ อยู่ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ก็ได้ แต่ว่าเรามองเห็น Link กันทั้งระบบ วันนี้เราขอได้บางตัว เหมือนเอกชนไปขอราชการบางตัว เพราะฉะนั้นเรามีเงินถ้าจำเป็นก็ลงทุนตรงนี้ เพื่อให้เห็นภาพ สันนิบาตเป็นเอกชน แต่เอกชน อยู่ภายใต้ขบวนการสหกรณ์ ๘,๐๐๐ คน ทุกคนเปิดได้ เพราะฉะนั้นจะเห็นอะไรทั้งหมดตรงนี้

ส่วนสุดท้าย ใน ๑๐๐ ปีเราไม่เคยได้เงิน ได้เงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาทก็คือเงินสมัยที่บรรจุเจ้าหน้าที่ฝึกอบรม เหมือนวิทยาลัยการสหกรณ์ เป็นโรงเรียนสหกรณ์ แล้วก็มาอยู่ที่เราก็ให้เงินเดือนตอนนั้น อย่างอื่นก็ไม่มี ค่าบำรุงจัดงาน วันสหกรณ์แห่งชาติ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แจกไปจังหวัดละ ๑๐,๐๐๐ บาทก็จบแล้วหมด เพราะฉะนั้นวันนี้ดูแลด้วยตรงนี้ เพราะฉะนั้นอยากให้เติมเงินตรงนี้ไม่เกินสัก ๒-๓ ปีแล้วแก้ระบบ ตรงนี้ เราก็จะเดินด้วยตัวของเราเอง ๑๐๐ ปีแล้วอยากจะให้ขับเคลื่อนตรงนี้

ข้อเสนอ ๙ ข้อเมื่อครุ่นนี้เบื้องต้นก็จะสรุปรวมข้อยุติและเป็น Paper ส่งให้ท่าน ให้เป็นขบวนการสหกรณ์ที่มีภาพรวมทั้งระบบหมดแล้ว วันนี้ก็คือในส่วนที่เป็นข้อยุติเบื้องต้น ที่เสนอ แล้วก็ในหลักของพวกเราก็คงคิดกันว่าอะไรที่แก้กฎกระทรวงได้ก็น่าจะแก้ไปก่อน เพื่อที่จะให้ขบวนการสหกรณ์เดิน แต่สิ่งที่เราทำ ณ วันนี้ก็คือระวางเรื่องอุดมการณ์ หลักการ

สหกรณ์ เพราะกลัวพลาด เพราะทุกอย่างที่เกิดขึ้นมันเป็นเรื่องโตดเข้าไปแสวงหากำไรกับบริษัทการค้าไปหมด แต่ว่าเราก็ต้องการให้สหกรณ์เข้มแข็งขึ้นตรงนี้ครับ ขอขอบคุณท่านมากครับ

ประธาน : ต้องขอบคุณมากครับ วันนี้มีแต่คนเก่ง ๆ ทั้งนั้นเลย ผมว่าตรงนี้ประสบความสำเร็จถ้าเราเอาคนอย่างนี้มารวมสมองกัน มาแชร์ความคิดกันนะครับ ผมอยากจะกราบเรียนอย่างนี้ครับว่าท่านอยากได้อะไรท่านเอามาเลย เขียนมาเลยครับ เพราะผมฟังท่านแล้ว ดอกเตอร์ธนิศท่านจดไว้แล้ว แต่คุณณกรณ์กับคุณก๊กถ้าต้องการมากกว่านี้หรือต้องการอะไร เขียนมาให้เลย เขียนมาเลย เพราะเราอยากได้ต้องทำเอาเอง ทุกคนอยากได้ก็ทำเอาเองก็แล้วกัน แล้วเราก็จะไปเสนอให้ ฉลอง ๑๐๐ ปีหน่อยได้ไหมครับ ๑๐๐ ปีของสหกรณ์ แล้วเราเอาอันนี้เข้าสภาปฏิรูปแห่งชาติ ผมคิดว่าในหลวงคงจะดีใจมากนะครับ เพราะว่าท่านอยากจะได้เห็นสหกรณ์เดินไปถูกทิศทาง ที่แล้วมาสะเปะสะปะ ขาวมันไม่ค่อยดีเท่าไรนะครับที่ออกมาเนี่ย เอาเงินไปให้ที่โน่นที่นี้บ้าง ถวายวัดบ้างอะไรนี้ มันไม่ใช่วิธีการ แต่อย่าว่าอย่างนั้นนะครับ คนระยองก็คลังเยอะหมดเนื้อหมดตัว เดี่ยวนี้ไม่มีจะกินเยอะ ดอกเตอร์วณิกก็คงจะฟังแล้ว วันนี้เราภูมิใจมาก เพราะฉะนั้นผมอยากจะกราบเรียนอย่างนี้ครับ ให้คำปรึกษาเนะครับ ผมเคยไปประเทศเนเธอร์แลนด์มา ผมเห็นระบบสหกรณ์ของประเทศเนเธอร์แลนด์เขาดีมาก ดีมากเลย ผมไปอยู่ ๔๕ วันผมได้ความรู้มามากพอสมควร เงินถั่วลันเตาตั้งสหกรณ์ Rabobank แล้วเป็นอันดับ ๑ ของประเทศเนเธอร์แลนด์เลยนะ Rabobank รัฐบาลต้องมาคู่สหกรณ์นะ เขามีความภูมิใจมาก ผมไปดูหลาย ๆ Rabobank นี้เขาทำงานได้ผลมาก ผมอยากจะเรียนว่าระบบสหกรณ์ของเขา สมมุติว่าผม ๒ คนตายายจะไปเที่ยว สิ้นปีนี้จะไปตรุษจีนที่ประเทศญี่ปุ่นสักนิดหนึ่งหรือที่ไหนสักหน่อย ผมไปบอกสหกรณ์สวัสดิการเลย คุณมาดูแลบ้านผมหน่อย มาจัดการหน่อย เขามาทันที แล้วก็ดูแลให้ แล้วเราก็ไปหลาย ๆ วันได้อย่างนี้ นี่ยกตัวอย่าง อีกอย่างหนึ่ง โทรศัพท์ไปบอกว่า จะเก็บเกี่ยวข้าวโพดหน่อย รถมาเลยมาเก็บเกี่ยว ของเรานี้เก่งมากเลยทุกคนมีรถไถนากันไว้ ใต้ถุนบ้านคนละคันเลย แข่งกันซื้อ เมื่อตอนยาง ๑๐๐ กว่าบาทผมไปที่จังหวัดเลยทุกคนซื้อรถไถโยต้าแล้วเอาหญ้าคามาคลุมไว้นิดเดียว แล้วถามว่าทำไมไม่วิ่ง น้ำมันมันแพง นี้ดูสิซื้อมาประดับบารมีกันทุกคนเลย คนนั้นก็ซื้อ คนนี้ก็ซื้อ ตอนนั้นก็ผ่อนส่ง ถูกยึดหมดแล้วกระมัง เพราะฉะนั้นผมว่าสิ่งเหล่านี้มันทำได้ แต่เราไม่ทำ เราก็อปล่อยให้เงินล้นตลาดบ้าง อะไรต่าง ๆ

สิ่งที่ผมภูมิใจคุณก๊กก็คือว่ามหาวิทยาลัยสหกรณ์ เราคุยกันนักหนาแต่ไม่มีมหาวิทยาลัยเลย ทำไมไม่ตั้งล่ะ เริ่มสอนตั้งแต่เด็ก ๆ นี้ สหกรณ์โรงเรียนเราไปจำกัดอายุเขา แล้วก็

ไม่ฝึกเขา เราควรจะฝึกเขาตั้งแต่เด็ก ๆ เลย แล้วออกไปนี่เขาเข้าใจเลย โรงเรียนทุกโรงเรียนให้มีสหกรณ์แข่งขันกัน อย่างนี้ถ้าทำได้นะครับ ผมฝากอาจารย์จุฑาทิพย์ด้วย ถ้าอย่างนี้ฝึกตั้งแต่เด็กจะใส่สมองไปเลยจนกระทั่งจบมหาวิทยาลัยออกไป ดังนั้นผมอยากจะกราบเรียนว่าผมถูกใจมากนะครับ เดี่ยวต้องเชิญมาอีกสักครั้งคือวันสรุป แล้วก็ดอกเตอร์วณิกก็คงอยากจะฟังให้มันลึกลงไป มีอะไรครับ เชิญครับ

ดอกเตอร์วณิ ปิ่นประทีป : ดิฉัน วณิ ปิ่นประทีป เป็นอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ในหมวดปฏิรูป ซึ่งเป็นหมวดที่เขียนยากที่สุดนะคะ แล้วก็ล่าสุดที่ทางประธานคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ท่านอาจารย์บรรศักดิ์ส่งเอกสารกลับมาที่คณะกรรมการชุดต่าง ๆ แล้วก็บอกว่าคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ส่งประเด็นไปคณะหนึ่งประมาณเกือบ ๒๐ ประเด็น ถ้าเอา ๒๐ คูณ ๑๘ ก็ประมาณ ๓๖๐ เพราะฉะนั้นรัฐธรรมนูญนี้มันจะหนามาก แล้วก็เห็นว่าให้ส่งกลับมาให้คณะกรรมการชุดต่าง ๆ ดูใหม่ และให้เหลือแค่คณะละ ๒-๓ ประเด็น มานึกถึงคณะเราเนี่ย เราบอกเกษตรจะไปเหลือ ๒-๓ ประเด็นได้อย่างไร แต่ว่าก็อยากจะให้ข้อสังเกตนะคะว่าเรื่องของปฏิรูปด้านการเกษตรมันมีหลายเรื่อง เนื้อหาที่จะบรรจุไว้ในรัฐธรรมนูญคงเป็นเนื้อหาส่วนหนึ่ง แต่ว่าเนื้อหาที่จะมาบรรจุในหมวดปฏิรูปจะต้องเป็นอีกส่วนหนึ่งซึ่งจะมีรายละเอียด ทีนี้วันนี้ฟังที่อาจารย์จุฑาทิพย์นำเสนอ แล้วก็ทางเรื่องของสหกรณ์ก็เห็นถึงกลไกอันหนึ่งที่คิดว่าน่าจะช่วยเรื่องของปฏิรูปด้านการเกษตรได้ เรื่องสหกรณ์เป็นเรื่องที่เป็นรูปธรรมที่สุดในการที่มีพื้นฐานของการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือกันเอง ๒ คำนี้แหละที่มันช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือกันเอง คือเรื่องสหกรณ์เองก็เหมือนอย่างที่ท่านประธานว่าวาระยะหลังมานี้สหกรณ์ออมทรัพย์บางแห่งก็อาจจะทำให้ระบบสหกรณ์หวั่นไหว แต่เราคิดว่ากลไกเรื่องสหกรณ์น่าจะเป็นกลไกอันหนึ่งที่จะช่วยเรื่องของปฏิรูปด้านเกษตร เพราะพี่น้องเกษตรกรกรถ้ารวมตัวกันและทำเรื่องนี้ได้ แล้วก็ยังคงคิดอยู่เลยว่าคำนี้น่าจะต้องถูกบรรจุไว้ในรัฐธรรมนูญในวรรคใดวรรคหนึ่งหรือเปล่า อันนี้ขึ้นอยู่กับคณะเราที่เสนอนะคะ

ประธาน : คืออย่างนี้ครับ ผมเรียนว่าสหกรณ์นี้ประธานเทียนฉายย้ำมากเลย ตอนต้นผมไม่ทำแล้ว ผมกลัว เพราะเคยทำกับอาจารย์จุฑาทิพย์มาไม่เห็นได้ผลอะไร ผมหนีเลยปรากฏว่าเขาเรียกผมไปพบว่าขอให้ทำให้ได้ ผมบอกผมไม่ทำ บอกเอาเฉพาะเกษตรไป ออมทรัพย์จะให้เศรษฐกิจ ๑ ผมเศรษฐกิจ ๒ เพราะฉะนั้นผมก็ต้องอาศัยพวกท่าน โดยเฉพาะอาจารย์จุฑาทิพย์และคุณก๊ก คุณณกรณ์ โดยเฉพาะสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ที่ผมใช้มานานแล้วก็ต้องมาช่วยกันอีกสักครั้งหนึ่ง ผมจะเชิญไป เพราะว่าอีกครั้งหนึ่งคือสรุปกันเลย ดอกเตอร์วณิจจะได้สบายใจ ไปใส่ตรงนี้ได้ แล้วก็เขียนมาอยากได้อะไร ใส่มาให้หมด เพราะว่า มันไม่ใช่มีเฉพาะรัฐธรรมนูญเท่านั้น มันยังมีข้างนอกที่เราจะต้องส่งไปเป็นรายละเอียด เพราะรายละเอียดทุกพีช ทุกอะไรที่เราต้องการ สหกรณ์นี้เราก็ส่งแนบเข้าไปด้วย แม้แต่พระราชบัญญัติสหกรณ์ถ้าเราจะแก้ไขเราแก้ไขเสียตอนนี้ โอกาสเป็นของท่านนะครับ อยากได้อะไร ทำเอาเอง เชิญครับคุณพรศิลป์

นายพรศิลป์ พชรินทร์ตะนกุล : ขอบคุณท่านประธานครับ เราคุยไปนี้ด้วยนะครับ ใบที่แจกนี้ใช้ไหมครับ ปฏิรูป ที่นี้เรื่องสหกรณ์ผมก็เห็นว่าควรอยู่ในรัฐธรรมนูญ แต่ว่าคงจะแค่ เหมือนคราวที่ผ่านมา มาตรา ๘๔ ของรัฐธรรมนูญคราวที่แล้ว ก็จะเขียนอยู่ในวงเล็บที่เท่าไร ก็บอกว่าให้รัฐส่งเสริมระบบสหกรณ์อะไรสั้น ๆ แบบนี้ ก็คงจะมีตรงนั้นได้ครับ

แต่ความเห็นของผมอย่างนี้ครับ ก็คือคราวที่แล้วรัฐธรรมนูญฉบับนั้นเขาเขียนมากกว่านั้นนะครับ สหกรณ์น่าจะมี แล้วก็องค์กรเอกชน อะไรเขียนไปหมดเลย ซึ่งรวมทั้ง ภาคหอการค้า พูด่าง ๆ ก็อยู่ในนั้น แต่ไม่มี Action นะครับ รัฐบาลที่ผ่านมาก็เขียนไว้อย่างนั้นเอง ผมถึงบอกว่าคราวนี้ขอคิดหนึ่งได้ไหม ฝากท่านนะครับ เขียนรัฐธรรมนูญแล้วอะไรที่รัฐบาล ถูกกำหนดให้ทำในรัฐธรรมนูญถ้าไม่ทำนี้ให้ยุบรัฐบาลนั้นไปเลย เพราะว่ามันไม่มีประโยชน์ ถ้าท่านเขียนแล้วไม่ทำก็เขียนเปล่าๆ นะครับ อันนี้ก็ต้องเขียนให้เข้มข้นหน่อย แล้วก็ร้อยมาตรา อาจารย์อย่าห่วงนะครับ ใส่ไปให้เยอะ ๆ ไม่เป็นไรหรอกครับ

อันนี้ก็เลยมาถึงตรงกระดาษแผ่นนี้ครับ เรื่องสหกรณ์เดี่ยวชนิดหนึ่ง ผมเพียงแต่ มีความเห็นอย่างนี้นะครับ มันเป็นเรื่องของการรวมตัวที่มี ๒ แนวทาง ขณะนี้ผมฟังดูแล้วเราเข้าไป Involve กับรัฐมากเกินไป มันเป็นกลุ่มผลประโยชน์ เราดูให้ดี ๆ แต่ว่าระดับเกษตรกรรม ผมเปรียบเทียบหอการค้าพวกนี้ก็เป็นเอกชน ถ้าเรามีกฎหมายไปยุ่งกับรัฐบาลเยอะ ๆ ความอิสระ มันจะหายไป เป็นการฝากความคิดนะครับ แต่ถ้าท่านจะติดอยู่ ๒ อย่าง ซึ่งประสบการณ์ ในการจัดตั้งสมาคมการค้าก็เหมือนกันก็คือคนกับเงิน ที่นี้ท่านอาจจะบอกว่าเวลานี้รากหญ้า เงินก็เรียกยากใช้ไหมครับ ก็เหมือนสมาคมการค้าสมาชิกไม่ค่อยยอมจ่ายกัน ทั้ง ๆ ที่รวยกัน มากมายกายกอง ก็อาจจะไปบอกรัฐบาลว่าให้ช่วย ๕ ปีจัดตั้ง ๖ ปีจัดตั้ง ให้ตั้งขึ้นมาก่อน เป็น Seed money และหลังจากนั้นต้อง Independent ให้ได้ ถ้า Independent ได้ก็อยู่ ช่วง ๕ ปี ๖ ปี คณะกรรมการชุดนี้ต้องพิสูจน์ตัวเองให้ได้ แล้วอันนี้มันจะสมบูรณ์และแข็งแรงมาก

และต่อไปข้างหน้าผมว่าท่านก็ไม่ต้องพึ่งรัฐ แต่เวลานี้เหมือนกับว่าเราพึ่งรัฐเยอะ เราก็ต้องพยายาม
แก้ปัญหา แก้โน่น แก้นี้ แก้นั้น แต่ผมมีความเชื่อนะครับรัฐอย่างไรก็ไม่ปล่อยคุณ ถ้าคุณไปพึ่งเขา
ยิ่งเยอะเขายิ่งปีบคุณมาก แล้วยิ่งไปเอาเงินเขาเยอะ ๆ เขายิ่งไม่ยอมถอย เพราะฉะนั้นอันนี้
เป็นโลกแตกครับ ก็ต้องไปคิดใหม่หนอยดีใหม่ ไม่อย่างนั้นคุณก็จะปวดหัวตลอดผมยืนยัน อันนี้
ก็เป็นเรื่องปกติครับ อันนี้ก็เป็นเรื่องที่ ๑ หอการค้าเวลานี้ก็ไปเอาเงินรัฐนะครับ แต่เป็นโครงการ
เป็น Project แล้วก็ไปบอกเลยว่ารัฐต้องสนับสนุนอย่างนี้ ก็ใช้เงินรัฐเยอะเหมือนกัน แต่ว่าเป็นการ
ไป Work กับรัฐในลักษณะเป็นเรื่อง ๆ แต่ว่าบริหารท่านอาจจะเดือนละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท สมมุติ
อย่างนั้นนะครับ จ้างพนักงาน จ้างอะไร อาจจะเงินครั้งแรกน้อย เก็บสมาชิกได้ไม่มากเพราะว่าเขา
ไม่อยากจะจ่ายตอนแรก เขายังไม่เห็นประโยชน์ เพราะฉะนั้นคุณก็อาจจะขอให้รัฐ Subsidize
สัก ๕ ปี ๖ ปี เพื่อให้ตั้งไข่ขึ้นมาให้ได้ และหลังจากนั้นก็ลองมาดูนะครับว่าทำอย่างไร
คนไหนบริหารไม่เป็น ทำไม่ได้ก็ให้ยุบไปเลย อย่าไปถือ เพราะฉะนั้นอันที่ล้มเหลวก็มีอยู่นะครับ
เอกชนที่สภาเรื่อนี้ออกกฎหมายบังคับสมาชิก ยังไม่แก่นะครับ มันล้มเหลวครับ บังคับไม่ได้
และถ้ายิ่งไปบังคับเขาอย่างนี้สมาชิกเขาจะเรียกร้องผลงานคุณใช่ไหม เพราะคุณไปเก็บตังค์
เขาแบบบังคับ เขาก็จะเรียกร้องสิ้นปีผลงานคืออะไร เห็นไหม มันต้องแลกเปลี่ยนกันอย่างนั้น
มันวุ่นวายไปหมด แต่ถ้าสมัครใจเขาไม่พอใจเขาลาออก นี่คือระบบประชาธิปไตยที่แท้จริงนะครับ
เพราะฉะนั้นผมว่าเป็นข้อมูลให้ท่านไปคิดดู แต่ผมชอบอิสระมากกว่า ถ้าเห็นประโยชน์ก็มา
ไม่เห็นประโยชน์ก็ไม่ต้องมานะครับ

ประเด็นที่ ๒ กระดาษแผ่นนี้พูดได้จบเลยนะครับ บรรทัดที่ ๓ ครับอาจารย์
นิดเดียวครับ อันนี้เขียนครบดี ผมอ่านแล้วก็ครบถ้วนดี รัฐบาลต้องมีแผนยุทธศาสตร์ระยะยาว
ผมว่าอย่ายาวเลยครับ เอาออกไปเลย ยาวนี้มันไม่มีเวลา ไม่เอาครับ ยุทธศาสตร์ในการปฏิรูปเลย
อุตสาหกรรมตลอดห่วงโซ่อะไรนี้ ผมว่าขออนุญาตตัดตัวนี้ออกไปก่อน แล้วก็ที่เขาเขียนมานี้ ข้าว
ยางพารา มันสำปะหลัง ข้าวโพด ผัก ผลไม้ ดอกไม้ อันนี้มันจำกัดมากไปหรือเปล่า ผมคิดว่าอย่างนี้
ไหมครับ ถ้าไปยกตัวอย่างสินค้านี้ผมอยากแยก ๒ กลุ่มนะครับ กลุ่มแรกก็คือกลุ่มที่สำคัญ
เป็นพื้นฐาน แล้วก็กลุ่มที่เป็นพลังงานทดแทนได้ด้วย เพราะอาจารย์ลงไปข้างล่างก็จะมีพลังงาน
ทางเลือกใช่ไหม เพราะฉะนั้นที่ท่านเขียนอยู่มันขาดอ้อยกับน้ำมันปาล์มไป ก็จะมีข้าว
มันสำปะหลัง มันสำปะหลังนี้เป็นตัวทดแทนทางเลือก ปาล์มกับอ้อยหายไป เพราะว่าข้างล่างท่าน

เขียนนโยบายพลังงานทางเลือกอยู่ ก็อาจจะขอเติมธุรกิจตัวนั้นเข้าไป ถ้าท่านอยากจะเขียน ก็เขียนได้ดีกว่าให้มันครบ

อีกนิดหนึ่งครับอาจารย์ ในหน้าหลังบรรทัดที่ ๒ อาจารย์เขียนว่าคุณภาพปลอดภัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ผมว่าต้องมีอีกคำหนึ่งครับ เป็นมิตรกับสังคมและสิ่งแวดล้อม คือเวลานี้คำว่ายั่งยืนเราเขียนจริง ๆ ก็คือคำว่ายั่งยืนนั่นแหละ มันก็จะมีสังคมด้วย เพราะว่ามีการพูดถึงคน แรงงานคน อะไรพวกนี้ การใช้คน กำลังคน มันจะเกี่ยวข้องอยู่ ข้อเสนอแนะนี้เอง เพราะว่ามันครอบคลุมดีครับ มันมีทั้งปลอดภัย

ประธาน : เดี่ยวอยากได้อะไรเขียนมาเลยครับ แล้วก็เดี๋ยวผมมานั่งประชุมกัน ทุกคนด้วยกันนี้แหละ ที่ปรึกษากับอนุกรรมการมานั่งประชุมกันอีกครั้งหนึ่ง เพราะว่า ดอกเตอร์วณิมารับฟังเหมือนกัน มาออก Idea หน่อย ไม่ได้เป็นคนเขียน คนเขียนคือ ดอกเตอร์สุทัศน์ ดอกเตอร์สุทัศน์ไม่ได้มาวันนี้เพราะว่าอยู่คณะอื่น คือเขียนเป็นแนวแล้วเราจะมา แก้อะไรอย่างไร เดี่ยวดอกเตอร์วณิเขาจะนำเข้าไปสู่อุณหภูมิการนะครับ เชิญครับดอกเตอร์ธนิศ

เลขานุการ : ขอถามสั้น ๆ นะครับ ถามท่านก็ว่าสมาชิกของสหกรณ์ทั่วประเทศ ตอนนี้มีทั้งหมดกี่คน ๒. อยากทราบว่าสภาพคล่องของสหกรณ์ออมทรัพย์ตอนนี้มีเท่าไร ๓. เมื่อกี้ ท่านพูดถึงเรื่องออกจาก Non-bank ไป ทีนี้พอออกจาก Non-bank ท่านต้องการไปเป็นสถาบันการเงินใหม่ ถ้าเป็นสถาบันการเงินก็จะถูกกำกับโดยกระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย แล้วก็มีความเข้มแข็งของการปล่อยสินเชื่อ สินทรัพย์ต่อหนี้สิน ต่ออะไรพวกนี้มากมาย ทีนี้ผมไม่ทราบว่า ท่านยังยืนยันอยากจะไป Non-bank หรือเปล่า เพราะที่ผมเคยเป็นบอร์ดแล้วก็ไปประธาน ตรวจสอบของ SME Bank ก็บอกได้เลยว่าแบงก์ของรัฐหรือสถาบันการเงินของรัฐถูกกำกับโดยทุกหน่วยงานของรัฐ สนน. ป.ป.ช. ธปท. ด้วย เพราะฉะนั้นก็ต้องถามท่านว่าท่านจะออกไปในรูปแบบไหน ถ้าเป็นสถาบันการเงินก็มีแบบเดียวคือต้องเป็นแบงก์ เชิญเลยครับ

นายกิก ดอนสำราญ : เรื่องแรก สมาชิกสหกรณ์ จำนวน ๘,๑๐๐ กว่าสหกรณ์ แต่ว่าที่ดำเนินการอยู่ประมาณ ๗,๐๐๐ สหกรณ์ ก็แปลว่าที่ปิดงบไม่ได้หรือขาดทุน หรืออยู่ในระหว่างตรงนั้นประมาณ ๗,๐๐๐ กว่าสหกรณ์ สมาชิกก็ประมาณ ๑๑ ล้านคน ก็ ๑ ใน ๖ ของคนทั้งประเทศที่เราคำนวณดูตัวเลขตรงนี้ ถ้ามองเรื่องเด็กอีกกลุ่มหนึ่งก็จะมาอีก ๖,๐๐๐,๐๐๐ คน ซึ่งเรามองว่านี่คือสิ่งที่เราขับเคลื่อนอุตสาหกรรมและหลักการไปด้วยกันได้

ที่นี้ในส่วนของ Non-bank ที่เทียบเท่าแบงก์ ทางธนาคารแห่งประเทศไทย ประกาศเราเป็น Non-bank อยู่แล้ว เหมือนเป็นกฎหมายเฉพาะ แล้วก็ประกาศเป็นคราว ๆ ไป เช่นเรื่องกฎหมาย เรื่องการกู้ยืมเงิน เรื่องอัตราดอกเบี้ยประกาศเป็นคราว ๆ ไป แต่สิ่งที่เราอยากได้ Non-bank แปลว่าเราต้องการรวมเป็นศูนย์กลาง เหมือนวันนี้เราก็เหมือนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรตรงนั้น แต่ภาพรวมออมทรัพย์ที่มี ๑.๖ ล้านล้านบาท เราก็ฟังธนาคารทั่วไป เราอยากมีศูนย์กลางทางการเงินของพวกเขา มี Program ที่เทียบเท่าธนาคารตรงนี้เพื่อฝากแล้วก็จะเห็นก่อนนี้ เพราะฉะนั้นต่างคนต่างฝากธนาคาร เหมือนเรากำลังจะหาศูนย์กลางทางการเงินในขบวนการสหกรณ์ เหมือน Rabobank ที่เกิดขึ้น แล้วก็ Support ในส่วนตรงนี้ในอัตราที่เราได้ อย่างเช่นเรามองเห็นมนุษย์เงินเดือนอย่างพวกเราที่อยู่ ๒.๘ ล้านคน เงินทุกเดือนที่ไม่ใส่ใจไหลเข้าตรงนั้น เงินเดือนทุกเดือนเข้าตรงนี้ ๒.๘ ล้านคนก็พาเข้าไปเดือนละ ๑๐,๐๐๐ กว่าล้านบาท ไม่เกิน ๓ ปี

เลขานุการ : สภาพคล่องของสหกรณ์ออมทรัพย์ทั้งระบบตอนนี้เท่าไรครับ

นายก๊ก ดอนสำราญ : วันนี้อยู่ที่ประมาณ ๗๐,๐๐๐ ล้านบาท

เลขานุการ : จากยอด ๑.๖ ล้านล้านบาทใช่ไหมครับ ก็ถือว่าต่ำมากนะครับ

นายก๊ก ดอนสำราญ : แต่ว่าเขาไปลงทุนซื้อพันธบัตรหรือตัวสัญญาที่ลงทุนตาม คพช. ประมาณ ๑๗๐,๐๐๐ ล้านบาทที่ทำอยู่ตรงนี้ ซึ่งเป็นระบบที่ไปลงทุนในมาตรา ๖๒ ตรงนี้ เพียงแต่เราต้องการให้ขบวนการสหกรณ์ดึงกลับมาเพื่อช่วยเหลือในขบวนการสหกรณ์ด้วยกัน แปลว่าเราต้องการศูนย์กลางทางการเงินในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะ

เลขานุการ : NPL เท่าไรครับ

นายกิก ดอนสำราญ : NPL มัน ๐.๘ เอง นิดเดียวครับ ถ้าของธนาคารก็ประมาณ ๔ หรือ ๕ ของเรามันสูงกว่า

ประธาน : ก็ต้องกราบขอพระคุณคุณณกรณ์ ตรรกวิรพัท ผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย คุณกิก ดอนสำราญ ประธานสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย รองศาสตราจารย์จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ คุณนิพนธ์ เพ็ญจันทร์ ผอ. สำนักงานกิจการสภา คุณยงยศ สำราญสุข นักวิเคราะห์นโยบายและแผนอำนวยการ สภาที่ปรึกษา ผมคิดว่าคงจะไม่สิ้นสุดวันนี้ โดยเฉพาะรองศาสตราจารย์จุฑาทิพย์ เพราะว่าตั้งใจมากกับคุณกิก ก็คงจะเชิญมาอีกครั้ง คือวันสรุป คือเราจะทำแผนนี้ไม่ให้ตั้งกันได้ แผนเมื่อไหร่ คือหลาย ๆ คนมาช่วยกัน ไม่ใช่ทำอยู่คนเดียว ทำอยู่คนเดียวทำไม่เป็นหรอก ทำไม่เก่ง มองไม่รอบด้าน ฉะนั้นผมคิดว่ามันมี สกว. ไซ้ใหม่ที่จะเชิญมา แล้วใครอีก

รองศาสตราจารย์จุฑาทิพย์ ภัทราวาท : TDRi เขาก็ทำได้ เชิญได้แล้วแต่ทางสภา คือประเด็นที่จุฑาทิพย์มองก็คือว่าท่านประธานจะมองปฏิรูปหรือว่ามองกรอบสหกรณ์

ประธาน : กรอบปฏิรูปครับ

รองศาสตราจารย์จุฑาทิพย์ ภัทราวาท : ปฏิรูปการเกษตรหรือสหกรณ์

ประธาน : การเกษตรและสหกรณ์ด้วยครับ ผมโดนทั้งเกษตรและสหกรณ์ ด้วยครับ อันเดียวกันนะครับ

รองศาสตราจารย์จุฑาทิพย์ ภัทราวาท : คือตัวเองมองอย่างนี้ว่ากระบวนการสหกรณ์ต้องคงมีอยู่ละ แต่ว่าเราจะมองว่าการปฏิรูปการเกษตรของไทยนี้จะใช้กลไก สหกรณ์ที่ จุฑาทิพย์เสนอเป็นสหกรณ์ที่ยกระดับนวัตกรรมเป็น Paradigm คือจริง ๆ รากฐานของเราคือ สหกรณ์ แต่ Paradigm ปรับกระบวนการทัศน์ใหม่ มีนวัตกรรมใหม่เป็นเรื่องเดียวกัน แต่ตอนนี้สิ่งที่ จุฑาทิพย์เป็นห่วงจากประสบการณ์ คือเรามาสภาพ้อย คือเราก็ไม่ได้หวังอะไรมาก คืออย่างนี้ ท่านประธาน เราต้องมองให้ได้ว่าสิ่งที่ท่านประธานจะนำพาไปนี่เป็นเรื่องการเกษตรไซ้ใหม่ แต่ที่เมื่อก็นำเรียนว่าเราต้องยอมรับว่าใน Real sector สหกรณ์เป็น ๑ ใน ๓ รัฐก็ปล่อยไม่ได้ ยิ่งรัฐประเทศไทย รัฐไม่ปล่อยอยู่แล้วละ รัฐบาลยุคไหนมาเขาก็ต้องมาแทรกแซง เราต้องยอมรับ ถูกไหมคะ เพราะคนรายย่อยตั้งก็ล้านคนละ ประเด็นตรงนี้เราต้องมองว่า Real sector นี้รัฐต้องมี

อยู่ละ รัฐเขาต้องมีนโยบายส่งเสริมการเกษตร ปศุสัตว์ ประมง เพราะเขาต้องไปดิ้วกับหลาย ๆ ประเทศ เช่นอาเซียนทำเป็นตลาดฐานการผลิตเดียว อย่าลืมนะว่าเดี่ยวเราอาจจะมีอะไรต่าง ๆ ของอาเซียน อันนั้นคือภาพใหญ่กว่าประเทศ ทีนี้เรียนว่าในส่วนของกระบวนการสหกรณ์ ท่านประธานอุทัยก็ใกล้ชิดมา จุฑาทิพย์ว่าเข้าเรื่องการพัฒนาคน สอนคนให้มีสมรรถนะการทำธุรกิจ ก็เป็นอีกนั่นหนึ่ง เขาก็ต้องไต่บันไดขึ้นมา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเงินออมทรัพย์ เครดิตยูเนียน แต่พอพูดถึงการเกษตรที่จุฑาทิพย์เสนอรอบแนวทาง เราผสมผสานค่ะ มันจะไปออกเป็น PPP

นางศิรินา ปวโรฬารวิทยา : สหกรณ์นี้เป็นกลไกของการพัฒนาได้ใหม่ เป็นกลไกของการพัฒนาการเกษตร

ประธาน : ผมเรียนคุณจุฑาทิพย์ว่า เรื่องเกษตรเราผ่านไปแล้ว ตอนนี้อยู่ที่สหกรณ์อย่างเดียว เกษตรนี้ผมขอเรียนให้ทราบนิดหนึ่งว่าผมเอากรอบของเรื่องนี้ เกษตรอุตสาหกรรม คือผมจะต้องแปรรูปให้ได้ถ้าทราบไต่ยังขายข้าว ยังขายยาง วัตถุดิบอยู่นี้ จนทั้งชาติ อีก ๑๐๐ ปีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ก็ยังจนอยู่อย่างนี้ ติดหนี้ติดสิน ต้องทำอุตสาหกรรมให้เกิดขึ้น โดยอาศัยคนที่จบปริญญาอะไรต่าง ๆ จะอยู่กับไร่กับนา เราทำเรื่องของเกษตร อุตสาหกรรมเกษตร ไปร่วมมือกับทางภาคอุตสาหกรรมเขา แต่ส่วนสหกรณ์นี้เขาเพิ่งสั่งผมมาไม่นานมานี้ว่าให้ทำด้วย ผมไม่ได้ตั้งใจทำหรอก อายุมากแล้วไม่ยอมทำอะไรมาก เพราะเคยทำไปแล้ว เขาเมื่อสั่งให้ทำเราก็ทำ อย่างนั้นก็ต้องอาศัยพวกท่านมาช่วยกันให้ข้อมูล แล้วก็ดอกเตอร์วณิกก็จะมาช่วยด้วย เพราะว่ามันจะได้มัน ฉะนั้นช่วยเขียนมาให้ผมเสียก่อนแล้วเดี่ยวผมจะเชิญอีกครั้งหนึ่ง เพื่อจะมาสรุปทีเดียวจบเลย

รองศาสตราจารย์จุฑาทิพย์ ภัทราวาท : ตัวเองมองว่ามันต้องผสมผสานให้มันเป็นหนึ่งเดียว เป็นเอกภาพเดียวกัน คือไม่มองแยกส่วนว่าระบบสหกรณ์การเกษตรหรือการเกษตรหรืออุตสาหกรรม

ประธาน : จะมองอย่างไรก็ได้ เขียนประเด็นนี้ เขียนสั้น ๆ แล้วก็รายละเอียดก็แนบมาเลย เดี่ยวฝ่ายเลขานุการจดอีเมลไว้ด้วย แล้วก็เดี๋ยวก็จะส่งมาให้ฝ่ายเลขานุการผม ผมจะได้มานั่งวิเคราะห์กัน แล้วก็เชิญมาอีกครั้งก็จบแล้ว ถ้าอย่างนั้นมันมาพูดแล้วเราไม่ได้ทำไม่ได้ เราต้องทำการบ้านก่อน อย่างนั้นผมฝากไว้ด้วย ทุกท่าน ทั้ง ๓ หน่วยงาน ผมว่าเข้าวาระ

เราสักหน่อย นั่งอยู่นี้ได้ครับ ถ้าจะไปก็ต้องกราบขอพระคุณนะครับ เพียงแต่ว่าผมเองจะเข้าวาระของผมอีกสัก ๒๐-๓๐ นาทีแล้ว ผมประชุมไม่มาก ฟังมากกว่าประชุม เชิญครับทางฝ่ายเลขานุการวาระแรกครับ ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมเลย ฝ่ายเลขานุการ ว่าไปเลยรับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๖

เจ้าหน้าที่ประจำคณะอนุกรรมการ : รับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๖ มีทั้งหมด ๑๒ หน้า เป็นเรื่องเกี่ยวกับการปฏิรูปเร็ว เรื่องการแก้ไขปัญหาราคายางพาราตกต่ำ มีหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมทั้งหมด ๑๔ หน่วยงาน หน้า ๑ หน้า ๒ เป็นชื่อของอนุกรรมการ แล้วก็ที่ปรึกษา แล้วก็ชื่อของหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมค่ะ

ประธาน : มีใครจะแก้ไขอะไรไหมครับ ถ้าไม่แก้ ไปบันทึกการประชุมต่อไปเลยครับ

เจ้าหน้าที่ประจำคณะอนุกรรมการ : บันทึกรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑๐ เป็นเรื่องเกี่ยวกับอนาคตเกษตรกรไทยหลังเปิด AEC ในอีก ๑๐ ปีข้างหน้า มีทั้งหมด ๙ หน้า หน้า ๑ หน้า ๒ เป็นชื่อของอนุกรรมการและที่ปรึกษา แล้วก็ชื่อหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุม มีแก้ไขไหมคะ

ประธาน : มีแก้ไข ไม่มีก็ผ่านก่อน เดี่ยวแก้ไขทีหลังได้ เชิญต่อไปครับ ครั้งที่ ๑๑

เจ้าหน้าที่ประจำคณะอนุกรรมการ : บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๑ เป็นเรื่องพิจารณาเกี่ยวกับวิเคราะห์แนวทางการปฏิรูปอุตสาหกรรมสินค้าเกษตรไทย แล้วก็ ๓.๒ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการปฏิรูปมาตรฐานสินค้าเกษตร มีทั้งหมด ๑๐ หน้า หน้า ๑ ก็คือเป็นรายชื่อผู้มาประชุม หน้า ๒ เป็นเรื่องของรับรองบันทึกการประชุม หน้า ๓ ถึงหน้า ๖ ก็คือเป็นเรื่องของพิจารณาอุตสาหกรรม แล้วก็หน้าต่อไปก็คือเป็นเรื่องปฏิรูปมาตรฐานสินค้าเกษตรครับ เชิญที่ประชุมรับรองบันทึกการประชุมด้วยครับ

ประธาน : มีแก้ไขไหมครับ ถ้าไม่มีก็ผ่าน ยังอยู่อีกกี่ครั้ง เอาให้หมดก็ได้ไหมต่อไปคราวหน้า คือผมห่วงเหลือเกิน เพราะว่าถ้าเราไปคุยกันอย่างนี้แล้วก็ประชุมมาใครท้วงกันสักคนเป็นโมฆะนะวิไลนะ อย่าลืมนะ อย่าไปสั่งหน้า ผมรู้ระเบียบการประชุมนี้ หรือไม่ได้รับรองคราวที่แล้วคุณจะไปทำงานต่อไม่ได้ ก็เตือนไว้ด้วยว่าต้องให้มันครบ ๆ ไปเสียให้เสร็จ ๆ ย่อ ๆ หน่อยก็ได้ ไม่ต้องเอายาว เอาย่อ ฉบับย่อให้มันเสร็จ แล้วต่อไปทำให้ทัน อย่างนั้นดีกว่า พยายามเอาให้เสร็จ ระดมสมองกันหน่อยได้ไหม เดี่ยวคุณศิรินาจะช่วยอีกคนหนึ่ง เชิญวิไลครับ

คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเกษตร
วันอังคารที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

อุทัยวรรณ ๖/๔

เจ้าหน้าที่ประจำคณะอนุกรรมการ : ขออนุญาตคะ บันทึกทั้งหมดที่ค้างอยู่ ๓ ครั้ง ขอเป็นรับรองคราวหน้าทั้งหมด

ประธาน : ขอบคุณมาก

เลขานุการ : ตรงนี้คิดหนึ่งว่ารายงานการประชุมก็ใส่วาระที่เราพูดกัน แล้วก็นายงานที่มา ส่วนรายละเอียดผมไม่ยากให้ลงที่ตรงนั้น เพราะว่าไม่อย่างนั้นเท่ากับว่าที่ประชุมเห็นด้วยตาม Comment ที่เด็กเป็นคนทำ เวลารายงานออกมามันไม่เหมือนกัน เพราะผมไม่ได้ใช้ตรงนั้น มันก็จะขัดแย้งกัน เท่านั้นครับ

ประธาน : มันสั้นขึ้น บันทึกคนที่มาให้ข้อมูล ส่วนข้อมูลนั้นดอกเตอร์นิตเป็นคนทำ ทางเราไม่ต้องบันทึก เข้าใจไหมครับ ง่ายขึ้นนะ อย่างนี้มันจะได้ไม่ขัดแย้งกันด้วย แล้วก็ง่ายขึ้นด้วย คุณก็ไม่ต้องไปเหนื่อย ไปนั่งถอดเทป ถ้าเขาพูดอะไรคุณไม่ต้องไปสนใจหรอก เอาแค่ใครมาเท่านั้น เพราะใครมานี้มันต้องรับรองอยู่ในการประชุม การประชุมนี้จะต้องท้ายพ่วง มันต้องมีการรับรองว่าคนนั้นมา คนนี้มา มาชี้แจง ไม่ใช่อยู่ ๆ ลอยขึ้นมาจากไหนก็ไมรู้ ไม่ได้ เราไปคิดเองไม่ได้ เราก็ต้องมีเอกสารอ้างอิง ต่อไปจะเป็นเอกสารอ้างอิงที่จะเอาไปอ้างอิงกันได้ในอนาคต เข้าใจนะครับ วาระต่อไปครับ

เจ้าหน้าที่ประจำคณะอนุกรรมการ : ขออนุญาตคะ จะมีเรื่องที่แจ้งต่อที่ประชุมที่พฤษภาคมนี้ จะมีการจัดสัมมนาของสันนิบาตสหกรณ์ที่ท่านประธานได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการพิจารณาส่งผู้แทนเข้าร่วมสัมมนาในวันพฤษภาคมนี้คะ รายละเอียดกำหนดการตามเอกสารที่ได้แจกให้แล้วคะ ๐๙.๓๐-๑๖.๐๐ นาฬิกา คะ สามารถมอบอนุกรรมการได้คะ สันนิบาตสหกรณ์คะ ตรงแยกขัตติยานี

ประธาน : ไม่มีใครไปก็ไม่ต้องไป ให้ประธานกรีกไกรไปคนเดียว บอกไปว่าประธานกรีกไกรไปคนเดียว ประธานอุทัยไม่ไป คือเรางานซ้อนงานเราจะไปไม่ได้ เราทำงานของเราที่มอบหมายเราไม่เสร็จอยู่แล้ว เราจะไปโน่นไปนี่ เราให้ประธานกรีกไกรเขาเป็นคนถูกเชิญให้เขาไปของเขาเอง อนุกรรมการปฏิรูปการเกษตรไม่มีคนไป เชิญต่อไป

เจ้าหน้าที่ประจำคณะอนุกรรมการ : เรื่องที่แจ้งที่ ๒ ก็คือทางกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ ได้ให้ที่ประชุมแล้ว ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ กำหนดการประชุมครั้งต่อไปในวันพุธที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา เพื่อพิจารณา

คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเกษตร
วันอังคารที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

อุทัยวรรณ ๖/๕

แนวทางในการปฏิรูปมันสำปะหลังทั้งระบบ โดยเชิญกรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริม
อุตสาหกรรม กรมพัฒนาพลังงานทดแทน และอนุรักษ์พลังงาน ผู้อำนวยการ สวทช. กรรมการ
มูลนิธิสถาบันพัฒนามันสำปะหลังแห่งประเทศไทย นายกสมาคมการค้ามันสำปะหลัง แล้วก็
นายกสมาพันธ์มันสำปะหลัง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาเข้าร่วมประชุมค่ะ

ประธาน : เชิญเขามาด้วยเขาเพราะจะได้จับสักที เพราะเขาโทรหาผมอยู่เรื่อย
ครั้งต่อไปเดือนมีนาคม มันตรงกับวันที่ ๔ วันมาฆบูชา วันหยุดเราเลื่อนขึ้นมาเป็นวันอังคารที่ ๓
ตอนบ่ายได้ไหม หาห้องมีไหม ถ้าไม่มีห้องก็วันที่ ๕

เจ้าหน้าที่ประจำคณะอนุกรรมการ : ขอประสานภายหลังนะคะ ครั้งต่อไปจะ
เป็นวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ส่วนครั้งถัดไปดิฉันขออนุญาตประสานห้องประชุมแล้วแจ้งให้ทราบ
อีกครั้ง

ประธาน : วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์หรือ ไครมาบ้าง ที่บอกเมื่อกี้ใช้ไหม ก็จบแล้ว
นี้ผมพูดถึงเดือนมีนาคมโน่น วันที่ ๓ มีนาคมไครมา ไม่มีใช้ไหม เขาไม่ให้เราไปต่างจังหวัดเราก็ทำ
กันอยู่ในนี้ วนพายเรือในอ่างอยู่ในนี้ ไครมา วันที่ ๓ หรือวันที่ ๕ นี้ไครมา

เจ้าหน้าที่ประจำคณะอนุกรรมการ : ขออนุญาตค่ะ อันนี้ยังไม่ได้กำหนดไว้

ประธาน : ยังไม่ได้กำหนด เอาอย่างนี้ดีกว่าเราเอาสภรณ์ให้เสร็จเลยไหม
จะได้เสร็จ คือเราเชิญ สกว. กับคุณจุฑาทิพย์มา ๒ คนพอ เอาครั้งที่ ๓ เพราะว่ารู้สึกว่าประธาน
เขาย้ำมากเกินไป เขาย้ำกับผมอยู่เรื่อย ก็อยากจะทำให้เขาสนใจนึกเขาหน่อย ก็เอาอย่างนี้แล้วกัน
ว่าถ้าเราจะไม่เอาเรื่องสภรณ์จะเอาอะไร ไม่ใช่ไม่เอาอะไร เราอยากจะทำให้จบ จะให้จบเลย

เจ้าหน้าที่ประจำคณะอนุกรรมการ : ขออนุญาตตอนนี้เชิญไว้ครั้งเดียวค่ะ

นายกิตติ โกสินสกุล : เชิญประมงมาร่วมด้วย

เลขานุการ : ผมว่าประมงดีกว่า

ประธาน : เอาประมงดีกว่า

เลขานุการ : คือในแง่ของผมผมจดเอาไว้แค่นี้ก็ ๑๐ แผ่นแล้ว ๑๐ หน้า ถ้าคุณเอา
มาอีกครั้งนี้ ๒๐ แผ่นเขียนไม่ไหวแล้ว

ประธาน : ไม่ใช่ เอาประมงดีกว่าครั้งต่อไป

เลขานุการ : คือในแง่ของผมสภรณ์ก็ไม่ว่าจะเพิ่มอะไรอีกแล้ว มันแค่นี้

ประธาน : เป็นวันที่ ๓ หรือวันที่ ๕ วันที่ ๔ ประชุมไม่ได้วันมาฆบูชา ก็วันที่ ๕
เอาประมงมาด้วย ตามคุณกิตติคิดว่าเอาใคร ส่วนปาล์มว่าอย่างไรท่านผู้ว่าราชการ

นายธีระยุทธ เอี่ยมตระกูล : ปาล์มทางอนุกรรมการกำหนดไว้เดือนมีนาคม
ผมก็กำลังนั่งฟังว่าท่านนำอย่างไรมาลัดคิวเรื่อยเลย ปาล์มนี้เดือนมีนาคม

เลขานุการ : ไม่ได้ลัดคิว ผมว่าตอนนี้น่าจะเดินตามคิว แล้วถ้าเหลือเวลาแล้ว
น่าจะไปทำของใหม่

นายธีระยุทธ เอี่ยมตระกูล : ในแผนกำหนดแผนหลักนี้ปาล์มเดือนมีนาคมเริ่มต้น
เสร็จแล้วถ้าสับกันไปมาโดยไม่ดูแผนหลักเราก็จะสับสนได้ เพราะว่าหลัก ๆ เราก็จะไม่ออกสนาม
ขึ้นแล้วนะ เราจะไม่ออกสนามมากขึ้นหลัก ๆ แล้วเราก็จะมาใช้ห้องนี้เพื่อปฏิบัติการด้านข้อมูล
โดยเฉพาะปาล์มนี้ผมนำร่องประชุมส่วนเกี่ยวข้องในภาคใต้ให้บ้างแล้ว ได้ข้อมูลพื้นฐานยืนแล้ว
เพียงแค่อำเภอที่ได้อำเภอไปพิสูจน์กับที่อื่น อย่างเช่นไปพิสูจน์กับกลุ่มเอกชนด้านสมาพันธ์ใหม่
ซึ่งอยู่ภาคกลางรังสิต จะไปพิสูจน์ด้านฐานข้อมูล หรือว่าจะเพิ่มเติมใหม่จากนายกสมาคมปาล์ม
แห่งประเทศไทย จังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง หลังจากนั้นก็นำข้อมูลนี้มานำเสนอที่ประชุมได้เลย
ไม่ต้องมาซัก ๆ อะไรมากนัก พิสูจน์ข้อมูลว่าได้อาอย่างนี้ เอาไม่เอา หรือจะมากกว่านี้ หรือจะลด
ไม่ลด ก็คิดว่าปาล์มนี้ผมว่าไม่เกิน ๒ ครั้งจบเลย แต่ว่ามีสิทธิไปจบเดือนเมษายนนะ แต่ว่าผมว่า
เดือนมีนาคมปาล์มจบเลย

เลขานุการ : เดี่ยวข้อถาม ที่คุณวิไล เรามี Roadmap อยู่แล้วนี่ จริง ๆ คุณ
บอกว่าไม่รู้ไม่ได้นะ มันมี Roadmap วางไว้ไปถึงเดือนพฤษภาคม เดือนมิถุนายนแล้ว ตกลงต่อ

เจ้าหน้าที่ประจำคณะอนุกรรมการ : ขออนุญาต เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลง
ดิฉันจะขออนุญาตพูดเป็นลำดับเรื่องที่พิจารณาไป ก็คือหลังจากพิจารณาเรื่องมันสำปะหลังแล้ว
เรื่องต่อไปก็จะเป็นเรื่องปาล์มน้ำมันซึ่งเดิมกำหนดไว้ประชุมวันที่ ๒๕ มีนาคม แล้วก็ถัดจากนั้น
จะเป็นเรื่องอาหารสัตว์ แล้วก็เรื่องปฏิรูปการประมง จากนั้นจะเป็นการรายงานผลของคณะทำงาน
ชุดต่าง ๆ ค่ะ

เลขานุการ : ปาล์มก็ครั้งนะครับ

เจ้าหน้าที่ประจำคณะอนุกรรมการ : เดิมกำหนดไว้คือปาล์มพิจารณา
ในห้องประชุม แล้วก็ลงพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ค่ะ

คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเกษตร
วันอังคารที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

อุทัยวรรณ ๖/๗

เลขานุการ : ก็ไม่เป็นอะไร หมายความว่าเราเอาตรงที่จังหวัดสุราษฎร์ เอาประมง
แทรกเลยได้ไหม เพราะเราไม่ลงพื้นที่

เจ้าหน้าที่ประจำคณะอนุกรรมการ : ถ้าอย่างนั้นก็ขออนุญาตเป็นครั้งถัดไป
อาจจะในวันที่ ๕ มีนาคม อาจจะเป็นเรื่องปาล์ม แล้วถัดจากเรื่องปาล์มไปอีกก็จะเป็นวันที่ ๑๒
ก็จะเป็นเรื่องประมงค่ะ

นายธีระยุทธ เอี่ยมตระกูล : ถ้าประมงครั้งเดียวใช้ไหม เอาให้ประมงก่อนไปเลย
ต้นเดือนมีนาคมนี้เชิญก่อนเลย

เลขานุการ : สัปดาห์วันที่ ๕ นะ เดี่ยววิไลวาน Revise ใหม่ นะ แล้วผมว่าต่อจากนี้
เราเดินตาม Roadmap

ประธาน : ผมลืมนึกถึง Roadmap

เลขานุการ : เดี่ยวมันจะไม่จบ ปาล์มจะต่อจากประมงเสร็จนะ

นายธีระยุทธ เอี่ยมตระกูล : ของผมวันเดี่ยวก็จบ

เลขานุการ : คราวนี้ขออนุญาตนิดหนึ่ง เรื่องข้าวนี้ผมทำตัวอย่างไปให้ดูแล้ว
ก็ ๑๖ หน้า ถึงบอกว่ากลัวข้อมูลมาก เพราะถ้ามากกว่านี้มันจะแน่น แล้วก็ในนั้นตัวเลขมันยังไม่ค่อย
สอดคล้องเท่าไร เพราะว่าพอทำแล้วพบว่าหลายหน่วยงานที่มาให้ข้อมูลต่างกัน คราวนี้เดี๋ยวผมขอ
ทำปรับข้อมูล ที่พูดในนั้นบางที่เรื่องนี้พูดไว้ ๓๗ ล้านไร่ อีกอันหนึ่งพูดไว้ ๓๕ ล้านไร่ เดี่ยวขอปรับ
ให้เป็น Average มันจะได้สอดคล้องกัน แล้วก็ตรงนั้นอาจจะมามีคำผิดอยู่บ้าง แล้วก็ขอแทรกของ
สุขภาพชาวนา ผมจะใส่เข้าไปในตรงพีชอินทรีย์ตรงนั้นก็แก้ เข้าใจว่าอีกอาทิตย์หน้าก็จบแล้ว
เรื่องข้าว เพราะฉะนั้นครั้งหน้าจะทำ PowerPoint ให้พี่อุทัยเลย แล้วก็ขออนุญาตนิดหนึ่งว่า
เราไม่น่าหลุดออกจาก Roadmap แล้ว ไม่น่าจะออกจาก Roadmap แล้ว แล้วเดี๋ยวเราจบแล้ว
ผมคิดว่าเราค่อยว่ากันใหม่ดีไหมครับ

นายจنگล เหลืองอ่อน : คุณวิไล ไม่ใช่อาหารสัตว์นะ เป็นข้าวโพด
อาหารสัตว์หรือเปล่า เพราะมันไม่มีตัวข้าวโพด

เจ้าหน้าที่ประจำคณะอนุกรรมการ : ขออนุญาตเป็นอาหารสัตว์ราคาสูง
กรณีศึกษาข้าวโพดค่ะ เป็นเรื่องเดียวกันที่กำหนดไว้

ประธาน : ของคุณพรศิลป์ว่าอย่างไร ของคุณเข้าตรงไหน ใน Roadmap
มีหรือเปล่าไม่รู้

นายพรศิลป์ พัชรินทร์ตนะกุล : ผมเป็นประเด็น ผมก็ทำเสร็จแล้วละ

ประธาน : เสร็จแล้วก็จะได้เข้าสักครั้งหนึ่ง

นายพรศิลป์ พัชรินทร์ตนะกุล : เรื่องรายได้สวัสดิการเกษตรกร ที่วันนั้นผมพูดถึง ซึ่งเป็นประเด็น Subsidy นั้นแหละ แต่วามันสอดคล้องกับร่าง พ.ร.บ. ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เราก็ Adopt ตรงนั้น แล้วก็สนับสนุนตรงนั้นไป ผมก็คิดว่าประเด็นเดียวกัน เราไม่ต้องไปเขียนใหม่ มันอาจจะแก้ไขนิดหน่อยเท่านั้นเอง มาตรา ๙ (๔) ต้องเขียนให้ชัดเจนกว่านี้ นอกนั้นก็ผ่าน คิดว่าใช้ได้ แล้วเรื่องความปลอดภัยอาหารที่เราเชิญประชุมเมื่ออาทิตย์ที่แล้วเกษตรเราก็สรุปว่าความปลอดภัยทางอาหารเกี่ยวกับเรื่องเกษตรนี้มันมีมาตรฐาน GAP ที่เขาเขียนแล้ว แต่มันเป็นมาตรฐานที่ใช้ไม่ได้ เพราะว่ามันไม่บังคับใช้ สมควรใจก็คือไม่มีใครไปใช้ แล้วก็พัฒนาเลย ทั้งระบบเกษตรนี้ไม่มีมาตรฐานความปลอดภัยมาจับเบี่ยงต้น ก็เสนอว่าให้ใช้เป็นมาตรฐานบังคับให้หมด แต่ว่าให้เวลา ไม่ใช่บังคับทันที ๕ ปี ๑๐ ปี ให้เวลาเกษตรกรนี้ไปปรับปรุงให้เป็นเข้าสู่มาตรฐาน และสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญที่อาจารย์สุนีย์เขียนไว้อยู่แล้ว อันนั้นก็ประเด็นที่ ๒ ประเด็นที่ ๓ ก็คือ พ.ร.บ. เกี่ยวกับพืชไบโอเทค ที่ผมเรียกว่า GM นั้นแหละ ซึ่งมันจะต้องมี พ.ร.บ. อันนี้ เราต้องสนับสนุนให้มี ไม่อย่างนั้นสังคมไทยไปต่อไม่ได้ เรื่อง GM ที่ท่านพูดถึง มันมีร่างอยู่แล้ว ตอนนี้ก็กำลังจะเข้า สนช. ผมคิดว่าของเรานี้ก็คิดว่าสนับสนุน พ.ร.บ. นั้น มันก็จะทำให้เดินหน้าต่อไปได้ คือ ๓ ประเด็นที่ผมนำเสนอ ก็เดินไปอยู่ในลักษณะนี้หมด ๒ พ.ร.บ. บังคับใช้ ๑ พ.ร.บ. ให้ได้ผล ก็คือ พ.ร.บ. ที่เกี่ยวกับความมั่นคง ให้มีความปลอดภัยทางอาหาร มี ๓ เรื่อง

ประธาน : คืออย่างนี้ได้ไหมคุณพรศิลป์ เราจะไม่ตรงกับวันพุธเขาหรอก จะเอาสักวันหนึ่ง ที่กำหนดกันไม่ให้ตรงกัน แล้วก็เชิญมาที่นี้เลยสัมมนา ๓ เรื่อง วันเดียวตั้งแต่เช้ายันเย็นเลยก็ได้ เราเอาตั้งแต่เช้าเลย ๙ โมงครึ่ง จนถึงสี่โมงเย็น เสวนา ๓ เรื่องเลย ในวันเดียวกันนี้มันจะได้จบไปเลยทีเดียวเพราะว่าทำ Paper เสร็จหมดแล้ว มันก็เอามาเสวนาสักวันหนึ่งก็จบแล้ว ถือว่าจบ อย่างนี้จะได้ไหม เดียวตกลงวิไลวันไหนก็ได้ วิไลต้องถามผมว่าวันไหนด้วยนะ

เลขานุการ : ขออนุญาตท่านประธาน ที่ได้ปรึกษาท่านประธานไว้ก่อนหน้านี้ คราวนี้ที่คณะทำงานเอาไปก็จะมีเรื่องมาตรฐานสินค้า เรื่องอุดหนุน เรื่องรายได้เกษตรกรอะไรนี้ แล้วก็เรื่องพืชอินทรีย์ แล้ว GMO ก็ ๔ เรื่องนี้ผมจะใส่ไว้อยู่ในกรอบเรื่องขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรภายใต้ AEC เป็นกรอบใหญ่ เพราะเราเคยพูดเรื่องนี้มาของดอกเตอร์สุทัศน์

ตรงนั้นก็จะมีการมอบที่อยู่พอสมควร เสร็จแล้วเราก็ตั้งเข้าไปใน ๔ เรื่องนี้เลยเอา ๔ เรื่อง เป็นหัวใจที่เราจะขับเคลื่อนขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ คราวนี้คณะทำงาน ก็ไม่ต้องไปเขียนยาวมาก ไม่อย่างนั้นเดี๋ยว Paper นี้มันจะยาว เพราะว่าผมเคยไปชี้แจง ในคณะใหญ่ก็พบว่ายิ่งยาวมากก็ยิ่งมีปัญหา มาก เพราะฉะนั้นเราพบว่าจับใส่เข้าเป็นประเด็น ๆ ไปเลย แล้วก็ขอให้กรอบมันเหมือนกันเท่านั้นเอง ผมว่าก็จบ แล้วก็เห็นด้วยจัดสัมมนาวันเดียวเลย หัวข้อขีดความสามารถในการแข่งขัน แต่ว่าเราลง ไม่ต้องมาพูดภาพใหญ่แล้ว ลง ๔ เรื่องนี้เลย ดีไหม พอเราจบ Paper นี้แล้วนี่ทั้งหมดนี้เราทำคล้าย ๆ วิพากษ์เป็นสัมมนาในเรื่องปฏิรูปเกษตร ทั้งระบบอีกครั้งหนึ่ง ถ้าได้ทั้งเข้าบายก็ยิ่งดีใหญ่ เป็นเข้าบายเลย

นายพรศิลป์ พัชรินทร์ตนะกุล : เมื่อกี้ก็คือโอเค แต่ว่าไม่ใช่แค่ AEC ก็เขียนว่า เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของภาคเกษตร จบแล้ว พอ เพราะมันไปหมด แข่งขันได้ทุกเรื่อง เรื่องแรกก็คือมาตรฐานความปลอดภัย มันจะเน้นเรื่องความปลอดภัย

ประธาน : จะเอาอย่างไรก็ได้ ตั้งหัวข้อมาแล้วก็มาว่ากันเลยสักวัน เอาพีชมา ให้มันสอดคล้องกัน มันจะได้วันเดียว หรือจะแบ่งเป็น ๒ วันก็อีกเรื่องหนึ่งนะ เข้าบายแล้วถ้าไม่พอ ก็มีอีก เพราะเราไม่ใช่ต้องเอาวันพุธนะ เราเอาวันอื่นได้ ผมก็อยากมา ไม่เป็นอะไร เพราะว่า ถ้าอย่างนั้นเกษตรไม่จบ แต่ต้องทำ Paper ให้เสร็จนะ

เลขานุการ : ๑๐๐ หน้าแน่

ประธาน : ก็เป็น ๑๐๐ หน้า สัก ๑,๐๐๐ หน้าก็ได้ ขอให้เราส่งไปเยอะ ๆ ไม่ต้อง ตัดย่อ ๆ แต่ว่าใน พ.ร.บ. นี้มันคนละเรื่องกัน เราต้องสั้น ๆ ที่เราจะส่งนี้มันแนบ พ.ร.บ. ไม่เป็น อะไร จะทำสักกี่หน้าได้ทั้งนั้น แต่อยากให้มีมันย่อสักหน่อยดี

นายพรศิลป์ พัชรินทร์ตนะกุล : ท่านประธาน ความจริงมันเกษตร ในความเห็น ผมมี ๓ ประเด็นหลัก ทำสำเร็จ จบเลย ๑. ปลอดภัย ๒. ยั่งยืน ๓. มันคง จบ แล้วเวลานี้กระดาศ แผ่นเมื่อกี้อาจารย์สุณีย์ขอร้อง ผมอ่านแล้วครอบคลุม ๓ ประเด็นอยู่ในนั้น

ประธาน : ก็นั่นสิ ขอ ๓ ประเด็นนี้

นายพรศิลป์ พัชรินทร์ตนะกุล : ที่นี้มันมีอยู่อันหนึ่ง ไหน ๆ พูดแล้วนี่อาจารย์ เขียนถึงเป็นศูนย์กลางของความมั่นคงอาหารของโลกและภูมิภาคนี้ ผมคิดว่าอันนั้นอาจจะ ไม่จำเป็นต้อง คือไปเขียนอย่างนั้นคนมันเข้าใจว่าประเทศไทย

ประธาน : อาจารย์ไม่ได้เขียน

คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเกษตร
วันอังคารที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

อุทัยวรรณ ๖/๑๐

นายพรศิลป์ พัชรินทร์ตนะกุล : ไม่รู้ใครเขียน

ประธาน : ดอกเตอร์สุทัศน์เขียน

นายพรศิลป์ พัชรินทร์ตนะกุล : ตรงนั้นผมมีความเห็นนิดหน่อยว่าไปเขียนเยอะไป คือให้มันมีความมั่นคง แต่กลายเป็นเขียนศูนย์อาหารมั่นคง กลายเป็นประเทศไทยเป็นศูนย์ของ Food security ก็ไม่ใช่ ผมขีด ๆ อยู่แล้ว หรือว่าเดี๋ยวคุยกับอาจารย์สุทัศน์หน่อยก็ได้ โทรไปคุยกับเขาหน่อยว่านี่มันเขียนจำกัดเกินไป แค่ ๓ ประเด็นในรัฐธรรมนูญ ถ้าอันนั้นเป็น Part หนึ่งของรัฐธรรมนูญผมว่าครอบคลุม

ประธาน : คือผมเรียนตรง ๆ ผมได้ประสานงานเท่านั้น ทุกคนช่วยกันเขียนมาก็หมดเรื่องไป เอาอะไรเอาด้วยเท่านั้นเอง จบ ก็ฝากไว้ด้วยทุกท่าน เพราะว่าช่วยหน่อย ปุ๋ยอินทรีย์หายไปไหนไม่รู้ มาแป็บเดียวหายแล้ว ก็อยากให้เขาทำให้เสร็จ ช่วยโทรบอกเขาหน่อยว่าทำให้เสร็จหน่อยปุ๋ยอินทรีย์ มันเสร็จแล้วก็จบแล้ว เราจะได้นอนสบาย ๆ เรื่องอื่น ๆ มีอะไรไหม ไม่มี ท่านอนุกรรมการมีอะไรไหม ถ้าไม่มีผมก็ต้องขอกราบขอบพระคุณ ขอปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๔๐ นาฬิกา

กลุ่มงานชวเลข ๓

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข